

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Analýza předpokladů cestovního ruchu
v Leningradské oblasti a Petrohradu**

Bakalářská práce

Autor: Barbora Níčová

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Vedoucí práce: Mgr. David Chaloupský, Ph.D.

Hradec Králové

Srpen 2021

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury. Dále prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a nejsou porušena žádná autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Hradci Králové dne 16.8.2021

Barbora Níčová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce panu Mgr. Davidu Chaloupskému, Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky při zpracování práce. Mé díky také patří všem zúčastněným respondentům, kteří věnovali čas zodpovězení položených otázek v rámci řízeného rozhovoru.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou předpokladů cestovního ruchu v oblastech, které jsou součástí Severozápadního federálního okruhu Ruské federace, a to v Petrohradu a Leningradské oblasti. Cílem práce je vytvořit nový program zájezdu do těchto zkoumaných oblastí pro mladé aktivní cestovatele do 30 let. V rámci výzkumného šetření je využita metoda dotazování pomocí řízeného rozhovoru s obyvateli Petrohradu či Leningradské oblasti. Na základě výzkumného šetření, dalších provedených analýz a vlastních zkušeností autorky je v závěru práce vytvořen nový program zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti pro mladé cestovatele, kteří preferují aktivní odpočinek.

Klíčová slova: analýza, potenciál cestovního ruchu, předpoklady cestovního ruchu, zájezd, program zájezdu, Petrohrad, Leningradská oblast, Ruská federace, outdoorové aktivity

Annotation

Title: Analysis of Tourism Potential in Leningrad region and Saint Petersburg

This bachelor thesis deals with the analysis of tourism potential in areas that are part of the Northwestern Federal District of the Russian Federation, Saint Petersburg and Leningrad region. The aim of this thesis is to create a new tour program to these researched areas for young and active travellers aged up to 30 years old. The research survey uses the method of questioning through structured interviews with residents of Saint Petersburg or Leningrad region. Based on a research survey, other analyses performed and the author's own experience, a new tour program to Saint Petersburg and Leningrad region is created, specifically for young active travellers preferring active recovery.

Key words: analysis, tourism potential, tour, tour program, Saint Petersburg, Leningrad region, Russian Federation, outdoor activities

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování.....	4
2.1	Cíl práce.....	4
2.2	Výzkumné otázky.....	4
2.3	Metodika zpracování.....	4
2.4	Výzkumný soubor.....	6
3	Teoretická východiska.....	7
3.1	Geografie cestovního ruchu.....	7
3.2	Potenciál a předpoklady cestovního ruchu.....	9
3.2.1	Lokalizační předpoklady.....	13
3.2.2	Realizační předpoklady.....	19
3.2.3	Selektivní (stimulační) předpoklady.....	21
3.3	Produkt cestovního ruchu.....	24
3.3.1	Zájezd.....	25
3.3.2	Tvorba nového produktu.....	26
4	Praktická část.....	28
4.1	Sběr informací a vlastní průběh šetření.....	28
4.2	Obecná charakteristika Ruské federace a zkoumaných oblastí.....	29
4.2.1	Administrativně správní členění Ruské federace.....	30
4.2.2	Leningradská oblast.....	33
4.2.3	Petrohrad.....	35
4.3	Analýza předpokladů cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu.....	37
4.3.1	Přírodní předpoklady Leningradské oblasti a Petrohradu.....	37
4.3.2	Společenské předpoklady Leningradské oblasti a Petrohradu.....	39
4.4	Přehled nabídky aktivit a zájezdů do Leningradské oblasti a Petrohradu.....	42
4.4.1	Zájezdy v nabídkách českých cestovních kanceláří.....	42
4.4.2	Zážitky a aktivity ruských touroperátorů.....	48
4.5	Zpracování výsledků.....	52
4.5.1	Výsledky získané na základě řízených rozhovorů.....	52
5	Shrnutí a diskuse výsledků.....	63

6	Návrhy a doporučení	66
6.1	Návrh nového programu zájezdu do Leningradské oblasti a Petrohradu.	66
6.1.1	Základní informace.....	66
6.1.2	Program zájezdu.....	67
7	Závěr	73
8	Seznam použité literatury	75
9	Přílohy	82

Seznam obrázků

Obr. 1: Schéma funkčně-chronologického členění předpokladů cestovního ruchu	11
Obr. 2: Schéma předpokladů cestovního ruchu	12
Obr. 3: Politická mapa Ruské federace	30
Obr. 4: Mapa administrativně správního členění Ruské federace	32
Obr. 5: Mapa Leningradské oblasti.....	33
Obr. 6: Mapa Petrohradu.....	35
Obr. 7: Leták zájezdu Kulturní a přírodní krásy Petrohradu a Leningradské oblasti	66

Seznam tabulek

Tab. 1: Vybrané české CK s nabídkou zájezdů do RF a jejich členství v asociacích .	43
--	----

1 Úvod

Hlavní město kultury, Benátky severu, okno na západ. Při vyslovení těchto pojmů je každému jasné, o jakém místě je řeč. Petrohrad, Sankt-Petěrburg, Leningrad – druhé největší město Ruské federace, kterému byl za čas jeho existence třikrát změněn název a které po dobu dvou století dokonce neslo statut hlavního města, je dnes celosvětově známé především pro své obrovské kulturní bohatství. Petrohrad, který leží při ústí řeky Něvy na březích Finského zálivu Baltského moře, lze považovat za jedno z nejatraktivnějších turistických center na světě a každoročně ho navštíví miliony turistů z celého světa. Návštěva Petrohradu a jeho kulturního bohatství je obsažena v nabídkách mnohých českých cestovních kanceláří, avšak jeho okolí, které má co nabídnout z hlediska přírodních i kulturních atraktivit, se již v nabídce cestovních kanceláří téměř vůbec nevyskytuje. Bezprostřední okolí Petrohradu a Leningradská oblast, kterou je město obklopeno, přitom nabízí nepřehledné množství turistického vyžití a při návštěvě hlavních atraktivit Petrohradu by českými turisty neobjevená místa Leningradské oblasti neměla být opomenuta.

Cílem této bakalářské práce je na základě vytyčených analýz vytvořit zcela nový a nevšední program zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti pro skupinu mladých aktivních lidí do 30 let, kteří kromě poznání vyhledávají i zážitky a touží po aktivní dovolené.

Práce je rozdělena do tří stěžejních částí. První část se věnuje metodickému postupu, kde jsou popsány výzkumné cíle práce a zformulovány výzkumné otázky včetně jejich objasnění a postupu, který vede k jejich zodpovězení. Druhá, teoretická část, se věnuje vysvětlení jednotlivých pojmů, které slouží jako podpora k pochopení dané problematiky. Autorka se v této části práce věnuje tématům souvisejícím s problematikou cestovního ruchu. Popisuje zde geografii cestovního ruchu, předpoklady cestovního ruchu, produkt cestovního ruchu, zájezd a s tím související podstatu tvorby nového produktu cestovního ruchu. Ve třetí nejobsáhlejší praktické části autorka v úvodu charakterizuje Ruskou federaci a zkoumané oblasti, tedy Leningradskou oblast a Petrohrad, a to z hlediska administrativního složení, geografických reálií a stručné historie a současnosti. Následně je provedena analýza

přírodních a kulturně-historických předpokladů cestovního ruchu Leningradské oblasti a Petrohradu. Nadcházející kapitola se zabývá analýzou již existujících zájezdů do Petrohradu a dalších míst v Rusku, které jsou součástí nabídky českých cestovních kanceláří a současně je zde provedena analýza zážitků a aktivit, které se vyskytují v nabídce ruských touroperatorů. Následuje kapitola, ve které jsou zpracovány odpovědi respondentů na otázky obsažené v řízeném rozhovoru, který slouží jako součást empirického výzkumu práce. Tyto analýzy měly za cíl získat inspiraci pro splnění hlavního cíle práce, a to konkrétně vytvoření nového programu zájezdu do Leningradské oblasti a Petrohradu pro skupinu mladých aktivních jedinců do 30 let. V rámci praktické části následuje kapitola věnující se shrnutí a diskusi zjištěných výsledků získaných v řízených rozhovorech. Závěrem práce se autorka dostává k samotným návrhům a doporučením, jejichž hlavní částí je návrh nového programu zájezdu do Leningradské oblasti a Petrohradu pro mladé aktivní jedince do 30 let. V teoretické části práce je pro lepší porozumění popsán celý princip tvorby nového produktu cestovního ruchu, včetně cenové kalkulace zájezdu. Cenová kalkulace však v této práci provedena není, protože hlavním cílem práce je navrhnout nový program zájezdu, nikoliv vytvořit zcela nový produkt se všemi nutnými náležitostmi.

Podnětem k výběru tématu práce byla pro autorku skutečnost, že v rámci studia na Univerzitě Hradec Králové měla možnost vycestovat na studijní pobyt do druhého největšího ruského města Petrohrad a poznat tak jeho krásy a místní kulturu. Tuto destinaci si pro její studijní pobyt vybrala, protože k ruské mentalitě měla vždy blízko, a to mimo jiné díky tomu, že vyrostla v bezprostřední blízkosti Karlových Varů, města v západních Čechách, ve kterém je ruská kultura výrazně přítomna. Protože na druhém stupni základní školy získala příležitost učit se ruský jazyk, motivací jí tak byla i příležitost zdokonalení jazykových dovedností.

Pokud jde o výběr metodiky práce, autorka původně zamýšlela provést v dané oblasti průzkum prostřednictvím pozorování v terénu a dotazníkového šetření. Tento plánovaný průzkum však nemohl být uskutečněn, protože byl její studijní pobyt ve zkoumané oblasti předčasně přerušen kvůli omezením spojeným s koronavirovou krizí. Namísto plánovaných pěti měsíců tak v Petrohradě strávila jen necelé dva, navíc v zimním období, kdy je spousta dostupných turistických

atraktivit omezena a nejedná se o hlavní turistickou sezónu. Tato nečekaná situace tak do jisté míry narušila autorčin původní zamýšlený výzkumný záměr.

2 Cíl práce a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je analyzovat předpoklady cestovního ruchu v Leningradské oblasti a městě Petrohradu a na základě toho navrhnout nový produkt v podobě zcela nového programu zájezdu do zkoumaných oblastí, a to pro cílovou skupinu mladých aktivních jedinců do 30 let.

2.2 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky byly stanoveny tyto:

- 1) Jak velký je potenciál cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu?
- 2) Jaký typ potenciálu cestovního ruchu převažuje v Leningradské oblasti a Petrohradu?
- 3) Jaké zážitkové outdoorové aktivity jsou dostupné v Leningradské oblasti a Petrohradu?

2.3 Metodika zpracování

Tato kapitola popisuje metodické postupy zpracování dat této bakalářské práce. V teoretické části práce jsou využity sekundární zdroje dat vybrané s ohledem na téma práce. Za pomoci těchto zdrojů byla v teoretické části provedena analýza, která definovala a přesněji určila charakteristiku témat jako jsou geografie cestovního ruchu, potenciál a předpoklady cestovního ruchu, produkt cestovního ruchu, zájezd a s tím související podstata tvorby nového produktu cestovního ruchu.

Pro zpracování praktické části této bakalářské práce autorka mimo uváděných sekundárních zdrojů (průvodci, internetové portály) čerpá i z vlastních zkušeností získaných během studijního pobytu v Petrohradě, kde strávila celkem dva měsíce, a to v období od února do března roku 2020.

Pro získání inspirace pro tvorbu nového programu zájezdu do zkoumaných oblastí byla provedena analýza již existujících zájezdů z nabídky českých cestovních kanceláří. K vyhledání konkrétních subjektů a jejich zájezdů posloužily webové stránky dvou uznávaných asociací, které sdružují desítky cestovních kanceláří,

touroperátorů a cestovních agentur operujících v České republice. Analýza se kromě české nabídky zaměřila i na zážitky či aktivity poskytované ruskými touroperátory, a to zejména s cílem získání větší objektivity a autenticity. Podrobněji je proces této analýzy popsán v kapitole 4.1 Sběr informací a vlastní průběh šetření.

V rámci empirického výzkumu práce a ke sběru primárních dat byl využit kvalitativní výzkum v podobě neformálních řízených rozhovorů s jedinci, kteří žijí nebo někdy v minulosti žili v Petrohradě či Leningradské oblasti. Otázky obsažené v řízeném rozhovoru byly navrženy tak, aby na ně respondenti na základě svých vlastních zkušeností byli schopni objektivně odpovědět a mohli doporučit místa, atrakce, společenské či kulturní akce nebo outdoorové aktivity, které jsou ve zkoumaných oblastech zajímavé a realizovatelné. Konkrétní otázky použité v řízených rozhovorech, jejich rozbor a vyhodnocení jsou součástí kapitol 4.1 Sběr informací a vlastní průběh šetření a 4.5.1 Výsledky získané na základě řízených rozhovorů

Níže budou přesněji popsány užití metody, které posloužily jako podpora pro zodpovězení výzkumných otázek.

Díky provedené analýze lokalizačních předpokladů cestovního ruchu Leningradské oblasti a Petrohradu a využití výzkumné metody dotazování pomocí řízeného rozhovoru bude zodpovězena výzkumná otázka č. 1: ***Jak velký je potenciál cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu?*** Úkolem této výzkumné otázky je tedy zjistit, jaká je ve zkoumaných oblastech úroveň potenciálu cestovního ruchu.

Prostřednictvím výše zmíněných provedených metod bude zodpovězena také výzkumná otázka č. 2: ***Jaký typ potenciálu cestovního ruchu převažuje v Leningradské oblasti a Petrohradu?*** Tato otázka plynule navazuje na otázku č. 1 a má za cíl zmapovat a určit, jaké atraktivní a tím pádem jaký druh potenciálu má ve zkoumaných oblastech tu největší hodnotu.

Na výzkumnou otázku č. 3: ***Jaké zážitkové outdoorové aktivity jsou dostupné v Leningradské oblasti a Petrohradu?*** bude odpovězeno též za pomoci vlastní analýzy lokalizačních předpokladů cestovního ruchu a také na základě poznatků a odpovědí získaných z provedených řízených rozhovorů. Pro její

zodpovězení budou využity výsledky z provedených analýz nabídek cestovních kancelářů a touroperátorů poskytujících zájezdy a aktivity v rámci Leningradské oblasti a Petrohradu.

2.4 Výzkumný soubor

Aby byly výsledky kvalitativního výzkumu prostřednictvím řízených rozhovorů co možná nejkonkrétnější a dostatečně objektivní, autorka si nejprve musela specifikovat výzkumný soubor, tedy cílovou skupinu respondentů. Cílem bylo oslovit studenty a mladé lidi, kteří by svými odpověďmi mohli poskytnout pohled na danou problematiku „mladýma očima“. Kromě cílové skupiny mladých lidí bylo autorčiným záměrem oslovit i jedince zkušené v oblasti cestovního ruchu, kteří by do výzkumu přispěli svými poznatky a postřehy na profesionálnější úrovni.

Protože oslovení respondenti nežijí v České republice a současná koronavirová krize by ani neumožňovala osobní setkání, šetření bylo provedeno elektronickou formou prostřednictvím e-mailové korespondence. Přesněji byl respondentům v e-mailové příloze rozeslán Word dokument obsahující otázky řízeného rozhovoru, do kterého pak respondenti měli prostor uvést své odpovědi na dané otázky. Po vyplnění pak tento dokument uložili a autorce poslali obratem zpět.

3 Teoretická východiska

V návaznosti na cíl práce je k tématu analýzy předpokladů cestovního ruchu zapotřebí znát různé pojmy z této i dalších oblastí. V následujících podkapitolách tak budou charakterizovány a objasněny stěžejní termíny a témata sloužící ke správné orientaci v textu a podmiňující následný výzkum, který bude proveden v praktické části práce. Autorka v této části textu vychází především z odborné literatury zaměřující se na problematiku cestovního ruchu v souvislosti s geografii turismu a předpoklady cestovního ruchu. Protože hlavním cílem této práce je vytvořit návrh nového programu zájezdu, do teoretické části práce je nezbytné promítnout rovněž problematiku produktu cestovního ruchu a podstatou jeho tvorby.

3.1 Geografie cestovního ruchu

Ke správnému porozumění oboru cestovního ruchu neodmyslitelně patří náležité studium geografie. Nemělo by se však jednat o geografii v podobě zeměpisu, který je tradičně vyučován na základních či středních školách a často se zdá být spíše „*vyčerpávajícím popisem zeměpisných reálií*“ (Štyrský, 2015: 26). Takovýto způsob výuky Štyrský (2015) považuje za poněkud nezáživný a postrádající inspiraci a pro studenty se pak takovéto zeměpisné učení může stát až odstrašující, a to z důvodu až zbytečného množství jmen, čísel a nezáživných faktů bez jakýchkoli dalších souvislostí. Geografii je třeba chápat celistvěji, a jak uvádí Zelenka a Pásková (2012), měla by být propojena i se studiem dalších sociálních systémů, které jsou ve vzájemném působení s biosférou a životním prostředím. Z toho plyne, že geografie by měla být chápána jako dynamická věda, jejímž cílem je nikoli pouhý popis Země, ale práce s informacemi, které mají ilustrovat vztahy v interakci k přírodě a společnosti (Štyrský 2015).

Podle Hamarneh (2012) má geografie turismu své kořeny již ve 30. letech minulého století, a tudíž je považována za jednu z nejmladších geografických disciplín. Příčinou vzniku geografie turismu jako samostatné vědní disciplíny byl podle ní postupný dynamický rozkvět turismu v období po druhé světové válce, který za několik desítek let dosáhl tak velkého rozmachu, že se z něj stal významný fenomén a byl na místě nezbytný zrod nového individuálního vědního oboru.

Geografii cestovního ruchu Zelenka a Pásková (2012: 178) formulují jako *„obor zabývající se studiem zákonitostí prostorových aspektů interakce mezi cestovním ruchem a rekreací na straně jedné a krajinou na straně druhé, zákonitostmi a faktickým rozmístěním cestovního ruchu v oblastech různé prostorové hierarchie.“* Nabízí se také definice významného slovenského geografa Mariota (1983), který se zasloužil o výrazný přínos do oboru geografie cestovního ruchu a v podstatě byl jedním z prvních, který se pokusil o jeho přesné vymezení. Dle něj je předmětem studia geografie cestovního ruchu *„výzkum prostorových aspektů interakcí mezi cestovním ruchem a krajinou. Cílem geografických výzkumů cestovního ruchu je určit zákonitosti vývoje těchto interakcí“* (Mariot, 1983: 16). Jde tak o souhrnný výzkum poznatků mající značný vliv na rozvoj cestovního ruchu. Tento výzkum navazuje na poznatky z jiných věd, a to přírodních, sociálních, technických i ekonomických, z čehož vyplývá, že obor geografie cestovního ruchu je *„interdisciplinární, hraniční a syntetická vědní disciplína, která je organickou součástí geografických věd“* (Hamarneh, 2012: 12).

S oborem geografie turismu nedomyslitelně souvisí i studium některých hlavních problémových okruhů (Šauer et al, 2015: 273):

- Analýza hodnocení základních faktorů a podmínek rozvoje cestovního ruchu.
- Prostorová analýza cestovního ruchu.
- Geografická analýza hlavních typů (forem a druhů) cestovního ruchu.
- Geografické aspekty mezinárodního cestovního ruchu.
- Koncepce a prognózy rozvoje cestovního ruchu a rekreace.
- Geograficko-kartografické přístupy a metody v cestovním ruchu.
- Udržitelný rozvoj cestovního ruchu, hodnocení vlivů cestovního ruchu na geografické prostředí

Jak již vyplývá ze samotného názvu práce, tato studie se z velké části zaměřuje především na první z výše zmíněných problémových okruhů, tedy na analýzu hodnocení základních faktorů a podmínek rozvoje cestovního ruchu. Přesněji a výstižněji jde tedy o analýzu předpokladů cestovního ruchu. Následující kapitola se tak detailněji zabývá právě potenciálem a předpoklady cestovního ruchu,

a z teoretického hlediska je zřejmé, že právě studium potenciálu je nezbytnou součástí oboru geografie cestovního ruchu a plynule na něj navazuje.

3.2 Potenciál a předpoklady cestovního ruchu

Zelenka a Pásková (2012) potenciál cestovního ruchu popisují jako soubor všech faktorů, mající pozitivní vliv na cestovní ruch, a jeho předpokladů, které jsou následně kvantitativně hodnoceny za pomoci stanovené bodovací škály (viz. hodnocení potenciálu Bíny, 2002), kdy by se tyto předpoklady měly snižovat i o negativní faktory rozvoje cestovního ruchu. Za tyto negativní faktory považují například špatný stav životního prostředí a s tím související živelní pohromy, vysokou kriminalitu, nestabilní politickou situaci, epidemie, nakažlivé choroby apod. Příklady dalších nežádoucích jevů snižujících potenciál pro rozvoj cestovního ruchu uvádějí i některé další studie (např. Vystoupil a kol., 1992, Bína, 2001) a může jimi být např. znečištění ovzduší, kalamity komárů a klíšťat, zátopová území či lavinové plochy. Zelenka a Pásková (2012) podotýkají, že potenciál cestovního ruchu je navíc ovlivněn časovou závislostí, s níž souvisí sezónní klimatické jevy nebo regulace pohybu návštěvníků společně s ochranou živočišných druhů a přírodních hodnot, a to zejména v chráněných územích. Potenciál cestovního ruchu je hodnocen dle náležitě vybrané metodiky, což slouží k identifikaci konkurenceschopnosti destinace, avšak podpora rozvoje potenciálu destinace by měla být prováděna pouze tak, aby nebyla překročena míra její únosné kapacity a aby nedošlo k opačnému efektu – tedy ke snižování potenciálu dané destinace (Zelenka a Pásková, 2012).

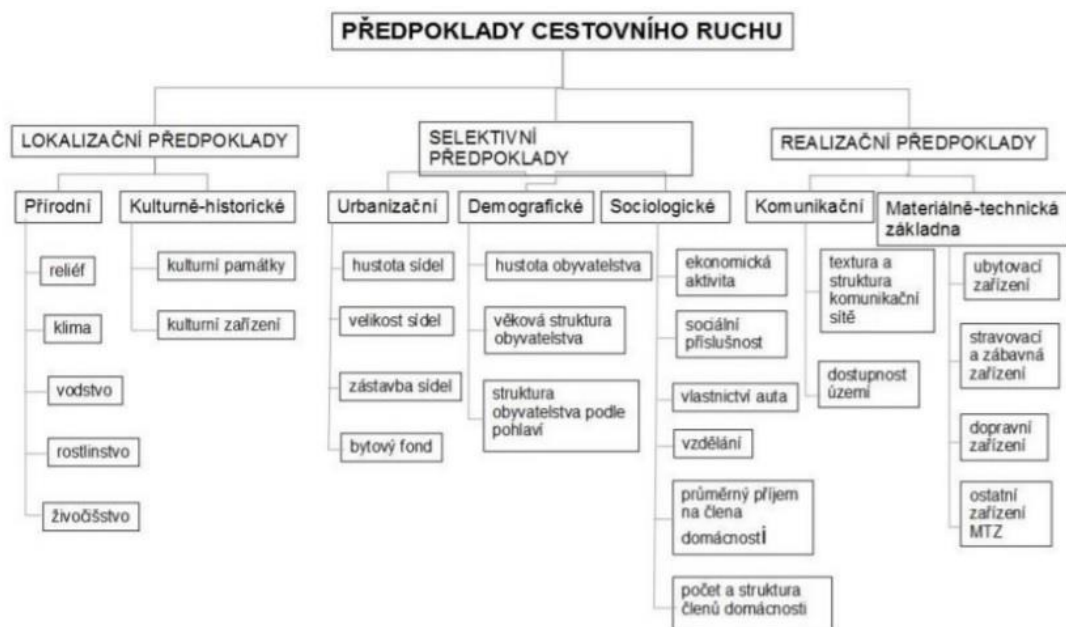
V rámci hodnocení potenciálu cestovního ruchu existuje hned několik metod, kterými se zabývali různí autoři. Tato kapitola se podrobněji zaměří na koncept známého slovenského geografa Mariota a v praktické části práce bude tento koncept využit ke zhodnocení předpokladů cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu, a to především s důrazem na podmínky přírodní a kulturně-historické. Budou zde zmíněny i další metody zkoumání potenciálu cestovního ruchu od jiných autorů, které se ale značně podobají pojetí Mariota, a ze kterého tyto metody v podstatě vycházejí.

Významnou metodu hodnocení potenciálu cestovního ruchu představil ve své publikaci *Geografia cestovného ruchu* Peter Mariot (1983), ve které se zabývá funkčně chronologickým přístupem umožňujícím dvě varianty vymezení působnosti krajiny. Jako první variantu Mariot (1983) uvádí funkční vymezení působnosti krajiny, která se uskutečňuje podle toho, jaké jednotlivé formy a druhy cestovního ruchu převažují. Podotýká, že výsledkem toho je vymezení území, v nichž je cestovní ruch přítomen, přičemž důležitým prvkem pro jeho správnou identifikaci jsou skutečné údaje o uskutečněném cestovním ruchu v daném místě. Druhou variantou je dle něj funkčně chronologický přístup hodnocení potenciálu cestovního ruchu, který se pokouší identifikovat i ta území, ve kterých cestovní ruch přítomen není. Z toho vyplývá, že tento přístup si klade za cíl zhodnotit celkový potenciál krajiny pro cestovní ruch, a to včetně i bez jeho výskytu, a tím nabídnout komplexnější a širší pohled na danou problematiku. Mariot (1983) toto hodnocení shrnuje jako výsledek vycházející z geografických výzkumů a bylo upraveno tak, aby se jednotlivé složky nepřekrývaly a nedocházelo tak k duplicitě těchto výzkumů. Takto upravený komplex obsahuje následující komponenty (Mariot, 1983: 87-88):

- přírodní předpoklady (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo),
- kulturně-historické předpoklady (kulturní památky, kulturní akce, lidová kultura a jiné),
- společenské předpoklady (demografické, hospodářské, sídelní, sociální, politické, komunikační a materiálně-technická základna cestovního ruchu)

Mariot (1983) informuje o následném vykonání dalších výzkumů, v nichž byl analyzován vztah těchto komponentů s různými kvalitativními a kvantitativními charakteristikami cestovního ruchu. Dle něj z výsledků těchto analýz vyplývá, že z hlediska určování umístění, objemu, časového průběhu a struktury cestovního ruchu mají různé činitele vstupující jako komponenty komplexu předpokladů cestovního ruchu značně odlišné funkce. Na základě tohoto zjištění tak tyto komponenty komplexu předpokladů cestovního ruchu autor rozlišil do tří stěžejních skupin, a to na předpoklady **lokalizační**, **realizační** a **selektivní** (viz. Obr. 1). Lokalizační předpoklady Mariot (1983: 88) dále dělí na podmínky přírodní (reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo) a kulturně-historické (kulturní

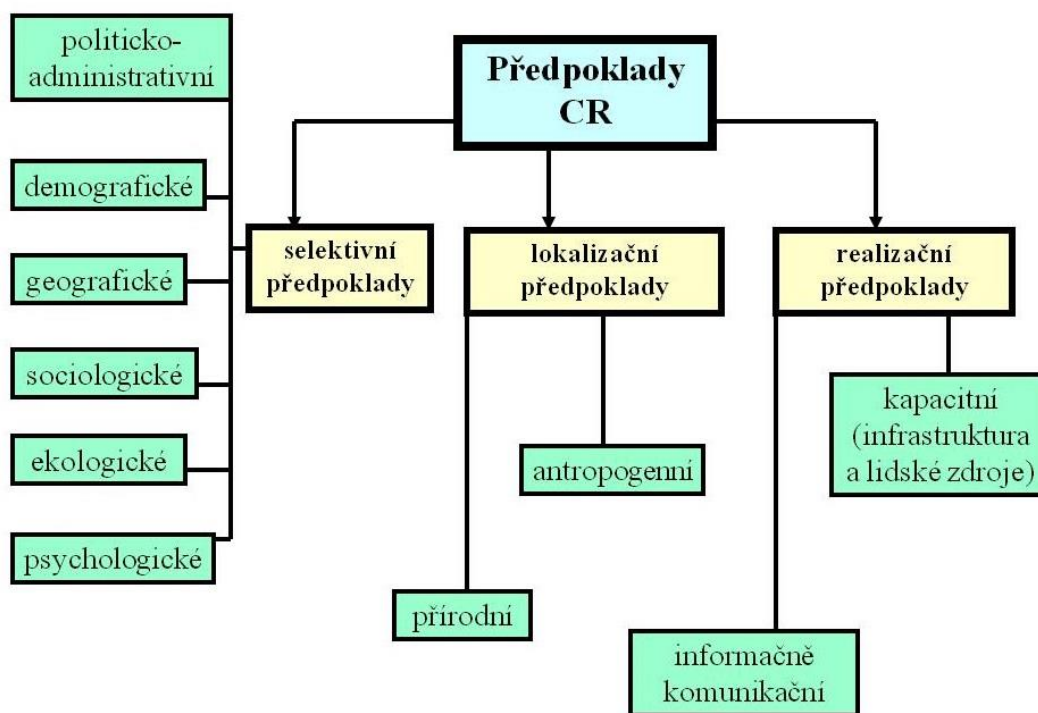
památky a kulturní zařízení), součástí selektivních předpokladů jsou pak podmínky urbanizační (hustota sídel, velikost sídel, zástavba sídel a bytový fond), demografické (hustota obyvatelstva, věková struktura obyvatelstva a struktura obyvatelstva podle pohlaví) a sociologické (ekonomická aktivita, sociální příslušnost, vlastnictví auta, vzdělání, průměrný příjem na člena domácnosti a počet a struktura členů domácnosti) a neméně důležité realizační předpoklady pak autor člení na podmínky komunikační (textura a struktura komunikační sítě a dostupnost území) a na materiálně-technickou základnu (ubytovací zařízení, stravovací a zábavná zařízení, dopravní zařízení a ostatní zařízení materiálně-technické základny).

Obr. 1: Schéma funkčně-chronologického členění předpokladů cestovního ruchu
Zdroj: Mariot (1983: 88)

Tématem předpokladů cestovního ruchu se zabývá také Pásková (2014), která za základní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu považuje primární zdroje, tedy územní potenciál, dále pak samotnou potřebu a možnost podílení se na cestovním ruchu, což souvisí s rozsahem a povahou poptávky, a rovněž stanovení podmínek pro aktivaci potenciálu včetně její úrovně, kam spadá „výroba“, směna a spotřeba produktů cestovního ruchu. V rámci její disertační práce převzala Pásková (2003a) Mariotovo funkčně chronologické členění

lokalizačních, selektivních a realizačních předpokladů cestovního ruchu a dále jej upravila dle vlastní klasifikace (viz. Obr. 2), kdy lokalizační předpoklady dále člení na přírodní a antropogenní, realizační na informačně-komunikační a kapacitní (infrastruktura, lidské zdroje) a selektivní na politicko-administrativní, demografické, geografické, sociologické, ekologické a psychologické. Lokalizační předpoklady jsou dle Páskové (2014) projevem atraktivnosti destinace, jejímž hlavním úkolem je zajištění potenciálu území pro další rozvoj, selektivní předpoklady by měly posloužit zejména k pochopení a ztvárnění preferencí určitých území a aktivit cestovního ruchu na straně poptávky, a konečně realizační předpoklady, které by měly v podobě dostupných primárních zdrojů destinace posloužit návštěvníkům k jejich využití. Podotýká, že na realizační předpoklady do značné míry působí samotná práce destinačního managementu.

Obr. 2: Schéma předpokladů cestovního ruchu
Zdroj: Pásková (2003a) – upraveno podle Mariota (1983)

Toto členění předpokladů cestovního ruchu převzal též významný český geograf Bína (2002), který se zasloužil o vytvoření hodnocení potenciálu území České republiky pro rozvoj cestovního ruchu se zaměřením na obce. Za kritické podmínky předpokladů cestovního ruchu označil ty lokalizační, které mají dle něj

v hodnocení potenciálu prvořadou roli. „Vzhledem k tomu, že lokalizační podmínky jsou v systému cestovního ruchu ČR rozhodující, byl jejich komplex označen jako *potenciál cestovního ruchu*“ (Bína, 2002: 2). Pro hodnocení těchto podmínek Bína (2002) stanovil bodovací škálu, kdy konečný součet bodů vypovídá o tom, jakým potenciálem daná destinace disponuje, s tím, že se přihlíží na celkový význam jednotlivých turistických segmentů. Při této použité metodě je dle něj kladen důraz na váhu dílčích složek a výsledky vypadají následovně: v případě, že obec spadá do bodové škály 1-25, jde o zónu se základním potenciálem, 26-50 představuje zónu se zvýšeným potenciálem, 51-100 vyjadřuje zónu s vysokým potenciálem, při bodech 101-200 se jedná o zónu s velmi vysokým potenciálem a konečně obce, které disponují více než 200 body jsou označovány za zónu s výjimečným potenciálem, kterými jsou obvykle města s významným kulturním subsystémem často v kombinaci se subsystémem přírodním.

V následujících podkapitolách budou jednotlivé skupiny předpokladů cestovního ruchu dále rozděleny a podrobněji charakterizovány.

3.2.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizační předpoklady jsou považovány za primární potenciál nabídky cestovního ruchu a jsou dále děleny na **přírodní předpoklady** a **kulturně-historické** či **společenské předpoklady**. Je též možné nazývat je předpoklady antropogenními, tedy takovými, na jejichž vzniku a existenci se podílel člověk.

Za primární potenciál jsou tyto faktory považovány především z toho důvodu, že bez jejich existence by nebylo možné cestovní ruch vůbec uskutečnit. Jsou totiž „*dány územím a jsou prakticky neměnné*“ (Ryglová et al, 2011: 34). Hammarneh (2012) poukazuje na to, že tyto předpoklady v podstatě podmiňují samotný rozvoj cestovního ruchu, ať už s ohledem na možnosti v přírodě či z hlediska povahy a určité úrovně kvality společenských a kulturně-historických podmínek a atraktivit.

1. Přírodní předpoklady

Součástí přírodních předpokladů cestovního ruchu jsou podmínky jako samotná „*krajina s jejím reliéfem, přírodními zdroji a přírodními útvary (pohoří,*

roviny či osamělé skalní útvary – skalní města, sopky, jeskyně, propasti atd.) a vodstvem (vodní plochy a vodní toky – moře, oceány, jezera, vodopády, přehrady atd.), dále pak klima, flóra, fauna“ (Zelenka a Pásková, 2012: 466). Šauer et al. (2015) hovoří o tom, že přírodní podmínky jsou kritickým prvkem lokalizačních předpokladů a jejich znalost je nepostradatelná pro realizaci mnohých turistických aktivit a samotné rekreace. V rámci výzkumu přírodních předpokladů cestovního ruchu se pohlíží na několik přírodních činitelů, kterými jsou **morfologické poměry** (reliéf), **klimatické poměry** (klima), **hydrologické poměry** (vodstvo), **flóra** (rostlinstvo) a **fauna** (živočišstvo).

a) Morfologické poměry / Reliéf

Jedním z předních přírodních činitelů, který souvisí s realizací cestovního ruchu je reliéf, tedy povrch daného území. Šauer et al. (2015) hovoří o tzv. morfologických podmínkách, které lze rozlišovat ze dvou diametrálně odlišných pohledů – jako první morfologické členění krajiny obecně, tj. makroformy reliéfu a jako druhý podrobné členění krajiny, tj. mikroformy reliéfu. Dle Hammarneh (2012) s makroformami reliéfu souvisí tzv. vertikální členitost povrchu, což jsou území s výraznější členitostí, tedy různými výškovými rozdíly a krásnými výhledy do okolí. Za nejatraktivnější pro realizaci cestovního ruchu jsou dle ní považovány hornatiny a velké hory nabízející příhodné podmínky jak pro zimní, tak i letní turistiku či sporty. Hammarneh (2012) doplňuje uplatnění druhé skupiny morfologických podmínek, tedy mikroforem reliéfu, skrze něž je uplatňována tzv. horizontální morfologie, která přímo ovlivňuje charakter a kvalitu pobřeží. Mezi nejatraktivnější úkazy horizontální morfologie pro využití v cestovním ruchu řadí písčité pláže spolu se skalními útvary, jeskyněmi či ostrovy při pobřežní linii, avšak za předpokladu příznivých klimatických podmínek, a naopak, za nejmenší hodnotu z tohoto pohledu považuje bažinatá, skalnatá a strmá pobřeží, která jsou stěží přístupná z vnitrozemí.

b) Klimatické poměry / Klima

V realizaci cestovního ruchu hrají nezastupitelnou roli klimatické poměry. To, v jakém podnebném pásu se daná oblast nachází má vliv na rozmístění a veškeré plánování cestovního ruchu. V rámci klimatických podmínek je dle Zelenky a Páskové (2012) kladen důraz na teplotu, množství srážek, délku slunečního svitu či

míru změn počasí v průběhu roku. Právě míra změn počasí v průběhu roku, tedy sezónnost je pro některé oblasti podmiňující. To, jaké je v dané oblasti klima má vliv nejenom na pobytové formy cestovního ruchu, ale značně ovlivňuje především outdoorové aktivity cestovního ruchu (např. lyžování) (Zelenka a Pásková, 2012).

c) Hydrologické poměry / Vodstvo

Vodstvo neboli hydrologické poměry jsou další přírodní podmínkou využití krajiny z hlediska cestovního ruchu. Patří sem především moře, oceány, jezera, vodní nádrže či řeky. Jak uvádí Hamarneh (2012), rozsah významu jednotlivých hydrologických podmínek může být rozdílný, protože záleží na tom, do jaké míry jsou atraktivní, a především využitelné pro turismus. Mimo to, že má vodstvo významnou funkci a nesčetné využití v rámci realizace cestovního ruchu, vodní plochy rovněž zastávají důležitou roli působnosti v krajině, a to díky své nenahraditelnosti v podobě krajinných krás (Hamarneh, 2012).

d) Fauna / Živočišstvo

Pokud jde o faunu, tedy živočišstvo, v turismu je dle Šauera et al. (2015) uplatňována zejména z pohledu chráněné a lovné zvěře (např. lovecká safari) či rybolovu. Velkou atraktivitou je dle nich také fenomén zoologických zahrad, který se na rozvoji cestovního ruchu podílí výraznou měrou. Dodávají, že svou funkcí by zoologické zahrady bylo možné považovat za doprovodnou součást infrastruktury cestovního ruchu.

e) Flora / Rostlinstvo

Dle Šauera et al. (2015) zastává v přírodním prostředí významnou roli i flora, tedy rostlinstvo, a to zejména z hlediska dotváření celkového charakteru krajiny, avšak stupeň různorodosti vegetace vždy souvisí s určitým umístěním v podnebném pásu. Autoři dodávají, že v mírném pásu jsou za rostlinné podmínky považovány zejména lesní porosty, které mají velký význam pro letní rekreaci a rozvoj turistiky jako takové, zejména pak pro obyvatele měst trávících volný čas v přírodě v příměstských částech.

2. Kulturně-historické / společenské předpoklady

Jak již bylo zmíněno výše, tato skupina předpokladů je známá také pod pojmem antropogenní předpoklady, a to proto, že tyto podmínky byly vytvořeny zásahem člověka do krajiny. Šauer et al. (2015) považuje tyto podmínky za doplňující funkci přírodním atraktivitám, protože z hlediska charakteru rozmístění jsou lokalizovány převážně bodově. Podotýká, že tyto podmínky jsou hlavní motivací k uspokojování poptávky po vzdělání a poučení jak o historii, architektuře, tak i kultuře daného území. Pro další členění kulturně-historického potenciálu Šauer et al. (2015) hovoří o potřebě identifikovat shodné vlastnosti jednotlivých složek tohoto potenciálu, čehož lze dosáhnout pomocí dvou charakteristik, a to funkcí kulturně-historického potenciálu, která souvisí s motivací účastníků cestovního ruchu k návštěvě dané atraktivity (funkce poznávací a funkce společenská) a časovou neměnností kulturně-historického potenciálu. Pro časovou neměnnost je dle něj charakterizující určitá existence dané atraktivity v místě a čase a lze na ni pohlížet prostřednictvím stanovené stupnice: od relativně neměnných/stálých po snadno měnitelné/nestálé. Jako příklad pro relativně neměnné/stálé atraktivity uvádí muzea a snadno měnitelnými/nestálými atraktivitami jsou pak dle něj např. hudební festivaly. Tyto charakteristiky jsou podpurným prostředkem k dalšímu vymezení kulturně-historického potenciálu do tří podskupin. Jsou jimi **kulturně-historické památky, kulturní zařízení a společenské akce.**

a) Kulturně-historické památky

Kulturně-historické památky mají v rámci společenských předpokladů cestovního ruchu tu největší váhu a význam a jejich existence slouží jako ta nejlepší motivace účastníků cestovního ruchu k tomu, aby danou atraktivitu navštívili. Zároveň tak napomáhají k lepšímu rozvoji cestovního ruchu v zemích, na jejichž území se tyto památky nachází. Podle Hammarneh (2012) jsou tyto památky prostředkem k seznámení se s historií, architekturou, uměním, technickými památkami, vědou a kulturou daných území a lze je dále dělit na památky architektonické, technické, národně-historické a památky lidové kultury, např. folklór. Šauer et al. (2015) nabízí možnost všeobecného členění kulturně-historických památek na památky movité a nemovité a jejich soubory. Kromě tohoto

členění lze dle Šauera et al. (2015) pohlížet na jejich rozdělení i takto: památky architektonické, přírodní a soubory materiálních a duchovních projevů člověka. **Architektonické památky**, tedy památky nemovité, dle něj zastávají poznávací funkci a v rámci České republiky či Slovenska se dále dělí na památky profánní/světské (historická jádra měst, historické územní celky, městskou architekturu, lidovou architekturu, technické památky, vojenské památky, sochy, sousoší, kašny apod.) a sakrální/církevní (chrámy, katedrály, kláštery, kostely, kaple, rotundy, synagogy apod.). Dle Ryglové et al. (2011) jsou za památky s nejvyšším stupněm atraktivnosti pro cestovní ruch považovány ty, které mají své místo na Světovém seznamu kulturního dědictví UNESCO (World Heritage List), a to z mezinárodního hlediska, avšak velkou důležitost zde zastávají i národní kulturní památky či městské památkové rezervace, a to z hlediska národního. **Přírodní památky** jsou dle Šauera et al. (2015) projevem vývoje lidské společnosti a připomínkou událostí historického či kulturního významu a jsou jimi zpravidla krajinné památky přidružené k zámkům, městským palácům či klášterům (parky, zahrady, arboreta aj.) či archeologická naleziště. Pokud jde o **soubory materiálních a duchovních projevů člověka**, Šauer et al. (2015) sem řadí jazyk, tradice, kulinářské speciality, umění a hudbu, historii a její pozůstatky, řemesla, náboženství, tradiční kroje nebo volnočasové aktivity. Dle Páskové (2003b) lze tak cestovní ruch v souvislosti se všemi výše zmíněnými složkami kulturního dědictví chápat jako „*formu interkulturální interakce*“, kdy jsou jednotlivé kulturní prvky vzájemně propleteny a mají tak vliv na účastníky turismu na straně jedné a na lokální obyvatele na straně druhé. Šauer et al. (2015) podotýká, že skutečný význam kulturně-historických památek pro cestovní ruch dokládá samotná návštěvnost, pomocí které je možné stanovit míru atraktivnosti daného objektu.

b) Kulturní zařízení

Další skupinu kulturně-historických předpokladů tvoří kulturní zařízení, které podle Šauera et al. (2015) mají jak funkci poznávací, tak funkci společenskou a dají se dále rozdělit do tří kategorií: první kategorii tvoří muzea, galerie a památníky, druhou pak divadla a třetí hvězdárny a planetária. Největší význam pro cestovní ruch zde dle něj zastává kategorie muzeí, galerií a památníků.

c) Společenské akce / Události

Kategorie společenských akcí neboli událostí plynule navazuje na předchozí skupinu kulturních zařízení a dle Šauera et al. (2015) plní zejména funkci společenskou. Konkrétně sem řadí akce kulturní (hudební/filmové festivaly, karnevaly apod.), sportovní (mistrovství, olympijské hry, světové poháry apod.), výstavní (výstaviště) a kongresové (kongresová centra).

Kulturní zařízení a společenské akce mají dle Hammarneh (2012) odlišené funkce a rozdílný význam pro rozvoj turismu, protože i když jsou některá zařízení lokalizována na určitém stabilním místě (v čase neměnná), mnoho akcí organizovaných v těchto zařízeních se mnohdy odehrává pouze jednorázově nebo sezónně (v čase nestálé).

Pro podporu jak přírodního, tak i kulturně-historického dědictví existují významné iniciativy, které výrazně napomáhají k pozdvižení turistického významu a potenciálu a díky kterým je úroveň těchto úkazů značně vyšší. Významnou světově uznávanou iniciativou je Úmluva o ochraně světového dědictví z roku 1972 (UNESCO World Heritage Centre, 2021a). Tato úmluva Organizace spojených národů (z angl. United Nations) iniciovala myšlenku vytvoření Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a jsou do něj zapisovány památky mimořádné hodnoty. Dle UNESCO World Heritage Centre (2021b) je v současnosti (k 3. 8. 2021) na Seznamu zapsáno celkem 1154 památek ze 167 zemí světa, z toho 897 kulturních, 218 přírodních a 39 smíšených (tj. s hodnotami jak kulturními, tak i přírodními). Za další důležitou světovou iniciativu je považována aktivita švýcarsko-kanadského cestovatele Bernarda Webera, který představil seznam vybraných novodobých divů světa a zároveň s tím založil nadaci New7Wonders, jejíž cíle a vize jsou obdobné iniciativě OSN. Pro vytvoření tohoto seznamu bylo Weberovi inspirací sedm starověkých divů světa¹, které jsou globálně všeobecně známé. V rámci této iniciativy a na základě ankety, ve které hlasovala široká veřejnost byl v roce 2007 vyhlášen seznam kulturně-historických

¹ Sedm starověkých divů světa – starověké stavby v oblasti Středoziemního moře a na Středním východě – egyptské pyramidy, visuté zahrady Semiramidiny, Feidův Zeus v Olympii, Artemidin chrám v Efesu, mauzoleum v Halikarnasu, rhódský Kolos, maják na ostrově Faru.

novodobých divů světa a v roce 2011 následovalo vyhlášení přírodních novodobých divů světa (Global Platform Ltd., 2021).

3.2.2 Realizační předpoklady

Sekundárním potenciálem nabídky cestovního ruchu jsou realizační předpoklady, které mají za úkol zabezpečit samotnou realizaci cestovního ruchu v určitých lokalitách a jak uvádí Šauer et al. (2015), jejich existence je potřebná pro využití funkcí primárního potenciálu, tedy lokalizačních předpokladů cestovního ruchu. Jinými slovy by se dalo říct, že realizační předpoklady jsou určující k tomu, zdali návštěvník danou destinaci vůbec navštíví a zdali současně bude mít kde přenocovat (ubytovací zařízení), najíst se (stravovací zařízení) a přemísťovat se (dopravní infrastruktura).

Z výčtu již zmíněných autorů zabývajících se problematikou předpokladů cestovního ruchu nabízí každý z nich trochu rozdílné vymezení těchto předpokladů, jejich účel a smysl však zůstává stejný. Hammarneh (2012) realizační předpoklady člení do dvou skupin, a to na **suprastrukturu** a **infrastrukturu**. Součástí suprastruktury je dle ní sektor ubytovacích služeb, dále pak služby stravovací a v neposlední řadě jsou její součástí doplňková zařízení a služby jako např. sportovně-rekreační střediska, směnárenské či pojišťovací služby a další. Do infrastruktury pak řadí dopravní infrastrukturu v dané oblasti, veřejnou dopravu a tzv. dopravu v klidu, kam spadají parkovací plochy a odpočívadla.

Dle Zelenky a Páskové (2012: 235) je infrastruktura cestovního ruchu chápána jako „*souhrn organizačně technických předpokladů pro uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu v dané destinaci*“. Podotýkají, že i když účastníky cestovního ruchu k cestě do dané destinace motivují především konkrétní atraktivita cestovního ruchu, kvalitní infrastruktura značně ovlivňuje jejich samotný prožitek z cesty, protože dostupnost dobrého zázemí v podobě kultivovaných služeb a v blízkosti navštěvovaných atraktivit je stěžejní pro to, aby byl jejich cestovní zážitek příjemný a plnohodnotný. Do infrastruktury tito autoři řadí dopravu, pozemní komunikace, zásobování elektřinou, pitnou vodou, kanalizaci, maloobchodní síť, banky (směnárny) či zařízení kulturní, sportovní a zábavní. Avšak suprastrukturu cestovního ruchu, v ČR do roku 1989 označovanou jako materiálně-

technickou základnu, považují za jádro infrastruktury, tedy za její součást, která se buduje především pro potřeby návštěvníků dané destinace a řadí sem služby ubytovací, stravovací, turistické, dopravní a doplňkové služby cestovního ruchu. Konkrétně hovoří o ubytovacích kapacitách, stravovacích zařízeních, stezkách pro pěší, cyklisty či lyžaře, turistických informačních centrech, lyžařských vlecích, lanových drahách, sjezdových tratích či naučných stezkách.

1. Ubytovací zařízení

Ubytovacími zařízeními se dle Zelenky a Páskové (2012: 588) rozumí „objekty, prostory či plochy, kde je veřejnosti poskytováno ubytování.“ Uvádí také, že ubytovací zařízení jsou často slučovány se stravovacími službami, a to buď v plném (plná penze, all-inclusive) či omezeném (snídaně, polopenze) rozsahu, což znamená, že stravování je nedílnou součástí kvalitního a pohodlného ubytování. Autoři nabízí několik druhů členění ubytovacích zařízení, a to na celoroční nebo sezónní, hotelového typu a ostatní, ubytování hromadné a individuální či ubytování komerční a ubytování mimo veřejné formy cestovního ruchu. Podotýkají, že těchto zařízení využívají zejména návštěvníci cestovního ruchu a hovoří o jejich různorodosti z hlediska velikosti, vybavenosti, umístění, kvality a rozsahu služeb, segmentu hostů aj. Kromě klasických hotelů, které jsou součástí hromadných ubytovacích zařízení, zmiňují mnoho dalších konkrétních typů ubytovacích kapacit jako např. byrotel, hausbót, hotel garni, hostel, chata, kemp, motel, penzión, turistická ubytovna aj.

2. Stravovací zařízení

Stravovací zařízení Zelenka a Pásková (2012: 549) definují jako „objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno stravování.“ Hovoří o souvislosti s ubytovacími zařízeními, kdy je často stravování jejich součástí nebo vystupuje samostatně. Nabízejí dělení stravovacích zařízení na sezónní nebo přechodné (pochůzkový prodej, stánkový prodej) či na rychlé občerstvení (fast-food, gyros, grill-bar, kebab, drive-in, drive-through, občerstvení) a zařízení určená k dalšímu pobytu hosta (restaurace, koliba). Dodávají, že kapacity stravovacích zařízení jsou využívány jak návštěvníky cestovního ruchu, tak i místními rezidenty dané

destinace a součástí nabídky takovýchto zařízení bývají často národní speciality dané země.

3. Doprava / Dopravní infrastruktura

V dnešním světě doprava bez pochyby představuje jeden z nejdůležitějších mezinárodních fenoménů, který je nezbytnou součástí služeb cestovního ruchu a jeho pozitivního rozvoje. Zelenka a Pásková (2012: 118) dopravu vyjadřují jako *„cílené přemístování osob a nákladu na různě velkou vzdálenost, s využitím individuálně řízených nebo hromadných dopravních prostředků, vlastní síly nebo různých dopravních prostředků, využívajících jiné druhy energie.“* Jak uvádí Hammarneh (2012: 18), na dopravu je potřebné nahlížet jako na *„komplexní provázaný dopravní systém jejích jednotlivých složek, které se v každém typu území či oblasti projevují jinou mírou důležitosti a priority.“* Z pohledu cestovního ruchu by se využití dopravy dalo dle Hammarneh (2012) dále dělit na dopravu silniční, železniční, leteckou, vodní (lodní) či dopravu pěší, jejíž součástí je i doprava cyklistická a lyžařská. To, jaký dopravní prostředek si účastník cestovního ruchu zvolí, záleží na jeho preferencích, přičemž nejdůležitějšími faktory v jeho rozhodování je dle Ryglóvé et al. (2011) jednoznačně jednoduchost, bezpečnost, rychlost a pohodlnost dopravy, a to vše za přijatelnou cenu.

3.2.3 Selektivní (stimulační) předpoklady

Třetí skupinu předpokladů cestovního ruchu tvoří selektivní předpoklady, známé také jako předpoklady stimulační, a to proto, že stimulují samotný vznik a rozvoj turismu v dané destinaci. Dle Hammarneh (2012) tyto faktory určují, jak je daná oblast či země schopná uplatnit se v účasti na cestovním ruchu, a to jak aktivně, tak i pasivně. Podotýká také, že se tyto faktory zaměřují na různé obyvatele a oblasti, ze kterých je pak možné vybrat ty, které mají pro účast na turismu ty nejlepší předpoklady. Zjednodušeně by se dal význam selektivních předpokladů vysvětlit na základě těchto položených otázek: *„zda někdo vůbec přijede, a když přijede, tak kdo to bude a v jakém počtu a zda cestovní ruch v dané oblasti může vůbec existovat“* (Ryglóvá et al., 2011: 37). Hovoří o tom, že tyto faktory mají spojitost zejména se spotřebitelským chováním, na které působí čtyři základní psychologické faktory, a

to motivace, vnímání, učení a postoj, přičemž pokud jsou tyto faktory známy, může to přinést účinnější využití marketingové segmentace. Obecně známé členění selektivních předpokladů představuje dvě základní skupiny, a to předpoklady **objektivní** a **subjektivní**.

1. Objektivní předpoklady

Předmětem objektivních předpokladů jsou zpravidla faktory **politické, ekonomické a demografické**, avšak někteří autoři toto rozdělení doplňují ještě o faktory administrativní, urbanizační či ekologické, které ve stimulaci vzniku a rozvoje turismu představují neméně důležité postavení.

a) Politické faktory

Dle Hamamrneh (2012) se politickými faktory rozumí základní politické skutečnosti jako je mírové uspořádání světa, a to bez jakýchkoliv válečných konfliktů, vnitropolitická situace dané země vůči zemím ostatním a povaha politického systému. Ryglová et al. (2011) doplňuje, že součástí těchto faktorů může být i otázka možnosti volného pohybu osob a kapitálu a s tím související státní hranice, a pokud jde o vnitropolitickou situaci dané země, důležitým faktorem a předmětem zkoumání může být také například frekvence střídání vlád. Dodává, že pokud je politická situace v zemi dostatečně stabilizována, cestovní ruch se rozvíjí intenzivněji, což přináší pozitivní dopad na samotné odvětví turismu dané země a naopak, pokud je politická situace destabilizována, dochází k poklesu rozvoje turismu.

b) Ekonomické faktory

Pokud jde o faktory, které stimulují vznik a rozvoj turismu z ekonomického pohledu, Hamamrneh (2012) konkrétně hovoří o dosažené životní úrovni obyvatelstva, se kterou úzce souvisí i fond volného času, který je nepostradatelným předpokladem pro účast na samotném turismu, protože čím víc volného času člověk má, tím větší je pravděpodobnost, že tento čas využije k cestování. Podotýká, že podmínku pro růst životní úrovně tvoří určitý stupeň rozvoje výrobních sil, což má výsledný dopad na úroveň výživy, bydlení, vzdělání, kultury, zdravotní péče, pracovní i mimopracovní podmínky, právo na práci, délku pracovního času, délku

dovolených, růst reálných mezd či na již zmíněné získávání volného času. Dodává, že pokud roste stupeň ekonomické aktivity státu, roste i stupeň aktivity obyvatelstva v turismu. Pokud jde o vztah ekonomické úrovně země a rozvoje cestovního ruchu, dle Ryglové et al. (2011) ho lze sledovat za pomoci hned několika ukazatelů jako jsou např. výdaje obyvatelstva na služby spojené s turismem, výše devizových příjmů z aktivního cestovního ruchu či podíl pasivního cestovního ruchu, nýbrž za ten nejvýznamnější ukazatel je považována tvorba hrubého domácího produktu (HDP), a to jakou měrou se na této tvorbě podílí právě cestovní ruch.

c) Demografické faktory

Mezi demografické faktory podněcující vznik a rozvoj turismu patří dle Ryglové et al. (2011) počet obyvatel dané destinace, jejich ekonomická aktivita, střední délka života či jejich mobilita, s tím, že jsou zde z hlediska cestovního ruchu uplatňovány dva pohledy lidského faktoru, a to pracovní síla, která je vyjádřena stranou nabídky, tedy poskytovateli cestovního ruchu a účastník cestovního ruchu, jímž se rozumí strana poptávky, tedy turista, zákazník a spotřebitel. Za další demografické charakteristiky, které jsou nezbytné k mapování směru rozvoje turismu jsou dle Hammarneh (2012) považovány zaměstnání obyvatelstva, jeho vzdělání, věková struktura či podíl městského obyvatelstva. Obecně se na turismu podílí spíše lidé mladšího věku, kteří jsou ekonomicky aktivní a kteří disponují vyšším vzděláním, a to proto, že takoví jedinci více dychtí po poznání (Hammarneh, 2012).

d) Administrativní faktory

Do skupiny administrativních podmínek spadají faktory, které by často mohly působit jako přehnaná byrokracie a mohly by určitým způsobem brzdit realizaci cestovního ruchu. Avšak tyto faktory představují nedílnou součást této turistické realizace a bez jejich uplatnění by nebylo možné zachovat cestování na bezpečné úrovni. Ryglová et al. (2011) do těchto podmínek řadí různé zákony, právní předpisy, celní a devizové předpisy, pasové a vízové povinnosti, daňovou legislativu či povinnost očkování do dané destinace.

2. Subjektivní předpoklady

Skupina subjektivních selektivních předpokladů je tvořena zejména faktory psychologického charakteru, které mají dle Hammarneh (2012) značný vliv na rozhodování jak jednotlivců, tak i skupin obyvatel čerpajících služby cestovního ruchu. Dle těchto faktorů se spotřebitelé cestovního ruchu rozhodují, zdali se vůbec na turismu budou podílet a jakou destinaci si ke své cestě zvolí. Podotýká, že při takovémto rozhodování zastávají důležitou roli jednak zkušenosti se samotným cestováním, ale i různé druhy propagace jako je reklama a publicita či módnost a renomé destinace. Dodává, že s těmito faktory mají pak spojitost i charakter a vlastnosti daného národa (např. přívětivost místních obyvatel), kdy se na jedné straně může tento jev stát sám o sobě důvodem k návštěvě této země a na straně druhé může návštěvníkům pomoci v pochopení mentality daného národa a v zachování zdvořilosti a taktosti vůči jeho obyvatelům. Ryglová et al. (2011) tyto psychologické pohnutky označuje za tzv. subjektivní uspokojení účastníka cestovního ruchu. Uvádí, že součástí těchto faktorů může být také touha cestovatele po změně životního stylu stimulující poptávku po individuální dovolené s určitou úrovní autenticity a originality namísto masového turismu, který naopak může představovat výrazné snížení kvality životního prostředí a života místních obyvatel.

3.3 Produkt cestovního ruchu

Jak uvádí Zelenka (2007: 76), produktem je „*vše, co je objektem směny*“. Produktem se tak dle něj rozumí nabízené zboží či služby, ale součástí mohou být i další hlediska, která souvisí s prací poskytovatelů a distributorů v oboru cestovního ruchu.

Tak jako je produkt neodmyslitelnou součástí marketingu jakéhokoliv jiného podnikání, není tomu jinak ani v cestovním ruchu. V rámci cestovního ruchu jako samostatného odvětví existuje produkt, který má vysoce specifickou podobu a je známý pod pojmem produkt cestovního ruchu (angl. tourist product). Produkt cestovního ruchu je dle Zelenky (2007: 77) „*souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruch koordinujícího.*“ Konkrétním produktem cestovního ruchu může být dle Zelenky (2007) zboží (suvénýry, knižní průvodci, mapy apod.), ale především služby. Pokud

jde o služby, Ryglová et al. (2011) uvádí, že produkt je vždy nabízen jako souhrn a kombinace služeb, a to těch základních (ubytování, stravování, doprava, služby CK a CA, průvodcovské služby apod.) a doplňkových (obchodní služby, směnářské služby apod.). Dle Zelenky (2007) je pro produkt cestovního ruchu specifická komplexnost produktu, a to v různých úrovních. Komplexnost produktu tak dle něj může představovat poskytnutí či zprostředkování určité služby, určitý souhrn služeb (package, zájezd) nebo samotnou destinaci v podobě komplexní nabídky služeb, atraktivit a zážitků. Uvádí, že mimo komplexnost lze produkt cestovního ruchu snadno kopírovat, nahrazovat a obměňovat a dále jsou pro něj typické znaky jako osobní poskytování, nemožnost skladování služeb, omezená životnost či vysoký podíl lidského faktoru. Dodává také, že za produkt cestovního ruchu, který nelze dopředu vyzkoušet, se často platí předem a v souvislosti s plánováním produktu existují faktory jako počasí, sezónnost či další účastníci zájezdu, které nelze předem nijak ovlivnit. Důležité je zmínit, že úkolem každého produktu je uspokojování klíčových potřeb a v cestovním ruchu jsou tak produktem uspokojovány především potřeby spojené s odpočinkem a poznáním.

3.3.1 Zájezd

Zájezd je specifickým produktem, který je vytvářen, nabízen a zprostředkováván cestovními kancelářemi a touroperátory. Definice zájezdu, jako produktu nabízeného subjekty podnikajícími v cestovním ruchu, a jeho náležitosti jsou upraveny v novém zákonu 111/2018 Sb., s tím, že původním zákonem upravujícím zájezdy byl zákon 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v cestovním ruchu (Zákony pro lidi, 2018). Zájezdem se tak dle zákona 111/2018 Sb. (Zákony pro lidi, 2018) rozumí předem stanovená kombinace alespoň dvou nebo více služeb, a to za předpokladu, že jsou prodávány nebo nabízeny k prodeji za celkovou cenu, doba trvání služby přesahuje 24 hodin a služba zahrnuje alespoň jedno ubytování přes noc. Jedná se o souhrn služeb dopravy, ubytování a jiných služeb cestovního ruchu, které tvoří významnou část zájezdu.

Jak uvádí Palatková (2011a), jediný, kdo může oficiálně pořádat zájezd, je cestovní kancelář, tedy subjekt, který má oprávnění organizovat, nabízet a prodávat zájezdy na základě živnosti – konkrétně se jedná o živnostenské oprávnění zvané

koncese. Co se týká oprávnění cestovních agentur, které jsou v České republice živností volnou, ty mohou zájezdy pouze nabízet a prodávat, nikoliv organizovat (Palatková, 2011b).

Existují různé typy zájezdů a dle Ryglóvé et al. (2011: 112-113) je lze dále dělit dle následujících kritérií:

- **Z geografického hlediska** existují zájezdy **domácí** (klient je z tuzemska, zájezd probíhá v tuzemsku) **zahraniční (outgoingové)** (klient je z tuzemska, zájezd probíhá v zahraničí) a **příjezdové (incomingové)** (klient je ze zahraničí, zájezd probíhá v tuzemsku).
- **Podle způsobu přípravy** jsou v nabídce zájezdy **standartní** neboli **katalogové**, které mají předem stanovený program, nebo zájezdy **forfaitové**, které jsou plánované a sestavované na základě individuálního přání klienta, tedy na míru.
- **Podle způsobu organizace** jsou rozlišovány zájezdy **se službami průvodce** nebo **bez průvodce**.
- **Podle dopravního prostředku** jsou dostupné zájezdy **letecké, autokarové** (autobus či mikrobus), **vlakové, lodní, s vlastní dopravou** (auto) či **speciální** (např. cyklistické zájezdy).
- **Podle programu** existují zájezdy **pobytové, poznávací, účelové** (např. sportovní, kulturní, vzdělávací, ozdravné apod.), **turistické** (přeprava vlastními silami – pěšky, na kole, na lodi, se psím spřežením, na běžkách apod.) či **expedice**, což je náročnější forma turistického zájezdu.

3.3.2 Tvorba nového produktu

Souhrnem služeb se rozumí tzv. **package**, tedy balíček služeb. Takovýto balíček služeb je tak neodmyslitelnou součástí nabídky cestovních kanceláří a touroperátorů a jádrem jejich samotného produktu.

Vytváření package, jinými slovy kompletování služeb vyplývá z marketingového mixu podle koncepce Morrisona. Dle Zelenky (2007) jsou balíčky služeb kompletovány proto, aby se zákazníkovi zjednodušil samotný proces plánování dovolené, zatímco pro cestovní kanceláře a touroperátory má tato tvorba

přínos zejména ve zvýšení odbytu hůře prodejných služeb a z ekonomického hlediska má výhodu určitého „zamaskování“ kalkulace ceny, kdy zákazník nezná přesné částky jednotlivých služeb. Podotýká, že pokud jsou některé konkrétní položky balíčku označené slovem „zdarma“, v zákazníkovi to vyvolá pocit, že je obdarováván, čehož si cení. Dodává, že tento krok je pro prodávající subjekty silným a osvědčeným reklamním trikem.

Zelenka (2007) nabízí přehled dalších výhod, které přichází s vytvářením balíčků služeb, a to jak pro zákazníky, tak i pro poskytovatele služeb. Uvádí, že pro klienty je tou hlavní výhodou, mimo získání vyšší kvality a lepšího uspokojení potřeb. obvykle nižší cena kompletního balíčku než ceny jednotlivých služeb, které jsou placeny zvlášť. Poskytovatelům služeb tvorba package podle Zelenky (2007) přináší zejména rovnoměrné využití kapacit v sezóně, vyšší odběr služeb mimo sezónu díky mimosezónním a víkendovým balíčkům a v neposlední řadě je tím podpořena spolupráce mezi jednotlivými subjekty.

Dle Ryglóvé et al. (2011) je při tvorbě zájezdu nutné dodržovat určitý postup. Uvádí, že ze všeho nejdřív by se cestovní kancelář měla soustředit na výběr vhodného počátečního místa zájezdu a zároveň brát ohled na zaměření samotného produktu – to znamená, že by cesta do destinace měla být pro většinu klientely co nejkomfortnější a nejrychlejší. Není to však vždy pravidlem, protože existují i klienti, kteří upřednostňují cestování s nižšími náklady za cenu menšího pohodlí a nevdají jim absolvovat zájezd např. autobusem či vlakem. Naopak tento způsob přepravy někteří klienti vítají, protože to pro ně představuje jakousi přidanou hodnotu v podobě dobrodružství. Ryglóvá et al. (2011) dále hovoří o nutnosti analyzovat nabídky příhodného ubytování a stravování, tak aby tyto služby vyhovovaly konkrétnímu typu zájezdu. Dalším důležitým krokem cestovních kanceláří je dle ní detailně připravit základ samotného produktu a zároveň zajistit další doplňující rozšířené služby. Dodává, že součástí tvorby produktu by měl být správný programming, packaging a také pečlivá cenová kalkulace všech položek zájezdu.

4 Praktická část

4.1 Sběr informací a vlastní průběh šetření

Jak již bylo zmíněno v metodologické části této práce, pro získání potřebných poznatků žádoucích pro splnění cíle práce je v rámci výzkumu využito hned několik různých druhů analýz.

Protože hlavním cílem této bakalářské práce je vytvoření nového programu zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti, bylo pro získání objektivních dat žádoucí zaměřit se na již existující aktivity, zážitky a zájezdy do Ruska, které jsou obsahem nabídky jak českých, tak i ruských cestovních touroperatorů a na jejich základě tak získat další inspiraci pro tvorbu zcela nového produktu, tedy programu zájezdu.

Pokud jde o nabídky zájezdů v režii českých cestovních kanceláří, autorka se zaměřila na výzkumný soubor českých cestovních kanceláří, které jsou členy dvou českých asociací sdružující české cestovní kanceláře a agentury. Jsou jimi Asociace českých cestovních kanceláří a agentur (dále jen AČCKA) a Asociace cestovních kanceláří České republiky (dále jen ACK ČR). Na stránkách obou asociací v sekci členů byla nejdříve zvolena konkrétní kritéria, prostřednictvím kterých měly být vyhledány cestovní kanceláře, jejichž nabídky obsahují zájezdy do Ruska. U AČCKA byla z dostupných skupin zvolena následující kritéria: jako druh firmy byly zvoleny cestovní kanceláře, jako druh činnosti pak outgoing/výjezdový cestovní ruch a zvolenou destinací pak bylo Rusko. Cestovních kanceláří, které jsou členem AČCKA a plní tato kritéria tak bylo ve výsledku vyhledáno celkem 21. Stejně tak u ACK ČR byly zvoleny cestovní kanceláře se specializací na zahraniční zájezdy do Ruska a pro lepší výsledky bylo ještě vybráno kritérium hlavní činnosti, a to konkrétně prodej vlastních zájezdů. Výsledný počet cestovních kanceláří s těmito kritérii působících pod ACK ČR činil 33. Z těchto vyfiltrovaných výsledků pak autorka na základě analýzy webových stránek těchto cestovních kanceláří provedla průzkum a podrobněji se zaměřila na ty, které se zabývají nabídkou poznávacích či pobytových zájezdů do Ruska, konkrétně do Petrohradu, popř. Leningradské oblasti. Detailní analýza nabídek českých cestovních kanceláří, které jsou členy zmíněných asociací je součástí kapitoly 4.4.1 Zájezdy v nabídkách českých cestovních kanceláří.

V rámci nabídky místních ruských touroperátorů bylo snahou zaměřit se především na různé venkovní aktivity a zážitky. Pro vyhledávání dostupných výletů a aktivit byl využit portál Viator.com. Jedná se o jednu ze společností operujících v rámci značky Tripadvisor, největší platformy na světě zabývající se cestovatelským poradenstvím, s tím, že cílem platformy je zprostředkovat uživatelům snadné vyhledávání zážitků a aktivit po celém světě (Viator.com, 2021). K vyhledávání aktivit byl využit i samotný Tripadvisor. Jednotlivé aktivity a zážitky jsou detailněji popsány v kapitole 4.4.2 Zážitky a aktivity ruských touroperátorů.

K empirickému výzkumu práce a sběru primárních dat byl využit kvalitativní výzkum v podobě neformálních řízených rozhovorů s jedinci, kteří žijí nebo někdy v minulosti žili v Petrohradu či Leningradské oblasti. Rozhovory, které byly rozeslány respondentům, lze najít v jejich původní podobě v kapitole 9 Přílohy, a to jak v českém (viz. Příloha 1: Řízený rozhovor v českém jazyce), tak i v anglickém jazyce (viz. Příloha 2: Řízený rozhovor v anglickém jazyce). Rozhovor se skládá z celkem 21 otázek. První otázky v pořadí, tedy otázky 1 až 4, jsou identifikační a mají za úkol informovat o pohlaví, věku, sociálním postavení a původu respondentů. Další sedm otázek, tj. otázky 5 až 11, je zaměřených na zkoumanou Leningradskou oblast a její potenciál a otázky 12 až 20 se týkají potenciálu města Petrohrad. Poslední doplňující otázka 21 je dobrovolná a dává respondentům prostor poskytnout dodatečné informace k oběma zkoumaným oblastem. Jednotlivé rozhovorové otázky a zúčastněnými respondenty poskytnuté odpovědi jsou detailně zanalyzovány a zpracovány v kapitole 4.5.1 Výsledky získané na základě řízených rozhovorů.

4.2 Obecná charakteristika Ruské federace a zkoumaných oblastí

Následující podkapitoly si kladou za cíl obecně popsat a charakterizovat samotnou Ruskou federaci a konkrétní zkoumané oblasti, tedy Leningradskou oblast a Petrohrad. Obsahem tohoto popisu jsou základní informace z pohledu administrativního členění, geografických reálií, stručné historie a současnosti.

4.2.1 Administrativně správní členění Ruské federace

Ruská federace (dále jen RF) zastává pozici největší země světa s rozlohou až 17 milionů km², a dodnes zůstává tou nejrozsáhlejší zemí, a to i přes kolaps Sovětského svazu v 90. letech minulého století. Tato obrovská země, která svým územím zasahuje do celkem jedenácti časových pásem, se z větší části nachází na asijském kontinentu, ale asi ze čtvrtiny zasahuje i do toho evropského. RF se tak rozprostírá od východní části Evropy přes celou oblast tzv. Eurasie (evropskou a asijskou část odděluje hranice tvořená pohořím Ural) až po pobřeží Pacifiku.

Obr. 3: Politická mapa Ruské federace
Zdroj: Worldometer

Pokud jde o administrativně správní členění RF, dle zprávy Zastupitelského úřadu České republiky v Moskvě (2016) se RF skládá z celkem 85 subjektů – tvoří ji 46 oblastí, 22 republik, 9 krajů, dále 3 města federálního významu, kterými jsou Moskva, Petrohrad a Sevastopol, 1 autonomní oblast, konkrétně Židovská autonomní oblast, 1 pronajímané teritorium, a to město Bajkonur v Kazachstánu, a to vše je dáno ústavou RF. Zpráva taktéž uvádí, že všechny regiony RF byly na

základě rozhodnutí prezidenta RF ze dne 13. května 2000 č. 849 „*O pravomocném zástupci prezidenta RF ve federálním okruhu*“ rozděleny do celkem 7 federálních okruhů. Jsou jimi okruhy Centrální, Jižní, Severozápadní, Dálnovýchodní, Sibiřský, Uralský a Povolžský. Je však důležité zmínit, že toto členění na federální okruhy není součástí oficiálního administrativního dělení (není uvedeno v ústavě RF), ale jejich vytvoření bylo inspirováno bývalým vojenským okružním členěním (Zastupitelský úřad ČR v Moskvě, 2016). Jak dále uvádí tato zpráva, v následujících letech byly vyčleněny dva další federální okruhy, a to Severokavkazský federální okruh (rozhodnutím prezidenta RF ze dne 19. ledna 2010 č. 82 „*O úpravě seznamu federálních okruhů*“), který byl v podstatě odtržen od Jižního federálního okruhu a Krymský federální okruh (rozhodnutím prezidenta RF ze dne 21. března 2014 č. 168 „*O vytvoření Krymského federálního okruhu*“). Výše na politické mapě (viz. Obr. 3) je vyobrazena RF s vyznačenými federálními okruhy, tak jak původně vznikly v roce 2000, s tím, že zde není k vidění nově vzniklý Severokavkazský federální okruh, který vznikl až v roce 2010 (jedná se o mapu z roku 2006, jak z ní lze vyčíst). Ruských federálních okruhů tedy v dnešní době oficiálně existuje celkem 8, protože ten nejmenší z okruhů, tedy Krymský federální okruh, byl po dvou letech zrušen a ta území, která mu náležela, tedy Krymská republika a město Sevastopol (i když ten je samostatným městem federálního významu) se nakonec staly součástí Jižního federálního okruhu, a to s cílem zvýšit efektivitu práce jednotlivých federálních okruhů. I když velká část zemí západního bloku neuznává Krym jako součást Ruska, z tohoto pohledu se jedná o záležitost politickou, které se tato práce nebude nijak dotýkat ani věnovat. Níže na obrázku č. 4 je k vidění mapa administrativně správního členění RF s vyznačenými oblastmi, kraji, republikami, autonomními oblastmi aj.

Administrativně správní členění RF je samozřejmě ve srovnání s členěním České republiky mnohem složitější a podrobnější, a to především z důvodu velikosti a rozlohy samotného Ruska. Pro správné chápání je stěžejní definovat jednotlivé termíny tohoto členění a pokusit se ho porovnat s administrativním členěním České republiky. Termíny jako oblast (*область*), kraj (*край*) a republika (*республика*) by se z českého pohledu daly přirovnat ke krajům. Ruské slovo *район* (rajon) v překladu znamená okres, a proto by se toto označení dalo srovnat s

jednotlivými českými okresy. A konečně v členění na federální okruhy (*федеральный округ*) RF je viditelná podobnost v českém rozdělení na historické části České republiky, tedy na Čechy, Moravu a Slezsko.

Obr. 4: Mapa administrativně správního členění Ruské federace

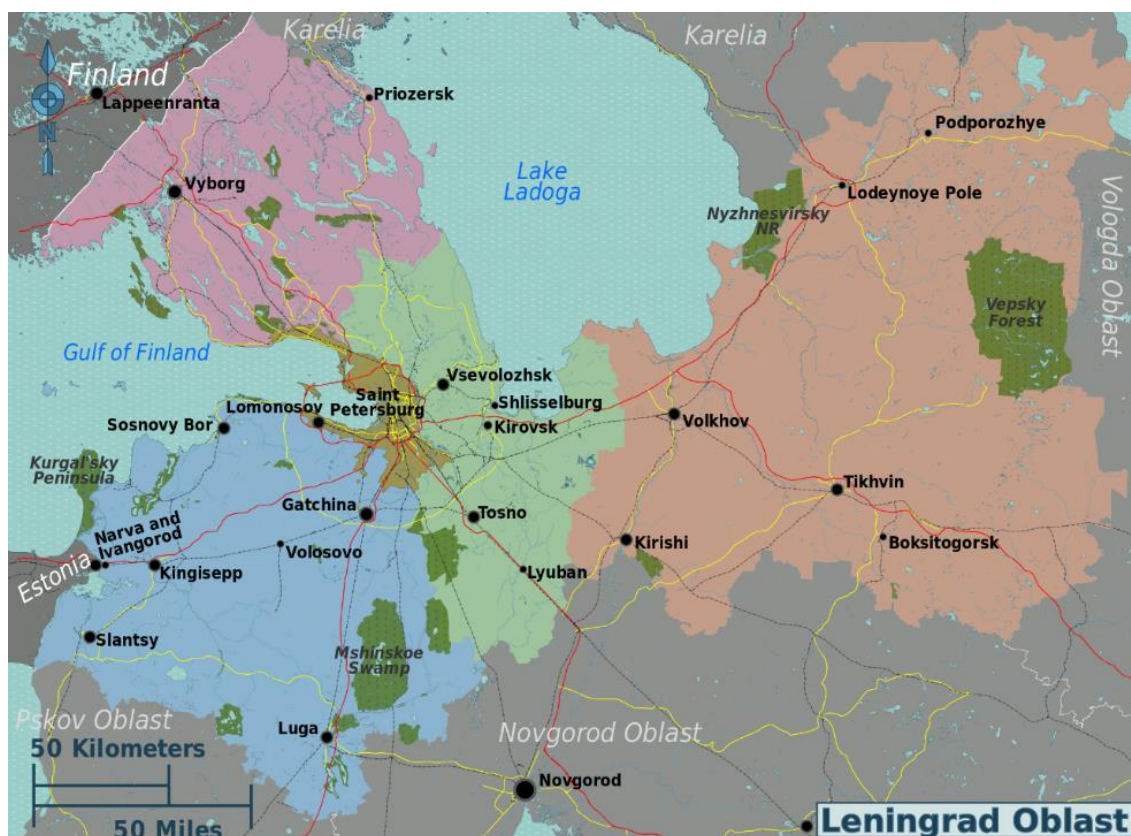
Zdroj: Petrova (2006)

Pokud jde o demografické složení RF, dle zprávy Velvyslanectví ČR v Moskvě (2019) činil počet obyvatel v Rusku 146,78 milionů lidí (k 1. 1. 2019) a hustota osídlení byla 8,57 obyvatel na 1 km² (k 1. 1. 2018) s tím, že velká část obyvatelstva, tedy celých 68 %, v dnešní době žije v evropské části Ruska pokrývající cca 21 % území RF. Z hustoty zalidnění vyplývá, že RF je jednou z nejhřidčeji osídlených zemí na světě, a to zejména v její asijské části. Z této zprávy je taktéž zřejmé, že odborníci dlouhodobě označují situaci v Rusku za demografickou krizi, protože od začátku 21. století trvale klesá počet obyvatel, a to mimo jiné i v důsledku nízké porodnosti. Jediné, co tento propad dokázalo zmírnit byla migrace, což ale stále není dostačující k tomu, aby byl tento propad nějakým způsobem vyrovnán (Velvyslanectví ČR v Moskvě, 2019). V RF dnes žije mnoho národnostních skupin s významnými minoritními skupinami, a to i přesto, že téměř 80 % ruské populace zastává ruská

etnika. Velvyslanectví ČR v Moskvě (2019) dodává, že mezi další národnosti žijící v Rusku patří například Tataři (3,72 %), Ukrajinci (1,35 %), Čečenci (1 %) nebo Arméni (0,83 %).

4.2.2 Leningradská oblast

Leningradská oblast (z ruského *Ленинградская область*, *Leningradskaja oblast'*) pokrývající území historického regionu Ingrie (The official travel site of Leningrad Region, 2019) je z pohledu administrativního členění RF samostatným ustavujícím subjektem a byla založena dne 1. srpna roku 1927 (Komitet po pečati Leningradskoj oblasti, 2021), ale svoji dnešní hraniční podobu (viz. Obr. 5) získala až o několik let později.

Obr. 5: Mapa Leningradské oblasti

Zdroj: WikiVoyage

Svůj název oblast získala po městě Leningrad, dnešním Petrohradu, který však není součástí této oblasti, i když je jí obklopen. Městu Petrohrad byl v roce 1991 na základě referenda navrácen jeho původní název z Leningradu na Sankt-Petěrburg, což podle některých mohlo vést ke změně názvu přilehlé oblasti, tedy té

Leningradské. Jak uvádí portál Rambler (2018), během projednávání změny názvu města nebyla leningradskou městskou radou otázka změny názvu Leningradské oblasti brána v potaz. Dle portálu otázka změny názvu Leningradské oblasti nebyla na pořadu dne především z toho důvodu, že region v tu dobu zastupovalo velké množství komunistů, kteří o takovéto změně nechtěli vůbec slyšet, a taky proto, že Leningradská oblast byla a dodnes je samostatným nezávislým subjektem, a proto město nemohlo zasahovat do jejích záležitostí. Dle portálu se prý úřady rozhodly touto otázkou vůbec nezabývat i proto, aby názvem byla zachována památka a vzpomínka na tragické obléhání Leningradu za druhé světové války. Jako každá oblast RF má i ta Leningradská svého guvernéra, kterým je aktuálně dle oficiálních stránek vlády Leningradské oblasti (Komitet po pečati Leningradskoj oblasti, 2021) ruský ekonom a politik Alexandr Jurijevič Drozdenko, a to od roku 2012. Uvádí se zde také to, že orgány Leningradské oblasti sídlí jak ve městě Gatčina, tak i v samostatném federálním městě Petrohrad.

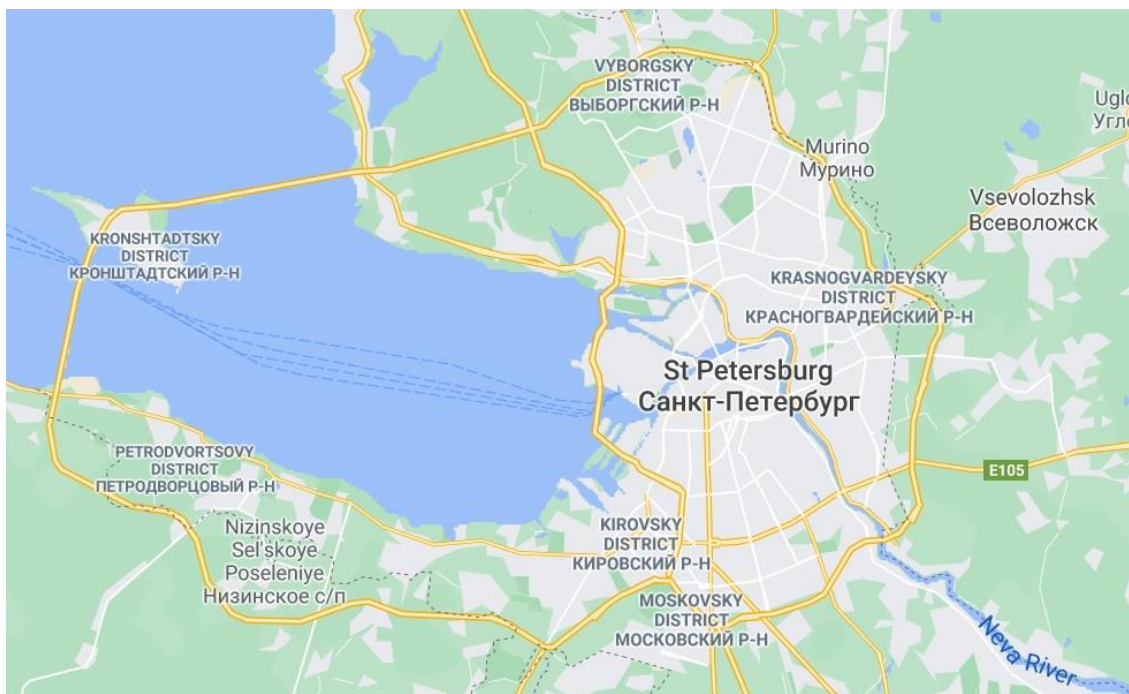
Stejně jako 11 dalších oblastí je Leningradská oblast s rozlohou 85 300 km² (Federal Agency for Tourism, 2014a) součástí Severozápadního federálního okruhu a rozprostírá se na jeho západní straně. Jak uvádí Petrostat (2019), dle regionálního zákona „*O správní a územní struktuře Leningradské oblasti a pořadí jejích změn*“ ze dne 15. 6. 2010 zahrnuje Leningradská oblast správní a územní jednotky, kterými jsou 1 městský okruh a 17 rajónů (район), tedy okresů zahrnujících 199 osad (65 městských a 134 venkovských) s celkovým počtem 2934 lokalit včetně 31 měst, 34 městských sídel a 2876 osad. Dle oficiálních stránek vlády Leningradské oblasti (Komitet po pečati Leningradskoj oblasti, 2021) v zde žije zhruba 1.8 milionů obyvatel s tím, že dvě třetiny této populace žijí ve městech a jedna třetina na venkově. Je zde také uvedeno, že i když na území Leningradské oblasti žijí zejména Rusové, i přesto je celkové obyvatelstvo této oblasti zastoupeno více než osmdesáti národnostmi.

Pokud jde o hranice, Leningradská oblast v rámci RF sousedí s Karelskou republikou na severu, s Vologdskou oblastí na východě, Novgorodskou oblastí na jihovýchodě a Pskovskou oblastí na jihozápadě. Z mezinárodního hlediska má pak Leningradská oblast společné hranice s Finskem a Estonskem. Břehy oblasti jsou ze

západu omývány Finským zálivem, který je součástí Baltského moře, severně od oblasti leží Ladožské jezero a severovýchodně pak Oněžské jezero.

4.2.3 Petrohrad

Město Petrohrad (z ruského Санкт-Петербург, Sankt-Petěrburg) je z administrativního hlediska samostatným správním celkem a je držitelem statutu města federálního významu RF. Mimo to je také administrativním centrem Severozápadního federálního okruhu a Leningradské oblasti, kterou je obklopen. Ačkoliv Petrohrad není hlavním městem RF, i přesto ho mnozí nazývají hlavním městem severu, a to jak pro svou majestátnost a významnost, tak i na základě dřívější staleté rivality s hlavním městem Ruska, Moskvou (Saint-Petersburg.com, 2021b). Se svou rozlohou 1 439 km² (Federal Agency for Tourism, 2014b) a počtem obyvatel 5 504 000 (Macrotrends LLC, 2021) se tak jedná o druhé největší město Ruska. Město Petrohrad má rovněž svého guvernéra, kterým je aktuálně od roku 2019 ruský politik Alexandr Dmitrijevič Beglov (Administracija Sankt-Petěrburga, 2021).

Obr. 6: Mapa Petrohradu
Zdroj: Google Maps (2021)

Z geografického hlediska (viz. Obr. 6) se Petrohrad rozprostírá v severozápadní části Ruska na mnoha ostrovech a poloostrovech a při ústí řeky Něvy, která je známá jako jeden z nejkratších evropských veletoků a společně s jejími přítoky tvoří přirozenou hranici města. Řeka Něva se v rámci území města vlévá do Finského zálivu Baltského moře. Petrohradu se často přezdívá *Benátky severu*, a to z toho důvodu, že je město obklopeno mořem a množstvím vodních toků a kanálů. Petrohrad je ohraničen územím Leningradské oblasti a jak již bylo zmíněno výše, z administrativního hlediska není její součástí.

Jak uvádí oficiální web Federální agentury pro turismus RF (Federal Agency for Tourism, 2014b), název města byl v průběhu jeho existence několikrát obměněn – od svého vzniku v roce 1703 neslo město stejný název jako dnes, tedy německy znějící *Sankt-Petěrburg*, od roku 1914 se název města změnil na *Petrograd* a později v roce 1924 bylo město po smrti Vladimira Ilijiče Lenina přejmenováno na *Leningrad*. Po rozpadu Sovětského svazu byl městu na základě referenda vrácen původní oficiální název *Sankt-Petěrburg*. Mnozí označují české exonymum Petrohrad za překlad výrazu Petrograd, název města z let 1914–1924, což ale není správné mínění. Původ názvu Petrohrad pravděpodobně pochází z Jungmannova *Slovníku česko-německého* z roku 1837 (Jungmann, 1837: 75), v němž je uveden ekvivalent německého výrazu *Petersburg*, definovaný jako „*město hlavní v Rusích*“, v českém překladu znamenající *Petrohrad* či *Petrov*. Český název Petrohrad by se tak dal považovat za obrozenecký kalk z němčiny. Richardson (2006) tyto časté změny názvu města označuje za poněkud ironické, ale zároveň je považuje za reálný úkaz toho, jak a „*kudy v Rusku kráčely dějiny*“ (Richardson, 2006: 8). Zajímavým faktem je, že dnešnímu Petrohradu jeho obyvatelé často přezdívají hovorovým názvem Pitěr (rus. Питер).

Petrohrad byl založen v roce 1703 na popud cara Petra I. (*1672–+1725) z dynastie Romanovců, častěji přezdívaného Petr Veliký. Plný dojmů a inspirace, které v něm zanechala jeho cesta po západní Evropě, a zároveň znaven silně „východní“ Moskvou a její nepřilíš strategickou polohou, zatoužil po novém městě, které bude jakýmsi protikladem tehdejšího moskevského carského centra a ponese v sobě znaky západoevropského stylu. Nové město se mělo stát jakýmsi „*oknem na západ*“ (Richardson, 2006: 8). Jak popisuje kolektiv autorů Linge (2018), po tříleté

válce se Švédy o území v oblasti Baltského moře a vítězství Ruska, které ovládlo celou oblast okolo řeky Něvy, nechal Petr I. Veliký v roce 1703 položit základní kámen města vybudováním nové pevnosti (viz. Příloha 5) na Zaječím ostrově obklopeného močály a bažinami, které pojmenoval *Sankt-Petěrburg* podle holandského města *Sankt-Pieterburch*. Zároveň s sebou tento název nese význam, jenž odkazuje na patrona svatého Petra podtrhující náboženskou symboliku města. Jak uvádí Saint-Petersburg.com (2021a), na výstavbě Petrohradu se podílelo mnoho významných italských architektů, přičemž nejvýznamnějším stavitelem, který se zasloužil o první stavební plány města spolu s návrhem a výstavbou Petropavlovské pevnosti a Petropavlovské katedrály na Zaječím ostrově, byl švýcarsko-italský architekt Domenico Trezzini.

4.3 Analýza předpokladů cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu

Cílem této kapitoly je zanalyzovat zkoumané oblasti z pohledu lokalizačních předpokladů cestovního ruchu, a to zejména pro získání vědomostí potřebných pro tvorbu nového programu zájezdu. Snahou je prozkoumat a blíže definovat přírodní podmínky a zejména turistické atraktivity, které by si návštěvník Petrohradu a Leningradské oblasti neměl nechat za žádnou cenu ujít.

4.3.1 Přírodní předpoklady Leningradské oblasti a Petrohradu

Leningradská oblast se rozprostírá na severozápadním území východoevropské roviny, největší roviny Evropy. To znamená, že povrch této oblasti je z velké části nízko položený a rovný. Portál Trasa.ru (2016) uvádí, že nížiny Leningradské oblasti se nejčastěji vyskytují podél břehů Finského zálivu a Ladožského jezera či v údolích velkých řek. Mezi ty nejznámější patří nížiny Vybořská, Priozerská, Priladožská, Tikhvinská či nížina Primorskaya a mnoho dalších. Pokud jde o vrchoviny, nejvýše položená místa Leningradské oblasti se tyčí do výšky pouhých pár desítek metrů nad mořem. Trasa.ru (2016) mezi nejvýše položená místa oblasti řadí pahorkatiny jako Lembolovská, Izhorská, Vespovská, Lodeynopolská, Tikhvinský hřeben či území Karelské šíje, což je pevnina rozkládající se mezi Finským zálivem a Ladožským jezerem, pro kterou je typický

členitý reliéf s mnohými skalními útvary. Dodává, že nejvýše položeným bodem regionu je hora Gapselga (291 metrů nad mořem) nacházející se ve Vespovské pahorkatině.

Portál pre študenta (2020) uvádí, že pro Leningradskou oblast i Petrohrad je typická nadměrná vlhkost se silnou oblačností a četnými srážkami po většinu roku, což je dáno zejména jejich geografickou polohou, nízkou nadmořskou výškou, bezprostřední blízkostí moře a množstvím vodních ploch a toků. Uvádí se zde, že oblasti spadají do mírného podnebného pásu, kdy je v létě mírně teplo a v zimě chladno tak, že zamrzají vodní plochy i toky. I z toho důvodu si turisté k návštěvě těchto oblastí vybírají raději jarní a letní období, kdy se průměrné denní teploty pohybují kolem 18 °C. Velkým lákadlem je pro turisty období tzv. bílých nocí, které v Petrohradu probíhá v letním období, přesněji od poloviny června do poloviny července. Jak uvádí Adámek (2017), jde o přírodní úkaz, který lze pozorovat jen v severských oblastech a souvisí s obdobím letního slunovratu, kdy slunce zapadá pouze na několik hodin za obzor a vychází velmi brzy ráno. Tento jev tak zapříčiňuje, že se v noci nesetmí a obloha zůstává bílá skoro jako za bílého dne. Pokud jde o hydrologické poměry, Portál pre študenta (2020) uvádí, že břehy západní Leningradské oblasti společně s Petrohradem jsou omývány Finským zálivem Baltského moře a je zde hustá, dobře rozvinutá říční síť. Trasa.ru (2016) za nejvýznamnější řeky oblasti považuje toky zvané Luga, Ojať, Sjas, Paša nebo Něva, která jako jediná odtéká z Ladožského jezera přes území Leningradské oblasti a Petrohrad, odkud ústí do Finského zálivu Baltského moře. Jak již bylo zmíněno, Petrohradu se někdy přezdívá „Benátky severu“, a to díky četným tokům, říčkám a kanálům uvnitř města. *„Petrohrad, který byl postaven na blátě a vodě, je do posledního kousíčku stejně tak impozantní, křehký a bezbranný vůči povodním jako Benátky. Řeky a kanály tvoří téměř desetinu rozlohy města; to se z velké části nachází pouze tři metry nad hladinou moře.“* (Richardson, 2006: 9). Dle Portálu pre študenta (2020) se v regionu nachází více než 1800 jezer, s tím, že mezi ty největší a nejvýznamnější patří Oněžské jezero severovýchodně od Leningradské oblasti a Ladožské jezero, nejznámější a největší jezero v Evropě nacházející se na sever od oblasti. Dle portálu Trasa.ru (2016) je území regionu pokryto severskými jehličnatými lesy zvanými tajga a na jihu regionu pak dochází k přechodu jehličnatých do smíšených lesů.

Podotýká, že lesy pokrývají pouze 55 % území regionu a celkové lesní zdroje velmi rychle mizí.

Mezi turisticky nejvýznamnější místa přírodního rázu v Leningradské oblasti lze dle portálu Fiesta.ru (2017) řadit např. přírodní památku Sablinsky v Tosnenském rajónu poblíž městského sídla Ul'yanovka, kde se nachází krásné vodopády Sablinsky a Tosnensky (Gertovsky) a uměle, tehdejší těžbou křemenného písku, vytvořené Sablinské jeskyně, dále pak Oredežské jeskyně poblíž městského sídla Oredezh, Rebrovské jeskyně u vesnice Rebrovo. gatčinské gejzíry poblíž vesnice Korpikovo nedaleko města Gatčina, národní park Ladožské škerky (rus. Ладожские Шхеры) na severozápadním pobřeží Ladožského jezera, přírodní rezervaci Monrepos (rus. Монрепó) na břehu Vyborgského zálivu v severní části města Vyborg, Lipovské jezero na poloostrově Kurgalskij, jediné slané jezero v Leningradské oblasti, a mnoho dalších.

4.3.2 Společenské předpoklady Leningradské oblasti a Petrohradu

Ne nadarmo je Petrohrad považován za hlavní město kultury. I když je město poměrně mladé, nabízí nepřeborné množství kulturního vyžití. Památky jsou doslova na každém kroku a na své si tu přijde opravdu každý. O kulturním potenciálu Petrohradu by se dalo hovořit celé hodiny, na což ale v této práci není dostatečný prostor. Snahou je tak zmínit alespoň některé nejzajímavější atraktivy, které by si návštěvník Petrohradu neměl nechat za žádnou cenu ujít. Mnoho kulturních a turisticky zajímavých míst se nachází i v Leningradské oblasti a autorka se níže pokusí doporučit alespoň pár z nich. Potenciál zkoumaných oblastí je opravdu obrovský. To potvrzuje skutečnost, že je Petrohrad součástí světového kulturního dědictví UNESCO, na jehož seznam (viz. Příloha 3) bylo postupně zapsáno historické centrum Petrohradu a související skupiny památek, a to jak v Petrohradu, tak i v Leningradské oblasti (UNESCO World Heritage Centre, 2021).

Žádný návštěvník by si neměl nechat ujít procházku po Něvském prospektu, hlavní tepně a největší ulici města, po němž je možné narazit na spoustu významných památek včetně neoklasicistní Kazaňské katedrály či chrámu Kristova vzkříšení s barevnými kopulemi v tradičním staroruském stylu. Na západním konci Něvského prospektu se do oblak tyčí nádherná katedrála sv. Izáka a budova

Admirality. Pár stovek metrů odtud se nachází majestátní Palácové náměstí s kolosální obloukovou budovou Generálního štábu připomínající vítěznou válku proti Napoleonovi a Zimním palácem, tehdejším sídlem carské rodiny. V přepychovém Zimním paláci a přilehlých budovách sídlí jedno z největších muzeí světa zvané Ermitáž, které se zejména díky carevně Kateřině II. Veliké a její vášni k umění, pyšní miliony kousky uměleckých děl z celého světa (Španělsko, Francie, centrální Asie, Indie, Persie, Čína, Egypt aj.). Říká se, že kdyby měl člověk každému exponátu v Ermitáži věnovat alespoň jednu minutu, strávil by zde bez přestávek téměř šest let. Pro ty, kteří touží poznat pravé a původní ruské umění, je ideálním místem pro návštěvu Ruské muzeum. Naproti Admiralitě se na okraji Vasiljevského ostrova tyčí dva vítězné Rostrální sloupy a uprostřed nich vyčnívá cíp zvaný Strelka, odkud je skvělý výhled. Na Vasiljevském ostrově se kromě mnoha dalších památek nachází Námořní muzeum připomínající námořní odkaz Petra Velikého či hned vedle Kunstkamera – největší ruské muzeum antropologie a etnografie, kterému se také někdy přezdívá Muzeum kuriozit. Nedaleko odtud se nachází Zaječí ostrov s již zmiňovanou Petropavlovskou pevností, uvnitř které lze navštívit vězeňské muzeum či skvostnou do nebes se tyčící Petropavlovskou katedrálu, uvnitř které jsou pohřbeni ruští carové včetně posledních Romanovců. Za pevností lze narazit na městskou zoologickou zahradu či majestátní Petrohradskou mešitu. Opodál na Petrohradském nábřeží kotví slavný křižník Aurora, který je dodnes považován za symbol Říjnové revoluce a v současné době je otevřen veřejnosti jako muzeum. Velkou atrakcí nejen pro turisty je prohlídka města z trochu jiné perspektivy, a to plavbou lodí po kanálech, říčkách a řekách vně města, které nabízejí vidět město nevšedním způsobem. Krom toho by si návštěvník neměl nechat ujít tradiční zvedání mostů, které se postupně stalo turistickou atrakcí. Mezi nejnavštěvovanější turistické atrakce Ruska patří carské paláce, a to konkrétně Petrodvorec (Petěrgof) s nádhernými zahradami a fontánami, kterému se přezdívá ruské Versailles nebo Kateřinský palác v Carském Selu se světoznámou Jantarovou komnatou. Oba tyto paláce se nachází v městských částech na okraji města, ale administrativně jsou stále jeho součástí. Petrohradské metro, které je samozřejmě nepostradatelnou součástí života místních obyvatel, lze považovat také za kulturní atraktivitu. Metro spravuje celkem 5 linek a 72 stanic, které jsou vystaveny v různých stylech a většina z nich je

vyzdobena nádhernými dekoracemi a uměleckými díly. To z metra v Petrohradu dělá jeden z nejatraktivnějších a nejelegantnějších podzemních systémů na světě. Velkou atraktivitou je městská část Kronštadt na ostrově Kotlin ve Finském zálivu Baltského moře, pyšníci se několika pevnostmi podél ostrova. První pevnost nechal vystavit Petr Veliký a jejím úkolem bylo střežit nové hlavní město před invazí z moře. Pozoruhodností je nově vybudovaný sedmaosmdesátipatrový mrakodrap zvaný Lakhta Center tyčící se do výšky 462 metrů nacházející se na severním pobřeží Finského zálivu v městské části Primorskyi. V současnosti se tak jedná o nejvyšší budovu Ruska a Evropy a o třináctou nejvyšší budovu světa. Hned vedle Lakhty se nachází Park 300. výročí založení Petrohradu (rus. Парк 300-летия Санкт-Петербурга), který byl otevřen v roce 2003 a je oblíbeným místem pro procházky a letní rekreaci a často se zde konají nejrůznější společenské a kulturní akce. V bezprostřední blízkosti na ostrově Krestovskiy stojí moderní stadion zvaný Gazprom Arena, jehož stavba byla dokončena v roce 2016 a slavnostní otevření proběhlo o rok později.

Kromě významného přírodního potenciálu je v Leningradské oblasti mnoho míst, které mají co nabídnout i z hlediska kulturního dědictví. Mezi města Leningradské oblasti, která by rozhodně neměla být opomenuta patří Vyborg na severu nedaleko finských hranic či Gatčina na jihu. Za návštěvu stojí město Šlisselburg nacházející se na levém břehu řeky Něvy při jejím výtoku z Ladožského jezera, které je slavné především pro svou pevnost zvanou Orešek (na Ořečovém ostrově), kterou téměř před sedmi sty lety nechali postavit lidé z Novgorodu, a za vlády Ruského impéria sloužila jako věznice. Nádherným příkladem ruské dřevěné architektury je komplex zvaný statek Bogoslovka, který se nachází v Něvském lesoparku v Leningradské oblasti poblíž hranice s Petrohradem. Za velkou pozoruhodnost lze dle portálu Fiesta.ru (2017) považovat malebnou ruskou vesnici zvanou Verkhniye Mandrogi (rus. Верхние Мандроги), která se nachází na severu Leningradské oblasti poblíž hranice s Karelskou republikou a svým návštěvníkům nabízí možnost na vlastní kůži zažít pravý vesnický život s místními obyvateli a poznat jejich tradiční zvyky, řemesla a ruskou kuchyni.

4.4 Přehled nabídky aktivit a zájezdů do Leningradské oblasti a Petrohradu

Cílem této kapitoly je analyzovat nabídku zájezdů od cestovních touroperátorů, kteří provozují zájezdy do Ruska a mají ve své nabídce zařazen program v Petrohradě, popř. v Leningradské oblasti. Tato analýza se zaměřuje jak na nabídku českých cestovních kanceláří, tak i na cestovní touroperátory či další projekty, které působí na území Ruské federace. Záměrem analýzy je porovnat nabídku (atraktivitu, aktivity aj.) zvolených cestovních kanceláří do zkoumaných oblastí a získat tím inspiraci pro vytvoření nového programu zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti pro mladé aktivní jedince do 30 let.

4.4.1 Zájezdy v nabídkách českých cestovních kanceláří

V České republice existuje seznam českých cestovních kanceláří, který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (2021), a to na základě zákona č. 159/1999 Sb., jehož součástí jsou zákonem stanovené údaje. Podle tohoto průběžně aktualizovaného seznamu tak nyní ke dni 8. 7. 2021 v České republice působí celkem 624 cestovních kanceláří.

V rámci území České republiky působí v současnosti celkem dvě asociace cestovních kanceláří, které sdružují jednotlivé české cestovní kanceláře a cestovní agentury, a to Asociace českých cestovních kanceláří a agentur (AČCKA) a Asociace cestovních kanceláří ČR (ACK ČR). Jak je uvedeno na stránkách AČCKA (2021), tato asociace na trhu působí od roku 1991 a aktuálně sdružuje 260 členů. Ze všech členů AČCKA nabízí turistům zájezdy do RF celkem 21 z nich, což představuje zhruba 8 % z celkového počtu. Podobně na tom je i druhá asociace, a to ACK ČR (2021), která je na trhu aktivní také přes 30 let, a to od roku 1990 a v současné době má 226 řádných členů, z nichž 33 mají ve své nabídce Ruskou federaci, což činí téměř 15 %.

Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace z.s. (2013) uvádí, že některé cestovní kanceláře a agentury jsou dokonce členy obou těchto asociací. Uvádí zde také, že záměrem obou asociací je zejména ochrana hospodářských zájmů členů, informovanost o aktuálním dění v cestovním ruchu a podpora rozvoje jejich činnosti a profesní prestiže. Mimo jiné tyto asociace cílí na vzájemnou spolupráci mezi

samotnými členy navzájem, s veřejností a médii a také se snaží podporovat neustálé budování image. A konečně, členství v asociacích společně přináší větší viditelnost, což může pomoci se samotným zvyšováním podílu na trhu.

Na webových stránkách asociací byly vyhledány cestovní kanceláře na základě zvolených kritérií (viz. kapitola 4.1 Sběr informací a vlastní průběh šetření). Jedná se o ty cestovní kanceláře, které se ve své nabídce zabývají zájezdy do celého Ruska, mimo jiné i zájezdy do Petrohradu, popř. do Leningradské oblasti. Z těchto vyhledaných subjektů bylo nakonec vybráno celkem 8 níže uvedených cestovních kanceláří (viz. Tab. 2), které jsou předmětem dalšího zkoumání. Cílem tohoto zkoumání je vzájemně porovnat obsah jejich nabídek zahrnujících destinace Ruské federace včetně zkoumaných oblastí a tím získat inspiraci pro splnění hlavního cíle práce.

Tab. 1: Vybrané české CK s nabídkou zájezdů do RF a jejich členství v asociacích

Název CK	Webová stránka	Členství v asociaci
AGL TRAVEL	https://www.agltravel.cz	AČCKA, ACK ČR
CK POZNÁNÍ	https://www.poznani.cz	AČCKA
ESO TRAVEL	https://www.esotravel.cz	AČCKA, ACK ČR
KUDRNA	https://www.kudrna.cz	AČCKA, ACK ČR
MAXIMATOUR	https://www.maximatour.cz	ACK ČR
PERISCOPE TRAVEL	https://www.periscope.cz	AČCKA
RADY NA CESTU	https://www.radynacestu.cz	ACK ČR
RIVIERA TOUR	https://www.rivieratour.cz	ACK ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Všechny cestovní kanceláře, které jsou předmětem zkoumání této bakalářské práce, mají ve své nabídce zájezdy jak do Petrohradu, jeho blízkého okolí či do jiných mnohem vzdálenějších koutů Ruské federace, ať už za krásami Sibíře, k nejhlubšímu sladkovodnímu jezeru světa Bajkal či na Kavkaz. Mnohé z nich nabízí své zájezdy zejména poznávací, ne vždy jsou však tyto cesty zaměřené pouze na kulturní potenciál samotného Petrohradu. Avšak pokud jde o turistický potenciál zkoumané Leningradské oblasti, žádné zájezdy specializované pouze na tuto konkrétní destinaci se v české nabídce nevyskytují. Najde se však pár výjimek, kdy se návštěva

některých míst, která jsou součástí této oblasti, vyskytují v zájezdech kombinujících návštěvu Petrohradu a jeho blízkého okolí.

Aby se tato analýza stala přínosnou, autorka pro tento výzkum zvolila postup klasifikovat zájezdy do Petrohradu a okolí těchto cestovních kanceláří do několika skupin. Snahou této analýzy je představit zkoumané cestovní kanceláře prostřednictvím různých kritérií zájezdů, a to z pohledu dopravy až po způsob přípravy zájezdu. Zájezdy do Petrohradu a okolí od zkoumaných cestovních kanceláří tak lze dělit:

- Dle způsobu dopravy,
- Dle formy ubytování a stravování,
- Dle navštívených destinací,
- Dle způsobu přípravy zájezdu.

Dle způsobu dopravy

Letecká doprava je nepochybně nejčastějším, nejjednodušším a nejpohodlnějším způsobem přepravy do vzdálenějších destinací celého světa. Výjimkou není ani Petrohrad a jeho okolí. Území Ruské federace se od České republiky nachází přeci jen poměrně daleko a přímý let z Prahy do nejbližšího Petrohradu tak trvá zhruba dvě a půl hodiny. Pro dopravení svých klientů do Petrohradu a okolí využívá leteckou dopravu celkem šest z osmi zkoumaných cestovních kanceláří, a to konkrétně AGL TRAVEL, CK POZNÁNÍ, ESO TRAVEL, MAXIMATOUR, PERISCOPE TRAVEL a RADY NA CESTU. Tyto cestovní kanceláře pořádají lety přímo z Prahy a v rámci území dané destinace pak kombinují několik dalších způsobů přepravy, ať už autobusem či vlakem. Často je také v zájezdech zahrnuta možnost využít hromadné dopravy v rámci města Petrohradu. Konkrétně se jedná o petrohradské metro, městské autobusy a trolejbusy nebo tzv. maršrutky (rus. маршрутки), což je prostředek městské hromadné dopravy přepravující své cestující v minibusech či dodávkách, operujících na stanovených trasách většinou v nepravidelných intervalech. Cestovní kancelář RIVIERA TOUR, která pořádá speciální lodní zájezdy luxusními okružními lodmi, má v rámci zkoumaných oblastí v nabídce zájezd zvaný *Plavba do Ruska* a jeho trasa vede z německého Kielu, přes Tallin, do Petrohradu a odtud přes Helsinky a Stockholm zpět. Plavba lodí je též

součástí zájezdů *Slunovrat ve Finsku a lodí do Petrohradu* od PERISCOPE TRAVEL či *Plavba z Moskvy do Petrohradu* od ESO TRAVEL. Protože Petrohrad představuje významné přístavní centrum a zaujímá výhodnou geografickou polohu, je tato destinace pro pořádání lodních zájezdů velice atraktivní. Pro některé méně pohodlným, ale za to mnohem ekonomičtějším způsobem přepravy na větší vzdálenosti je autobus. Dopravu zájezdovým autobusem z České republiky do destinace a po celou dobu trvání zájezdu provozuje cestovní kancelář KUDRNA ve svém zájezdu *Moskva, Petrohrad a Solovecké ostrovy*. Pro klienty, kteří nejsou příznivci cestování na dlouhé vzdálenosti autobusem, je v rámci tohoto zájezdu možné využít dopravu letadlem, s tím, že celková doba programu zájezdu se zkrátí o pět dní a klient cestovní kanceláře musí počítat s příplatkem za zpáteční letenku. Zájezdy autobusem pak dále pořádají cestovní kanceláře CK POZNÁNÍ (*Petrohrad, Finsko a okruh pobaltskými republikami*) nebo RADY NA CESTU (*To nejlepší z Pobaltí + PETROHRAD*). Díky rozsáhlé síti železničních tratí je v Rusku velmi populární cestování vlakem. V nabídce mnohých cestovních kanceláří se vyskytují zájezdy, které jsou přímo zaměřeny na železniční přepravu (příkladem může být slavná Transsibiřská magistrála²). Cestovní kancelář ESO TRAVEL v rámci zájezdu *Vlakem z Petrohradu do Moskvy* kombinuje leteckou dopravu s dopravou železniční, kdy účastníci zájezdu absolvují cestu z Petrohradu do Moskvy lůžkovým vlakem.

Dle formy ubytování a stravy

Ve většině zájezdů do Petrohradu od zkoumaných cestovních kanceláří je tím nejběžnějším způsobem ubytování v hotelu (3-4 hvězdičkový) se snídaní v ceně. Další stravování jako obědy a večeře jsou pak buď součástí programu nebo ve vlastní režii klientů, což záleží na programu cesty. Ubytování v hotelu je však často spojeno s většími náklady, a tak tyto zájezdy mohou být méně finančně dostupné. Ubytování v hotelech využívá šest z osmi zkoumaných cestovních kanceláří. Jak vyplývá z povahy zájezdů od cestovní kanceláře RIVIERA TOUR, klienti jsou ubytováni v kajutách luxusních okružních lodí, což rovněž představuje větší náklady.

² Transsibiřská magistrála je nejdelší železniční trať světa, která je dlouhá celých 9 288 km a její trasa vede z Moskvy až do Vladivostoku.

Stravování je dostupné jak na lodi, tak i v průběhu zastávek v jednotlivých přístavech, kde mají klienti možnost ochutnat místní speciality dle vlastního uvážení. Velice zajímavý a ekonomicky výhodný koncept ubytování a stravy lze nalézt v zájezdu *Moskva, Petrohrad a Solovecké ostrovy* od cestovní kanceláře KUDRNA. Ubytování je většinou plánováno na základě programu zájezdu. Klienti si tak vyzkouší více způsobů ubytování od stanování ve volné přírodě ve vlastních stanech (samozřejmě je vždy dostupnost vodního zdroje) až po nocleh v hostelech či turistických ubytovnách. Během tohoto i ostatních zájezdů z režie cestovní kanceláře KUDRNA je klientům poskytována jedinečná „kudrnovská“ polopenze, tedy snídaně a teplé večeře. V případě, že to vyžaduje program zájezdu, jsou účastníkům k dispozici svačínové balíčky na cestu. Po celou dobu trvání zájezdu jsou pokrmy připravovány ve speciálně upravené polní kuchyni a při přípravě jídel je vždy kladen velký důraz na čerstvost a kvalitu používaných surovin.

Dle navštívených destinací

V nabídce cestovních kanceláří jsou k dispozici zájezdy, jejichž cílovou destinací je město Petrohrad a jeho bezprostřední okolí. Zájezdy do Petrohradu a okolí s návštěvou těch nejslavnějších památek pořádají všechny zkoumané cestovní kanceláře. Zajímavý koncept zájezdu má cestovní kancelář RADY NA CESTU, která nabízí zájezd do Petrohradu s tematickým zaměřením. Jedná se o zájezd *To nejlepší z Petrohradu + DEN NÁMOŘNICTVA + JANTAROVÁ KOMNATA*, který je jedinečnou příležitostí navštívit Petrohrad v době oslav ke Dni námořnictva. Den námořnictva je připomínkou založení ruského námořnictva a letos se jedná již o 325. výročí. Tyto slavnosti se odehrávají hned na několika námořních základnách v Rusku, ale hlavní přehlídka se koná právě v Petrohradě. Protože je Petrohrad pro české klienty poměrně vzdálenou destinací a zároveň se Ruská federace rozprostírá na tak obrovském území, mnohdy je návštěva tohoto města spojována s možností vidět i jiná atraktivní místa v rámci této země. Častou formou zájezdu je návštěva dvou ruských metropolí, tedy Petrohradu a Moskvy. Takovéto zájezdy má v nabídce většina zkoumaných cestovních kanceláří, a to konkrétně AGL TRAVEL, CK POZNÁNÍ, ESO TRAVEL, MAXIMA TOUR a RADY NA CESTU. Cestovní kancelář KUDRNA nabízí svým klientům zájezd (*Moskva, Petrohrad a Solovecké ostrovy*)

kombinující jak Moskvu i Petrohrad, s tím rozdílem, že součástí je navíc návštěva Soloveckých ostrovů, což je souostroví nacházející se v Oněžském zálivu Bílého moře. Oblíbené jsou i zájezdy do Petrohradu spolu s návštěvou některých ze skandinávských zemí (Finsko, Švédsko) či některého ze států Pobaltí (Estonsko, Litva, Lotyšsko). Cestovní kancelář PERISCOPE TRAVEL poskytuje zájezd do Petrohradu v kombinaci s návštěvou Finska (*Slunovrat ve Finsku a lodí do Petrohradu*), ESO TRAVEL pořádá zájezd do Estonska, Finska a Ruska (*Tallin – Helsinky – Petrohrad*) a AGL TRAVEL má v nabídce zájezd kombinující Petrohrad, jednu ze skandinávských zemí a všechny pobaltské republiky (*Petrohrad, Finsko a okruh pobaltskými republikami*). Z dalších nabídek je zajímavá ta od cestovní kanceláře AGL TRAVEL a její zájezd *Petrohrad a Karélie*, ve kterém je součástí programu návštěva kulturních zajímavostí v Petrohradě a jeho okolí spolu s výletem do Karelské republiky, konkrétně do města Petrozavodsk, na ostrov Kiži v Oněžském jezeře s komplexem dvou dřevěných kostelů a zvonice zapsaného na seznam světového dědictví UNESCO, a ke třetímu největšímu vodopádu v Evropě zvaném Kivač. Podobný zájezd nabízí cestovní kancelář RADY NA CESTU, a to konkrétně *To nejlepší z Petrohradu + KARÉLIE + BÍLÉ NOCI*, jehož součástí je celodenní výlet na ostrov Kiži,

Pokud jde o turistický potenciál Leningradské oblasti, zájezdy českých cestovních kanceláří se na ni konkrétně nezaměřují. Jedinou výjimkou je CK POZNÁNÍ, která má ve své nabídce zájezd (*Petrohrad, klenot na Něvě, bílé noci*) kombinovanou formou včetně krátké návštěvy carského sídla ve městě Gatčina, spadající pod Leningradskou oblast.

Dle způsobu přípravy zájezdu

Nejčastějším způsobem přípravy zájezdu jsou tzv. standartní neboli katalogové zájezdy, jejichž program je předem naplánovaný a pevně stanovený. Sedm z osmi zkoumaných cestovních kanceláří pořádá zájezdy s předem stanoveným programem. V rámci analýzy zde tvoří výjimku zkoumaná cestovní kancelář MAXIMATOUR, která se specializuje na tzv. forfaitové zájezdy, které jsou organizačně rozdílné v tom, že jsou tvořené na míru podle přání klientů. Takovéto

zájezdy na míru od MAXIMATOUR lze objednat jak pro individuální klienty, tak i pro skupiny.

4.4.2 Zážitky a aktivity ruských touroperátorů

Zážitky a aktivity lokálních touroperátorů, které lze provozovat na území Petrohradu a Leningradské oblasti, byly vyhledávány prostřednictvím portálů Tripadvisor a Viator. Pro objevení konkrétních zážitků v rámci zkoumaných oblastí byla do vyhledávačů zmíněných portálů zadána klíčová slova „Saint Petersburg“ a „Leningrad region“. Níže budou zmíněny a stručně popsány ty aktivity, které autorku nejvíce zaujaly, a které by mohly představovat zajímavou náplň pro mladé cestovatele v rámci zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti.

Plavby lodí po Něvě a petrohradských kanálech

Plavba lodí po Něvě a městských kanálech s komentovaným výkladem od průvodce by se dnes v rámci návštěvy Petrohradu dala považovat skoro za nutnost. Kromě klasických plaveb za bílého dne mnozí touroperátoři nabízí plavbu ve večerních či nočních hodinách. Těmi nejoblíbenějšími jsou ty v období bílých nocí, kdy mají návštěvníci možnost vidět město za soumraku a jedinečný pohled na osvětlené město přináší doopravdy nezapomenutelný zážitek. Takové plavby nabízí hned několik touroperátorů, a to NORTHERN EMPIRE (*Night Saint-Petersburg with boat tour*), SAINT PETERSBURG BOATS (*Saint-Petersburg Private Boat Tour*), ANDROMEDA TOURS (*Saint Petersburg River and Canal Boat Cruise*), ULKOTOURS (*Private Evening Canal Cruise in St. Petersburg*) a mnoho dalších.

Unikátní prohlídky Petrohradu na kanoi, kajaku či paddleboardu

Takovéto jedinečné prohlídky města nabízí touroperátoři TSAR VISIT (*Kayak Tour in St. Petersburg's City Center, Kayak Tour on the Neva River, in the Heart of St. Petersburg*) či U VISIT RUSSIA (*Private Saint-Petersburg Early Access Canoe Water Tour*). Prohlídky, které účastníkům umožňují poznat město z jiné perspektivy než z pevniny, začínají v časných ranních hodinách a trvají přibližně dvě hodiny. Hlavním důvodem pro tak časný začátek je to, že většina petrohradských lodí nevyplouvá dříve než v 10 hodin ráno a v tuto denní dobu město ještě není přeplněno turisty. A tak jsou tyto projížďky skvělou alternativou pro ty, kteří nemají v oblibě velké davy

lidí. Ranní projížďky po řekách a kanálech vlastní silou tak představují klidnou, ničím nerušenou a tím pádem mnohem příjemnější prohlídku města. V rámci nabídky si klienti mohou vybrat, zdali budou plout na kanoi, na kajaku či na paddleboardu, je jim poskytnuto veškeré nezbytné vybavení jako oblek, helma, záchranná vesta, pádlo aj. Po celou dobu prohlídky účastníky doprovází anglicky mluvící oprávněný instruktor, který je zároveň průvodcem a poskytuje tak výklad o všech zajímavých místech, které jsou součástí programu.

Prohlídky Petrohradu na kole

Protože se od sebe jednotlivé petrohradské památky nachází poměrně daleko, jedním ze skvělých způsobů, jak stihnout co nejvíce atrakcí, je prohlídka města na kole. Atrakci zvanou *Half Day Bike City Tour in Saint Petersburg* nabízí touroperátor NEVA SEASONS a v rámci ní nabízí služby anglicky mluvícího průvodce a pronájem kola a helmy na téměř čtyři hodiny. Touroperátor ST PETERSBURG ADVENTURES nabízí podobnou atrakci s názvem *White Nights Bike Ride*, s tím rozdílem, že se prohlídka na kole odehrává v pozdních večerních hodinách, a to od půl jedenácté večer, trvá zhruba tři hodiny a hlavním lákadlem je prohlídka města na kole v období bílých nocí. Město je pro cykloturistiku ideálním místem, protože má rovinný povrch, klidné ulice a mnoho prostoru podél břehů řek kompenzující nedostatek cyklostezek.

Prohlídky Petrohradu očima místních obyvatel

Ačkoliv je Petrohrad známý především díky svým nejvýznamnějším a nejslavnějším památkám, které by měl každý vidět alespoň jednou za život, město nabízí mnohem víc než paláce a katedrály. Prozkoumat Petrohrad ve společnosti místních obyvatel, kteří svůj domov upřímně milují, je skvělou příležitostí poznat i skrytá místa, která jsou běžným turistům nepřístupná. V rámci takových prohlídek je možné navštívit různé budovy se skrytými nádvořími, kavárny, restaurace, antikvariáty, staré tiskárny a mnoho dalších tajuplných míst. Podobné prohlídky nabízejí touroperátoři PHOTOSTROLL SPB (*St Petersburg Like a Local*) či TSAR VISIT (*"Like a Local" Tour of Saint Petersburg*). Tito touroperátoři svým klientům nabízí individuální itinerář dle preferencí či místa pobytu, jsou ochotni poskytnout užitečné rady spojené s využitím hromadné dopravy či směnou peněz a

v neposlední řadě jsou otevřeni diskusi o kulturních rozdílech Ruska a zemí, ze kterých pocházejí účastníci prohlídky. Klientům je doporučováno na prohlídky přijít nalačno, aby si mohli vychutnat dobré jídlo a pití ve skrytých koutech Petrohradu.

Prohlídka města a procházka po petrohradských střeších

Procházku po petrohradských střeších (*Rooftop walk experience Tour in St. Petersburg*) poskytující úchvatné výhledy na město a nahlédnutí do mnoha petrohradských nádvoří nabízí touroperátor MOST PETERSBURG LLC. Tato prohlídka města z ptačí perspektivy je ideální pro jedince, kteří vyhledávají aktivní pohyb a milují adrenalin.

Prohlídky Petrohradu v duchu revoluční, sovětské a válečné historie

Součástí nabídky místních touroperátorů jsou prohlídky města spojené s historií Ruska. Touroperátor NEVA SEASONS nabízí prohlídku města zvanou *Revolutionary Petersburg City Tour*, při které mají účastníci příležitost poznat místa, na kterých se odehrály hlavní revoluční události související s bolševickou revolucí z roku 1917. Stejný touroperátor má v nabídce prohlídku *Soviet Saint-Petersburg: Back to the past*, která účastníky přenesse do sovětské éry a umožní jim poznat, jak v této době žili místní lidé. Součástí prohlídky je návštěva typických sovětských bytů zvaných Kommunalka či zábavního Muzea sovětských hracích automatů (rus. Музей советских игровых автоматов). Podobně pojaté prohlídky mají ve své nabídce touroperátoři RED STAR TRAVEL (*2 Day Private Shore Excursion Back in the USSR – From Russia with love!*), MORE THAN TOURS (*St Petersburg Communist tour*) nebo EASYTOURSPB (*St-Petersburg Soviet Heritage Tour*). V nabídce touroperátorů se najdou i výlety, které se zaměřují na válečnou historii, a to konkrétně na obléhání Leningradu, tragickou událost z období druhé světové války, která je považována za jednu z nejhorších humanitárních krizí v historii. Touroperátor ST PETERSBURG WELCOMES TOURS nabízí půldenní výlet s názvem *The Siege of Leningrad*, jehož součástí je zastávka u pamětních míst spojených s blokádou Leningradu. V době blokády bylo možné dovážet zásoby pouze jednou jedinou cestou, a to tzv. „cestou života“ (rus. дорога жизни, Doroga žizni), která vedla přes zamrzlé Ladožské jezero. Na počest padlým při obléhání a jako připomínka této události vznikla trasa vedoucí z Petrohradu až k břehům Ladožského jezera, podél které se nachází ony

pamětihodnosti související s obléháním města včetně Pamětního muzea „Cesta života“ (rus. Мемориальный музей „Дорога жизни“) či Muzea „Kobona: Cesta života“ (rus. Музей "Кобона: Дорога жизни") na břehu Ladožského jezera.

Vodní sporty a aktivní rekreace v Kingwinch Wake Parku v Kronštadtu

Skvělým místem pro milovníky adrenalinových sportů je Kingwinch Wake Park v Kronštadtu na ostrově Kotlin. Park se nachází u pevnosti Konstantin a je největším a nejrozvinutějším parkem společnosti Kingwinch, která spravuje několik dalších wake parků v Rusku. Návštěvníci si zde mohou vyzkoušet vodní sporty jako wakeboarding a wakesurfing, k dispozici jsou zde lezecké stěny, trampolíny, skateboardové rampy, lanový park, basketbalové hřiště, sauna, krásná písčiná pláž a mnoho dalšího. V areálu je možné parkovat na soukromém parkovišti, ubytovat se v pavilonech a občerstvit se v místních kavárnách a restauracích. Tento park tak na jednom místě nabízí vše, co je nezbytné pro ničím nerušený a plnohodnotný aktivní odpočinek (Kingwinch.ru).

Jízda tankem a střelba bazukou

Tourooperátor PUT-IN TOURS nabízí unikátní zážitek (*Tank Ride and Bazooka Shooting in Saint Petersburg*) pro všechny milovníky vojenské historie a adrenalinu. Exkurze začíná odjezdem od Kazaňské katedrály sovětským nákladním autem do nedaleké vojenské výcvikové základny, kde si účastníci obléknou vojenské uniformy, zažijí adrenalinovou jízdu sovětským tankem a vyzkouší si střelbu sovětskými zbraněmi včetně bazuky. Po náročném výcviku si účastníci mohou dopřát typický polní oběd ruské armády včetně ochutnávky vodky.

Rybaření v Leningradské oblasti

Pro milovníky rybaření a přírody má tourooperátor LUDMILA TOURS přichystaný autentický zážitek rybaření (*Fishing with the Local Expert Fisherman in Leningrad Region*) s místním zkušeným rybářem. Tento výlet daleko od ruchu velkoměsta v krásné přírodě je vhodný jak pro pokročilé, tak i pro začínající rybáře. Součástí zážitku je profesionální instruktáž v rybaření, grilovaný oběd a neomezená konzumace piva, vína a dalších nápojů.

Dog-trekking s husky a ruská sauna v přírodě

TSAR VISIT nabízí jedinečnou příležitost opustit ruch velkoměsta a prožít jeden den v pravé ruské přírodě. Součástí výletu je setkání s více než třiceti sibiřskými husky, túra po lesních stezkách společně se psy a profesionálními psovody (dog-trekking), typický ruský piknik u táboráku, projížďka na člunu po jezeře a tradiční ruská sauna (baňa). Dog-trekking je dle portálu Klub severských psů „*extrémní kynologický vytrvalostní sport, při němž jsou překonávány mimořádné vzdálenosti v časovém limitu. Psovod je se psem při dog-trekkingu spojen buď postrojem a vodítkem připjatým k bedernímu pásu, nebo vede psa pouze na vodítku (či střídáním obou variant).*“

4.5 Zpracování výsledků

Níže budou shrnuty výsledky výzkumného šetření získané na základě řízených rozhovorů s jedinci, kteří žijí nebo někdy žili v Petrohradě či okolí. Výsledky výzkumu budou obohaceny o poznatky a komentáře autorky práce, a to na základě jejich vlastních zkušeností pochycených během pobytu v Petrohradě.

4.5.1 Výsledky získané na základě řízených rozhovorů

Jak již bylo zmíněno, rozhovory proběhly elektronickou formou, a to za pomoci e-mailové korespondence, kdy byl respondentům rozeslán dokument s otázkami, který byl jimi vyplněn a zaslán zpět e-mailem. Všechny rozhovory byly respondentům rozeslány a jejich odpovědi obdrženy zpět v anglickém jazyce. Respondentů, kteří věnovali čas zodpovězení rozhovorových otázek, bylo celkem 7.

Otázka č. 1: Pohlaví – *Jaké je vaše pohlaví?*

Z celkového počtu sedmi respondentů byl poskytnut vyšší počet odpovědí od mužů než od žen. Rozhovorů se tedy účastnilo celkem pět mužů a dvě ženy.

Otázka č. 2: Věk – *Kolik Vám je let?*

Co se týče věku, celkem šest ze sedmi respondentů spadá do věkové kategorie 17–21 let (1x 17 let, 4x 20 let, 1x 21 let), tudíž se jedná o mladé jedince, většinou studenty. Jedinému respondentovi (žena), který se liší věkovou kategorií,

je 29 let. I když cílem bylo, oslovit větší počet starších a v cestovním ruchu zkušenějších jedinců, tento záměr se nakonec splnit nepodařilo.

Otázka č. 3: Sociální postavení – V současnosti jste:

Z hlediska sociálního postavení je ze sedmi respondentů celkem pět z nich studenty a dva z nich jsou lidé ekonomicky aktivní, tedy zaměstnanci.

Otázka č. 4: Původ – Odkud původem jste?

Pokud jde o původ účastníků, šest ze sedmi respondentů pochází z Ruské federace. Jeden z respondentů uvedl pouze stát původu, tj. Ruskou federaci, jeden uvedl pouze kraj, tj. Krasnodarský kraj, a ostatní uvedli konkrétní město původu. Dva jedinci pochází přímo z města Petrohrad, jeden pochází z města Anapa v Krasnodarskem kraji a jeden z města Arkhangelsk v Arkandělské oblasti. Sedmý respondent ve věku 29 let je původem z Estonska, ale již několik let žije v Petrohradě, kde také pracuje.

Otázka č. 5: Co si představíte, když se řekne Leningradská oblast?

Tato otázka měla za cíl přimět respondenty, aby se zamyslely nad samotnou destinací Leningradské oblasti a charakterizovaly ji slovy, která je jako první napadnou, když o ní uslyší. Odpovědi byly různorodé. Nejčastěji byly odpovědi spojeny s nádhernou přírodou, bohatou flórou či s velkým množstvím jehličnatých lesů a jezer. Někteří zmínili i konkrétní místa z hlediska geografie, a to území Karelské šíje, Finský záliv či Ladožské jezero. Zbylí respondenti zmiňovaly vesnice, továrny (jedná se vysoce průmyslový region) či úžasné paláce.

Otázka č. 6: Jaký má podle Vašeho názoru Leningradská oblast turistický potenciál?

Další otázka, která je zároveň výzkumnou otázkou práce (výzkumná otázka č. 1), se zaměřuje na zjištění, na jaké úrovni se nachází turistický potenciál Leningradské oblasti. Většina respondentů uvedla, že potenciál této oblasti je na vysoké úrovni. Respondenti, kteří nejspíš nebyli příliš přesvědčeni o vysokém potenciálu Leningradské oblasti uvedli, že potenciál je celkem dobrý či nad průměrem. Podle jednoho z respondentů prý potenciál v této oblasti příliš velký

není, ale další komentář k tomuto výroku neuvedl. Jeden z respondentů však poskytl detailnější odpověď. Uvedl, že potenciál Leningradské oblasti je opravdu velký a cestování si zde užívá mnoho typů návštěvníků. Např. Finové rádi jezdí do města Vyborg, protože v minulosti bývalo součástí Finska. Čínští turisté tuto oblast často navštěvují pro tzv. „červený turismus“, který je spojený s komunistickou historií země. Oblíbeným místem k návštěvě s touto tematikou je oblast u jezera Razliv (rus. Разлив), kde se nachází skrýše, ve kterých se před revolucí ukrýval Vladimír Iljič Lenin a v dnešní době fungují jako muzea (muzeum Šalaš a muzeum Saraj). Dle tohoto respondenta se díky přírodnímu bohatství Leningradské oblasti stává velmi oblíbenou formou turismu ekoturistika. Konkrétně hovoří o novém fenoménu cestovního ruchu zvaném glamping, neboli glamour camping. Slovo glamping je složením dvou anglických slov glamorous a camping, což by se do češtiny dalo přeložit jako okázalé kempování. Dle Jandusové (2017) se jedná o ubytování v chatkách či jiných neobvyklých obydlích (např. týpí, jurty, domy v korunách stromů apod.) v přírodě, které jsou ale pro větší pohodlí vybaveny sociálním zařízením a nábytkem jako v hotelu a součástí bývá i luxusní stravování a nabídka různých venkovních aktivit, kterých lze v okolí využít.

Otázka č. 7: Doporučil/a byste nějaká místa či atraktivity v Leningradské oblasti (ať už přírodní nebo kulturní), která stojí za návštěvu?

Tato otázka měla za cíl odhalit konkrétní kulturní či přírodní atraktivity cestovního ruchu, které se nacházejí v Leningradské oblasti. Odpovědi se lišily dle osobních preferencí a zkušeností jednotlivých respondentů. Jeden z nich vyjmenoval hned několik atraktivit, avšak většina z nich svou polohou nespadá do Leningradské oblasti, nýbrž do Petrohradu (palác Oranienbaum, palác Petrodvorec, městská pláž Sestroretskiy Kurort). Zmínil však také pozoruhodné Sablinské jeskyně, které se nachází u města Ul'yanovka v Tichvinském rajónu Leningradské oblasti. Dále bylo respondenty zmíněno město Vyborg nebo zalesněný pobřežní park zvaný Dubki Park, který svým návštěvníkům nabízí spoustu letních i zimních aktivit. Jeden z respondentů odpověděl, že Leningradskou oblast tak dobře nezná, ale do budoucna plánuje navštívit Monrepo Park ve Vyborgu. Většinou respondentů pak byla doporučována jedinečná místa jako ostrov Kiži v Oněžském jezeře (Kižský

pogost – architektonický komplex zapsaný na seznam světového dědictví UNESCO) nebo národní park Ruskeala, které však svou polohou nespádají do zkoumané oblasti, ale jsou součástí Karelské republiky.

Otázka č. 8: *Doporučil/a byste nějaké společenské či kulturní akce v období letních měsíců v Leningradské oblasti, které by si turista neměl nechat ujít?*

Cílem této otázky bylo zjistit, jaké společenské a kulturní akce probíhají v dané oblasti v letních měsících. Na tuto otázku bohužel dostatečně neodpověděl ani jeden z respondentů. Někteří neodpověděli vůbec, jiní konstatovali, že žádné takovéto akce neznají a jeden z respondentů uvedl, že ho takovéto akce vůbec nezajímají. Jeden z respondentů uvedl, že mnoho kulturních událostí probíhá na ostrově Kiži (není součástí Leningradské oblasti), ale již nezmínil žádné konkrétní. Také se zde objevila odpověď informující o otevírání fontán v palácových komplexech. Je pravda, že na jaře a v létě, kdy začíná hlavní sezóna, se otevírají všechny slavné paláce a s nimi i jejich zahrady a fontány v plné kráse. Avšak množství těchto paláců (Petrodvorec, Kateřinský palác) svou polohou spadá do Petrohradu, nikoli do Leningradské oblasti.

Otázka č. 9: *Doporučil/a byste nějaké venkovní (outdoorové) aktivity v Leningradské oblasti, které stojí za to vyzkoušet?*

Tato otázka zároveň slouží jako podpora k výzkumné otázce č. 3. Na otázku, jejíž snahou bylo dozvědět se možnosti vyžití v přírodě v Leningradské oblasti v podobě venkovních aktivit, neodpovědělo šest ze sedmi respondentů. Tři z nich uvedli, že žádné takové aktivity neznají a pro jednoho z nich nejsou předmětem zájmu. Respondent, který na tuto otázku odpověděl, uvedl, že volné víkendy nejraději tráví v přírodě na chatě a zmínil konkrétní místo, které je pro takovéto aktivity ideální destinací. Jedná se o tzv. GREENVALD Park Skandinávie (rus. GREENVALD Парк Скандинавия). Park se nachází v Leningradské oblasti severozápadně od Petrohradu asi 60 km autem od centra města. Dle oficiálních webových stránek parku (GREENVALD Park Skandinavia) se jedná o zábavní park určený pro aktivní rodinnou dovolenou či firemní akce. Je zde také uvedeno, že tento park byl postaven na dvou březích lesního jezera Raduzhnoe na úpatí hory Vysokaya. Respondent, který toto místo doporučil, uvedl, že vyžití v tomto parku je

opravdu široké. Je zde možnost ubytování ve stanech či chatkách (rus. дача, dača) různých kategorií (chalupy, eko-domy, skandydomy) a cenových tříd a stravování v místních restauracích přidružených k parku. Díky poloze parku, který je obklopen nádhernými lesy, lze podnikat procházky po okolních turistických trasách. Návštěvníci si v parku mohou vybrat z rozmanité nabídky vodních sportů (např. paddleboarding), mohou zde rybařit nebo si třeba vyzkoušet tradiční ruskou saunu zvanou baňa (rus. баня). V parku se též nachází lanový park pro malé i velké a v zimě se zde dá bruslit nebo zažít pravé husky safari.

Otázka č. 10: *Jaký způsob přepravy doporučujete k přemístování se po Leningradské oblasti?*

Touto otázkou mělo být zjištěno, jaký způsob přepravy po Leningradské oblasti preferují a doporučují jednotliví respondenti. Všichni respondenti uvedli, že nejlepší volbou dopravního prostředku v této oblasti je auto. Autorka došla k závěru, že tato otázka nebyla formulována dostatečně konkrétně a měla se ptát na vhodný dopravní prostředek určený pro větší skupinu lidí. Cílem práce je totiž vytvoření zájezdu pro skupinu. Ta by se ale v rámci zájezdu těžko přepravovala autem. Vhodnou alternativou auta je tak pro přepravování skupiny lidí autobus nebo minibus. Velikost a potřebná kapacita dopravního prostředku pak bude záviset na velikosti skupiny. Někteří respondenti jako další vhodný dopravní prostředek doporučovali vlak nebo kolo. I když je přeprava vlakem dobrou volbou, ne vždy je zaručeno, že se dá vlakem dostat všude, a tak je vždy vhodné si dopředu naplánovat cestu dle dostupnosti železničních stanic tak, aby se nacházely v blízkosti turistických cílů. Přeprava na kole je sice možná, ale nedá se s ní počítat po celou dobu zájezdu. Jednodenní výlet na kole by však pro účastníky mohl představovat zajímavé zpestření celkového programu zájezdu.

Otázka č. 11: *Je v Leningradské oblasti něco, na co by si měl dát návštěvník pozor, čemu by se měl vyhnout (hrozba, nebezpečí)?*

Za pomoci této otázky mělo být zjištěno, zdali podle respondentů v dané oblasti hrozí nějaké nebezpečí či rizika, kterých by se návštěvníci měli vyvarovat nebo se na ně alespoň připravit. Jeden respondent neodpověděl vůbec a další dva uvedli, že žádná taková rizika neznají. Jiný respondent řekl, že se s ničím takovým

nikdy nesetkal, ale předpokládal, že nějaké nebezpečí by mohlo hrozit v některých chudých vesnicích. Proč si to myslí už však neuvedl. Ostatní respondenti zmiňovali hrozby přírodního rázu, a to konkrétně náhlé změny počasí spojené s klimatickými změnami nebo bahnité břehy Finského zálivu. Poslední z respondentů zmínil rizika spojená s vízovou povinností, a upozornil, že každý cizinec, který se chystá cestovat do Ruska, by si měl důkladně zjistit potřebné náležitosti a zajistit si vízum, které bude dostatečné jak z hlediska času, tak i území, které bude chtít navštívit. Dodal také, že na severu Leningradské oblasti jsou i taková místa, která zcela zakazují vstup cizincům.

Otázka č. 12: *Co si představíte, když se řekne Petrohrad?*

Podobně jako otázka č. 5, tato otázka cílila na to, aby se respondenti pokusili charakterizovat Petrohrad slovy, jež je při pomyšlení na toto město napadnou jako první. Respondenti Petrohrad charakterizovaly jako hlavní město kultury nebo také jako to nejlepší město v Rusku. Mezi dalšími odpověďmi se vyskytly komentáře jako památky, vzrušující architektura, styloví lidé, ale objevily se i dvě zmínky o nestálém počasí a silném větru, jež jsou pro Petrohrad tak typické. Jeden z respondentů odpověděl slovem paláce. Paláců se v Petrohradu a jeho blízkém okolí nachází vskutku mnoho a jejich majestátnost je opravdovým lákadlem. V rámci této otázky byly tak také zmíněny konkrétní paláce jako Petrodvorec nebo Zimní palác, ve kterém sídlí Ermitáž, jednoho z největších a nejslavnějších muzeí na světě.

Otázka č. 13: *Jaký má podle Vašeho názoru Petrohrad turistický potenciál?*

Otázka, která je zároveň výzkumnou otázkou této práce (výzkumná otázka č. 1), se zaměřuje na zjištění úrovně turistického potenciálu města Petrohrad. Jeden respondent na tuto otázku překvapivě vůbec neodpověděl. Pět ze sedmi respondentů uvedlo, že turistický potenciál města je extrémně vysoký. Tato odpověď není překvapením. Petrohrad a jeho kulturní bohatství jsou přeci jen známým faktem, a to v celosvětovém měřítku. Další z respondentů řekl, že statistiky mluví samy za sebe, a podotkl, že cestovní ruch v Petrohradě byl vždy na velmi vysoké úrovni (alespoň to tak prý bylo před vypuknutím pandemie).

Otázka č. 14: Doporučil/a byste nějaká místa či atraktivity v Petrohradě (ať už přírodní nebo kulturní), které stojí za návštěvu?

Na otázku, která se zaměřuje na konkrétní místa a atraktivity v Petrohradě, respondenti odpovídali opravdu hojně. Kromě dvou respondentů, kteří na tuto otázku neodpověděli vůbec, nabídli všichni ostatní detailní seznam míst, která by si turista neměl nechat ujít. Jak uvedl jeden z nich, seznam atraktivit k vidění je v Petrohradě opravdu dlouhý a podotkl, že každý, kdo Petrohrad někdy navštíví, by měl prozkoumat především samotné centrum města, protože památky a atrakce jsou tam opravdu na každém rohu. Tři respondenti jako atrakci číslo jedna uvedli Ermitáž, jedno z největších světových muzeí sídlícího v budově Zimního paláce a několika dalších přilehlých budovách. Zároveň byla doporučována návštěva majestátního Palácového náměstí, jehož součástí je právě Zimní palác a velká oblouková budova Generálního štábu. Dalšími slavnými památkami, které byly zmiňovány, a které by si žádný návštěvník města neměl nechat ujít, jsou chrám Kristova vzkříšení, katedrála sv. Izáka, Kazaňská katedrála, Petropavlovská pevnost na Zaječím ostrově či budova Admirality (rus. Адмиралтейство) na západní straně Něvského prospektu. Něvský prospekt je takzvanou hlavní tepnou a nejrušnější ulicí ve městě a jeden z respondentů věří, že pokud návštěvník Petrohradu nikdy nenavštívil Něvský prospekt, jako by v Petrohradě vůbec nebyl. Dále bylo doporučeno navštívit některá z mnohých muzeí, a to Státní ruské muzeum, Dostojevského muzeum (nachází se v bytě, kde spisovatel žil) a mnoho dalších. Pro milovníky opery či baletu je radno navštívit představení v některém z petrohradských slavných divadel jako Mariinské divadlo nebo Michajlovské divadlo. Jeden respondent taktéž zmínil slavnou atraktivitu na předměstí Petrohradu, a to slavný palác Petrodvorec, kterému se přezdívá ruské Versailles. Pokud jde o atraktivity modernějšího rázu, jeden respondent uvedl ostrov Nové Holandsko v centru města, další pak přístav Sevkabel (rus. Севкабель Порт) na Vasiljevském ostrově na nábřeží Finského zálivu. V Petrohradě se mimo obrovského množství kulturních památek nachází i mnoho parků a zeleně. Jedním takovým oblíbeným místem jednoho z respondentů je takzvaný Shuvalovskiy park ležící na severním předměstí Petrohradu. Vyžití v přírodě je ve městě ještě více a jeden respondent zmínil čtvrť zvanou Repino, která se nachází na severním pobřeží

Finského zálivu, kde se rozprostírá krásná písčiná pláž zvaná Chudnyy a pro aktivní jedince je tu k dispozici lesní lanový park jménem Tree To Tree.

Otázka č. 15: *Doporučil/a byste nějaké společenské či kulturní akce v období letních měsíců v Petrohradě, které by si turista neměl nechat ujít?*

Na otázku snažící se zjistit, jaké události jsou pořádány v Petrohradě v letních měsících odpovědělo šest ze sedmi respondentů. Dva respondenti, kteří jsou momentálně studenty, uvedli událost zvanou Scarlet Sails (rus. Алые Паруса, Alye Parusa). Jak je uvedeno na webu Most Petersburg (2020), jedná se o petrohradskou slavnost věnovanou absolventům škol probíhající na konci června a je jakýmsi završením oslav slavných bílých nocí. Uvádí se zde, že tento svátek oslavuje novou generaci talentovaných a nadějných mladých lidí, na nichž bude záviset budoucnost Petrohradu a celé země. Náplní festivalu je dle Most Petersburg (2020) velký koncert s prvky divadelního přestavení na Palácovém náměstí a pokračuje noční plavbou červených plachetnic po řece Něvě doprovázenou představeními, grandiózními ohňostroji a hudební a světelnou show. Dva z respondentů doporučovali návštěvu hudebních festivalů, a to Stereoleto Music Festival, což je první nezávislý letní mezinárodní hudební festival odehrávající se v přístavu Sevkašel a VK Fest, jeden z nejoblíbenějších letních open-air festivalů v Petrohradě konající se v létě v Parku 300.výročí založení Petrohradu (rus. Парк 300-летия Санкт-Петербурга) na pobřeží Finského zálivu. Jeden z respondentů doporučil návštěvu fotbalového zápasu v nově vybudované moderní aréně zvané Gazprom Arena nebo také Krestovský stadion, který se nachází hned vedle parku. Tento respondent zmínil, že tento rok se v aréně odehrává několik zápasů v rámci mistrovství Evropy ve fotbale UEFA Euro 2020. Posledním respondentem byla doporučena účast na slavnosti zvané Maslenica (rus. Масленица) v Kirovském Centrálním parku (rus. Центральный парк им. Кирова). Maslenica je slovanský náboženský a lidový svátek oslavující příchod jara, který se po celém Rusku slaví zpravidla během posledního týdne před velkým půstem, osm týdnů před začátkem pravoslavných Velikonoc. Respondent tak doporučil velice zajímavou událost, ale protože se Maslenica odehrává na konci zimy, svým datem tak nespadá to kategorie letních společenských a kulturních akcí.

Otázka č. 16: Doporučil/a byste nějaké venkovní (outdoorové) aktivity v Petrohradě, které stojí za to vyzkoušet?

Otázka, která současně slouží jako podpora k výzkumné otázce č. 3 se pokouší zjistit, jaké venkovní aktivity lze provozovat v rámci města Petrohrad. Pět ze sedmi respondentů nevedlo žádnou odpověď. Těmi respondenty, kteří na otázku odpověděli, byly doporučeny aktivity jako prohlídka centra města na skútru, výlety lodí po Něvě v letních měsících nebo bruslení v přístavu Sevkabel v zimě.

Otázka č. 17: Jaký způsob přepravy doporučujete po městě Petrohradu?

Tato otázka měla za cíl zjistit, jaký způsob přepravy je v rámci města nejvhodnější. Šest ze sedmi respondentů uvedlo, že nejlepší volbou pro přepravu po městě je jednoznačně metro. Jako další byla uváděna přeprava vlaky, městskými autobusy, trolejbusy, tramvajemi či minibusy zvanými maršrutky. Jeden respondent za vhodný způsob přepravy po městě považuje taxi a dva další auto. Zmíněny pak také byly prostředky jako kolo nebo elektrický skútr, což je určitě vhodná alternativa pro jednotlivce.

Otázka č. 18: Doporučil/a byste nějaká místa s dobrým jídlem a občerstvením v Petrohradě, která jsou vaše oblíbená a která stojí za to navštívit?

Na tuto otázku většina respondentů odpovídala dle vlastních preferencí a byla jimi doporučována místa, která osobně rádi navštěvují. Mnozí z nich doporučovali své oblíbené restaurace, a to například italskou restauraci Marchellis, restauraci Moskva, která nabízí kombinaci mezinárodních kuchyní nebo třeba Café Bar Madagascar, kde vaří mimo jiné i arménskou kuchyni a zákazníci si zde mohou vybrat z bohaté nabídky míchaných drinků. Jeden z respondentů doporučil velice zajímavé místo nejen z gastronomického hlediska, nýbrž i z toho estetického, a to restauraci Bahroma, která se pyšní nádherným interiérem v orientálním stylu a je možné zde ochutnat kuchyni ruskou, uzbeckou, gruzínskou, japonskou či východoevropskou. Dvěma respondenty byla doporučena restaurace Birch, což je moderní luxusní restaurace s nápaditou kuchyní a širokou nabídkou kvalitních vín. Takových míst je v Petrohradě zajisté mnoho a bez pochyby si zde na své přijde každý návštěvník. Takovéto noblesní a často velmi drahé podniky však nejsou tou nejlepší variantou stravování pro skupinu mladých lidí, jejichž cílem je mnohdy tzv.

low-cost cestování. Dva respondenti doporučili ochutnat tzv. šavarmu, blízkovýchodní masitý pokrm, který se zpravidla připravuje na rotačním grilu a v Evropě je známý pod názvem kebab či gyros. Jeden z nich však upozornil, že při výběru šavarmy je potřeba být obezřetný a hledat jen dobrou kvalitu. Druhý z těchto respondentů doporučil vyzkoušet šavarmu v místě poblíž nákupního centra Galeria. Dle jednoho z respondentů se právě v nákupním centru Galeria nachází oblíbené jídelní zóny s množstvím lákavých restaurací a míst s rychlým občerstvením. Tento respondent pak zmínil další taková místa, a to velkolepý gastroprostor Cityfood, který se rozprostírá na ploše větší než 5000 m² či Vasileostrovsky Rynok, což je moderní prostor, v němž se mimo množství restaurací nachází i tržnice. Dle dvou respondentů by si žádný turista v Petrohradu neměl nechat ujít návštěvu slavného bufetu ve stylu sovětské éry jménem Pyshechnaya, který je velmi oblíbený pro své tradiční ruské koblihy zvané pyški (rus. пышки), které si zde zákazníci mohou vychutnat společně s kávou nebo čajem.

Otázka č. 19: Jaký typ ubytování byste doporučil/a k přenocování v Petrohradě pro skupinu mladých aktivních lidí do 30 let?

Tato otázka měla posloužit ke zjištění nejvhodnějšího typu ubytování v Petrohradě pro partu mladých aktivních lidí, kteří preferují low-cost cestování. Na tuto otázku nevedli žádnou odpověď dva respondenti. Tři respondenti doporučili pronájem bytu přes Airbnb, a jeden z nich dodal, že i když jen krátkodobě, je právě takovýto způsob ubytování skvělou příležitostí vyzkoušet si ten pravý život místních obyvatel Petrohradu. Třemi respondenty pak bylo doporučeno ubytování v hostelu a jeden z nich za vhodnou alternativu označil studentské koleje.

Otázka č. 20: Je v Petrohradě něco, na co by si měl dát návštěvník pozor, čemu by se měl vyhnout (hrozba, nebezpečí)?

Tato otázka měla za cíl odhalit určitá potenciální rizika, která by mohla být spojena s návštěvou Petrohradu. Dle jednoho z respondentů by prý žádné takové riziko hrozit nemělo. Ostatní respondenti upozornili hned na několik rizik a hrozeb. Jeden respondent upozornil na časté krádeže a kapsářství, a to zejména v místech s velkou koncentrací turistů. Další respondent vyjmenoval oblasti s nejvyšší mírou kriminality, a to Kalininsky, Nevsky, Vyborgsky, Primorsky a Krasnoselsky. Jiný

respondent upozornil na čtvrť Shushary nacházející se na předměstí Petrohradu. V této čtvrti pár týdnů přebývala sama autorka práce, a to konkrétně na studentských kolejích, a uznává, že se v těchto místech necítila plně bezpečně. Ostatní respondenti upozornili na to, že ve večerních hodinách rozhodně nedoporučují vyhledávat nekale proslulou ulici zvanou Dumskaya, kde se prý často shromažďuje množství pochybných jedinců, často pod vlivem alkoholu.

Otázka č. 21: Je zde ještě něco dalšího, co byste chtěl/a k Leningradské oblasti a Petrohradu dodat?

Tato otázka byla dobrovolná a respondentům měla posloužit jako dodatečný prostor k doplnění dalších případných poznatků či připomínek vztahujících se ke zkoumaným oblastem. Pět ze sedmi respondentů na tuto otázku neuvedli žádnou odpověď. Pokud jde o ty respondenty, kteří odpověděli, jeden z nich uvedl, že v Petrohradě i Leningradské oblasti se nachází spousta míst, která jsou ideální k rekreaci a doporučil navštívit obě tyto oblasti. Druhý respondent pak tento prostor využil k tomu, aby návštěvníkům doporučil ochutnat poctivé kraftové pivo (tzv. craft beer). V Rusku je prý to nejlepší doma vařené pivo vyráběno právě v Petrohradě. Podotkl, že i když zrovna pivo nemusí být tím nejoblíbenějším nápojem každého, věří, že každý takový, kdo toto pivo ochutná, změní názor.

5 Shrnutí a diskuse výsledků

V praktické části bakalářské práce bylo provedeno hned několik metod výzkumného šetření. Ze všeho nejdřív se jednalo o analýzu lokalizačních předpokladů cestovního ruchu. Ta byla provedena formou sběru sekundárních dat za použití internetu a zároveň se její obsah odvíjel od vlastních zkušeností autorky získaných díky času strávenému pobytem v Petrohradě. Další provedené analýzy se zaměřily na nabídku zájezdů od českých cestovních kanceláří a na dostupnost aktivit a zážitků ve zkoumaných oblastech od ruských touroperátorů. Hlavní výzkumné šetření bylo provedeno metodou dotazování pomocí řízených rozhovorů. Vzhledem k získání všech potřebných informací a samotné autorčině zkušenosti z pobytu v Petrohradě je možné na výzkumné otázky odpovědět.

Úkolem první výzkumné otázky bylo zjistit, na jaké úrovni se nachází potenciál cestovního ruchu v obou zkoumaných oblastech. Tato otázka se zároveň objevila v řízeném rozhovoru v podobě dvou rozhovorových otázek. Jedna z nich se snažila zjistit úroveň potenciálu v Leningradské oblasti a ta druhá v Petrohradě. Na základě sběru primárních dat bylo zjištěno, že Leningradská oblast disponuje velkým potenciálem, a to i přesto, že někteří respondenti ho hodnotili neutrálně či negativně. Více než polovina respondentů však Leningradskou oblast zhodnotila kladně a potenciál v této oblasti označila za velmi vysoký. To potvrzuje i autorčina vlastní analýza lokalizačních předpokladů cestovního ruchu, díky které bylo zjištěno, že oblast je bohatá na přírodní bohatství v podobě krásných lesů a množství jezer, a najde se zde i mnoho kulturních památek. Pokud jde o potenciál města Petrohrad, všechny použité analýzy včetně vlastní zkušenosti autorky potvrdily, že úroveň turistického potenciálu města je na té nejvyšší možné úrovni. Ne nadarmo je Petrohrad po celém světě známý jako hlavní město kultury.

Druhá výzkumná otázka se zabývala zjištěním, jaký druh potenciálu, zdali přírodní nebo kulturní, převažuje ve zkoumaných oblastech. Z provedených analýz, vlastních zkušeností autorky, ale i na základě zodpovězené první výzkumné otázky, je zřejmé, že Petrohrad disponuje především kulturně-historickými předpoklady, a to především díky obrovskému množství kulturních a historických památek a mnohým kulturním a společenským akcím, které k Petrohradu nedomyslitelně

patří. Ač se dá v Leningradské oblasti navštívit mnoho míst, která mají co nabídnout i z hlediska kultury, památek či nehmotného dědictví, autorka za převažující potenciál této oblasti považuje ten přírodní. Důvodem tohoto zhodnocení je zjištění na základě sběru primárních dat, kdy byla Leningradská oblast v odpovědích respondentů nejčastěji spojována právě s přírodním vyžitím. Tento fakt potvrzuje i ta skutečnost, že mnoho obyvatel Petrohradu a dalších větších měst této oblasti často uniká ruchu velkoměsta právě do přírody a svůj čas tráví procházkami, rybařením, koupáním v jezerech a řekách a mnohými dalšími způsoby spojenými s rekreací v přírodě.

Cílem poslední výzkumné otázky bylo zjistit, jaké se v nabídce vyskytují zážitky a konkrétní venkovní aktivity, které lze provozovat v Leningradské oblasti a Petrohradu. Ke zjištění odpovědi na tuto otázku byl využit primární výzkum metodou řízeného rozhovoru, ve kterém byli respondenti dotazováni právě na takovéto aktivity. Zároveň byla k zodpovězení této výzkumné otázky využita analýza dostupných zážitků a aktivit, které jsou poskytovány místními touroperátory. Na základě analýzy místních touroperátorů a jejich produktů bylo zjištěno hned několik zajímavých zážitků a aktivit, které dokážou návštěvníkům pobyt v Petrohradě oživit. Velice oblíbené jsou v Petrohradě projížďky po Něvě a dalších říčkách a kanálech, a to buď skupinově na lodi nebo individuálně na kanoi, kajaku či paddleboardu. Zajímavé jsou i projížďky centrem města na kole, které účastníkům umožní vidět mnohem více zákoutí, než by se dalo stihnout pěšky. Unikátní výhledy na město a na okázalá nádvoří starých domů se návštěvníkům naskýtají při procházkách po petrohradských střechách. Ti, kteří se zajímají o historii, mají možnost účastnit se prohlídek míst, která přímo souvisí s revoluční, sovětskou či válečnou historií Petrohradu a blízkého okolí. V Petrohradě se dá také trávit čas prostřednictvím aktivního odpočinku v podobě nejen vodních sportů, a to konkrétně v Kingwinch Wake Parku v přístavním městečku Kronštadt na ostrově Kotlin ve Finském zálivu. Venkovních aktivit, které se dají provozovat v rámci území Leningradské oblasti je opravdu mnoho a většina z nich přímo souvisí s přírodou. V rámci rozhovoru na tuto otázku odpověděl jeden jediný respondent a doporučil návštěvu lesního parku zvaného GRENNVALD Park Skandinávie, který nabízí široké vyžití jako pobyt v lesních chatkách, ruskou saunu baňu, koupání v jezeře, různé

vodní sporty, rybaření, pěší turistiku v okolních lesích a součástí je i lanový park. Prostřednictvím analýzy zaměřené na nabídku místních touroperátorů byly objeveny aktivity v přírodě jako rybaření se zkušeným rybářem, projížďky na lodi, koupání, pěší turistika v lesích, dog-trekking se sibiřskými husky nebo baňa. Nevšední, ale za to velice zajímavý zážitek představuje návštěva vojenské základny v lesích Leningradské oblasti s projížďkou v tanku, střelbou ze zbraní a společným polním vojenským obědem.

Z výše uvedených slov lze usoudit, že se díky provedeným výzkumům a analýzám podařilo na výzkumné otázky dostatečně odpovědět. Z odpovědí je patrné, že obě zkoumané oblasti mají velmi vysoký turistický potenciál, v Petrohradě dominuje ten kulturně-historický, a naopak v Leningradské oblasti převládá ten přírodní. A konečně, pokud jde o dostupné zážitky a outdoorové aktivity v obou oblastech, vyžití je zde doopravdy bohaté, z čehož vyplývá, že jsou obě oblasti ideálními destinacemi pro skupinu mladých aktivních cestovatelů.

6 Návrhy a doporučení

6.1 Návrh nového programu zájezdu do Leningradské oblasti a Petrohradu

Návrh nového programu zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti byl vytvořen na základě poznatků a výsledků získaných ve všech provedených analýzách v praktické části práce. Všechny tyto analýzy zajistily dostatečnou inspiraci pro tvorbu zcela nového zájezdu, který v české nabídce zájezdů do Ruska nemá obdoby.

Obr. 7: Leták zájezdu Kulturní a přírodní krásy Petrohradu a Leningradské oblasti
Zdroj: Vlastní zpracování (2021)

6.1.1 Základní informace

Aktivní poznávací zájezd nese název „**Kulturní a přírodní krásy Petrohradu a Leningradské oblasti**“ a zahrnuje návštěvu hlavního města kultury – Petrohradu, okolních měst s jejich kulturními a přírodními památkami a putování malebnou krajinou Leningradské oblasti.

Zájezd do Petrohradu a Leningradské oblasti je určen pro skupinu mladých lidí do 30 let, kteří touží po aktivním odpočinku a poznání jak kulturních, tak i přírodních krás. Termín zájezdu probíhá v polovině června, v období slavných

bílých nocí. Kapacita zájezdu je stanovena pro maximální počet 12 osob. Aby byl průběh cesty co možná nejflexibilnější, byla zvolena doprava autobusem na cestě tam i zpět a také po celou dobu zájezdu. Klientům budou k dispozici dvě nástupní (výstupní) místa v České republice, a to Praha a Brno. Součástí autobusu je i polní/cestovní kuchyně, ve které jsou připravovány snídaně a teplé večeře (případně i obědy či svačtinové balíčky), a to ve dnech, kdy to bude vyžadovat program, tzn. v případě, kdy budou účastníci přespávat ve volné přírodě ve vlastních stanech či v kempu, a to vždy poblíž vodního zdroje. Ostatní stravování bude buď součástí ubytování v hostelu nebo ve vlastní režii účastníků dle programu zájezdu.

6.1.2 Program zájezdu

1. – 2. den

Odjezd z **Prahy** v dopoledních hodinách s nástupní zastávkou v **Brně**. Cesta včetně nočního přejezdu autobusem přes Polsko, Litvu a Lotyšsko do Petrohradu. Příjezd do **Petrohradu** druhý den v pozdních odpoledních hodinách. Příjezd na ubytování do hostelu. Večer volný program určený pro odpočinek nebo individuální procházku po okolí.

3. den

Den začne brzkou a vydatnou snídaní na hostelu. Po ní se autobusem přesuneme do nedalekého **Petrodvorce** (Petěrgof), kde si prohlédneme interiér majestátního letního paláce Petra Velikého a projdeme se v přilehlých zámeckých zahradách s nádhernými fontánami. Poté se přesuneme do **Puškinu** a navštívíme zde **Carskoje Selo – Kateřinský palác**, kde mimo jiné uvidíme repliku slavné **Jantarové komnaty**. Poté se přesuneme zpět do Petrohradu. Odpoledne bude vyhrazeno k prohlídce města na kole a uvidíme některé z nejslavnějších památek Petrohradu. Vydáme se na úchvatné **Palácové náměstí**, kde stojí **budova Generálního štábu** a naproti slavný **Zimní palác**, kde sídlí jedno z největších muzeí světa, **Ermitáž**. Odtud se kolem budovy Admirality a Senátního náměstí se sochou Měděného jezdce přesuneme ke **katedrále sv. Izáka**. Odtud budeme pokračovat k **ostrovu Nové Holandsko**, kde si dopřejeme malé občerstvení a procházku po areálu. Dále se vydáme na **Vasiljevský ostrov** na východní cíp ostrova zvaného **Strelka**, kde se do

výšky tyčí dva **Rostrální sloupy** a mnoho dalších památek a odkud se naskýtají nádherné výhledy na řeku Něvu a **Petropavlovskou pevnost**. Přesuneme se k Petropavlovské pevnosti, uvnitř které si prohlédneme **vězeňské muzeum** a **Petropavlovskou katedrálu** a následně se projdeme podél pevnosti. Od ní pak budeme pokračovat přes **Trojický most** a **Martovo pole** k **chrámu Kristova vzkříšení**. Po projížděce na kole návrat na hostel s průvodcem nebo individuálně.

4. den

Po snídani se vydáme na celodenní výlet na **ostrov Kotlin** do námořního města **Kronštadt** ve Finském zálivu Baltského moře. Dopřejeme si projížďku lodí kolem **pevností Kronštadt** a se zastávkou na jedné z nich, a to konkrétně na **pevnosti Alexander**. Po projížděce se podíváme do centra Kronštadt, kde mimo jiné navštívíme **chrám svatého Mikuláše**, který je také známý pod názvem **Mořská katedrála** a nachází se zde **Muzeum pevnosti Kronštadt**. Po obědě se přesuneme k **pevnosti Konstantin** a navštívíme **Kingwinch Wake Park**. Park nabízí mnohé sportovní aktivity jako je wakeboarding či wakesurfing, trampolíny, lezecké stěny, skateboardové rampy nebo lanový park. Pro ty, kteří si budou chtít dopřát odpočinek, je zde k dispozici krásná písčiná pláž a možnost občerstvení v místních restauracích a barech. Po aktivním odpoledni se přesuneme zpět na hostel do Petrohradu.

5. den

V časných ranních hodinách nás čeká poklidná projížďka po petrohradských kanálech a říčkách na **kajaku**. Po celou dobu projížďky nám bude k dispozici zkušený instruktor, který bude zároveň naším průvodcem. Každému účastníkovi bude před vyplutím poskytnuto všechno nezbytné vybavení. Nástupním místem bude nábřeží **kanálu Griboyedov** u **námořní katedrály sv. Mikuláše** vystavěné v barokním stylu. Kryukovským kanálem budeme pokračovat kolem slavného **Mariinského divadla**, až se dostaneme na **řeku Mojka**, odkud uvidíme **ostrov Nové Holandsko** a po chvíli budeme po naší pravici míjet **Jusupovský palác**, jeden z nejkrásnějších paláců v Petrohradě, který vlastnilo několik generací rodu Jusupovů, proslulý mimo jiné vraždou Gregorije Rasputina. O pár metrů dál uvidíme **majestátní katedrálu sv. Izáka**, proplujeme pod několika slavnými mosty, až se

dostaneme k **Něvskému prospektu**. Po Mojce budeme pokračovat až k **chrámu Kristova vzkříšení**, kde se opět napojíme na kanál Griboyedov a zanedlouho se budeme kochat výhledem na úžasnou **katedrálu Panny Marie Kazaňské**. Od katedrály již budeme mířit k původnímu nástupnímu místu a po cestě proplujeme pod dalšími mosty jako **Bankovní most** nebo **Lví most**. Odpoledne bude vyhrazeno pro individuální volno, které bude každý moci využít dle své libosti. V pozdních večerních hodinách se zájemci mohou zúčastnit plavby lodí po řece Něvě a za soumraku **bílých nocí** být svědkem **zvedání petrohradských mostů**, které patří k nejzajímavějším atrakcím.

6. den

Po snídani odjezd z hostelu. Vydáme se západně od Petrohradu do **Něvského lesoparku** v Leningradské oblasti, jehož součástí je **statek Bogoslovka**, komplex zapsaný na seznam světového dědictví UNESCO s dřevěnými stavbami ve staroruském stylu včetně unikátního kostela s typickými cibulovými věžemi. Odtud se přesuneme na cestu k **Ladožskému jezeru**, která nás zavede na pamětní místa spojená s **obléháním Leningradu**. Uvidíme muzea (**Pamětní muzeum „Cesta života“** a **Muzeum „Kobona: Cesta života“**) a několik dalších památníků, které vypráví příběh o statečných obráncích města a o tzv. **„Cestě života“**, jediné přístupové cestě za dob obléhání vedoucí přes zamrzlé Ladožské jezero. Budeme pokračovat podél břehu Ladožského jezera, až se ocitneme u města **Šlisselburg**. Odtud se lodí vydáme na přilehlou **pevnost Orešek** na Ořechovém ostrově, která hrála za dob nacistické blokády důležitou obrannou roli. Po prozkoumání Šlisselburgu se vydáme do **přírodní památky Sablinsky** u městského sídla **Ul'yanovka** v Tosnovském rajónu. Ve volné přírodě si postavíme stany, dopřejeme si dobrou večeři a přespíme.

7. den

Po snídani připravené v polní kuchyni se pěšky vydáme prozkoumat přírodní krásy rezervace **Sablinsky**. Narazíme zde na dva vodopády, **Sablinský** a **vodopád Tosno**, které jsou v období teplých měsíců velmi oblíbenými místy ke koupání. V oblasti se kromě řek, vodopádů a lesů nachází i pozoruhodné **Sablinské jeskyně**, které vznikly těžbou křemenného písku na výrobu skla. V oblasti strávíme zbytek dne,

dopřejeme si večeři, posedíme u táboráku a přespíme pod širým nebem nebo ve stanech.

8. den

Ráno po snídani se rozloučíme s malebnou krajinou přírodní památky Sablinsky a zamíříme na západ k městečku **Gatčina**. Ještě předtím se ale zastavíme poblíž vesnice **Korpikovo**, kde se v lesích skrývají tajemné **gatčinské gejzíry**, které jsou známé pod názvem **Artézské jaro** (rus. Родник Артезианский). Jedná se o umělé vodní prameny, z nichž některé vyvěrají zpod země až do výšky jednoho a půl metru a nikdo nezná přesnou příčinu jejich vzniku. O tom, proč voda v těchto místech vyvěrá, existuje více spekulací. Někteří tvrdí, že zde byly vrtány studny pro nalezení vodních zdrojů a jiní zase, že gejzíry jsou tu kvůli tlaku, který je vytvářen podzemními zásobníky plynu nacházejícími se ve vodních vrstvách, které tu vystavěli Sověti. Po návštěvě tohoto zajímavého úkazu nasedneme do autobusu a zamíříme do **Gatčiny**, kde se ubytujeme v hostelu. Po obědě se vydáme na procházku tímto poklidným městem, které bývalo letní venkovskou rezidencí ruské carské rodiny a skrývá v sobě pořád jakýsi nádech venkovského života. Město je oblíbenou destinací zejména proto, že se zde nachází mnoho krásných parků, jezer a malých ostrůvků, které vyvolávají pocit klidu a je tak ideálním místem pro odpočinek. U **Bílého jezera** navštívíme **Gatčinský palác** na **Palácovém náměstí**, který je dominantou města, a jehož součástí je **Státní muzeum** se stálou expozicí věnovanou životu členů carské rodiny. V okolí paláce se nachází několik rozlehlých parků s krásnou zelení a jezery, včetně **Palácového parku** u **Bílého jezera**, ve kterém si dopřejeme procházku a narazíme zde na velký památný dub přezdívaný **Dub-solitaire**, který je prý jediným dochovaným stromem z dob založení paláce. O něco dál v **Převorském parku** u **Černého jezera** uvidíme romantický **Převorský palác** zdobený kamennou věžičkou a strmými střechami, jehož součástí je i muzeum. Večerní program bude vyhrazen individuálnímu volnu, kdy bude možné objevovat další krásy města nebo se vykoupat v jednom z malebných jezer.

9. den

Po snídani odjezd z hostelu a přejezd na severozápad do **Vyborgu**, kde se ubytujeme v hostelu. Město **Vyborg** založené ve 13. století leží ve **Vyborském zálivu** nedaleko

hranice s Finskem a pamatuje velmi bouřlivou historii, kdy bylo pod nadvládou několika impérií – Švédského království, Ruské říše, Finska, Sovětského svazu – a od devadesátých let minulého století je součástí Ruské federace. Během prohlídky města navštívíme **hrad Vyborg**, který byl ve středověku postaven Švédy jako pevnost, a kolem níž se město dále rozšiřovalo. Vyšplháme do **věže svatého Olafa**, odkud se nám naskytne krásný výhled na město a v pevnosti navštívíme **podvodní archeologické muzeum**, kde jsou vystavena děla a jiné relikty ze švédských válečných lodí, válečné mapy či zbraně. Projdeme se po starém městě, kde uvidíme malebné baltské kupecké domky, které připomínají časy, kdy bylo město osídleno Finy a mnoho dalších zajímavých staveb a památek. Pozdní oběd si dopřejeme v **Kulaté věži** ze 16. století, kde sídlí restaurace a bar. Po obědě se vydáme do malebného **parku Monrepos**, který leží pár kilometrů severně od hradu. Jedná se o historické sídlo s panstvím, které je obklopeno rozlehlým parkem s bohatou florou i faunou a jeho útesy z červené žuly pokryté mechem jsou omývány vodami **Vyborského zálivu**. V parku strávíme celé odpoledne objevováním přírodního i kulturního bohatství tohoto neobyčejného místa. Večer odjezd na hostel, večere a volný program.

10. den

Na závěr našeho putování se vydáme do přírody, kde nás čeká třídní pobyt v **GREENVALD Parku Skandinávie**, který se nachází asi 40 min cesty od centra Petrohradu. Tento park určený pro aktivní rekreaci byl postaven na dvou březích **jezera Raduzhnoe**, na úpatí **hory Vysokaya**, daleko od ruchu města a dálnic. Vyžití v tomto lesním parku je doopravdy široké a na své si tu přijde každý. Po příjezdu se ubytujeme v pronajatých **chatkách** s výhledem na jezero. Po obědě v místní restauraci si dopřejeme odpočinek a poté se vydáme k **jezeru**, kde strávíme celé odpoledne. Ti, kteří budou mít zájem si mohou zapůjčit **lodku, paddleboard** nebo **kajak**. Večer strávíme společným posezením s večerí připravenou na grilu.

11. den

Po snídani se vydáme po stopách sovětské vojenské historie. Sovětským nákladním autem pojedeme do nedaleké **vojenské výcvikové základny**, kde si oblékneme vojenské uniformy, zažijeme adrenalinovou **jízdu sovětským tankem** a

vyzkoušíme si **střelbu** sovětskými **zbraněmi** a z **bazuky** – to vše samozřejmě za asistence zkušených instruktorů. Po náročném výcviku si dopřejeme typický **polní armádní oběd**. Po návratu do areálu lesního parku si ti, kteří budou mít zájem, mohou vyzkoušet některé z dostupných aktivit, které park nabízí. K dispozici je **lanový park**, **lezecká stěna** nebo třeba 800 metrů dlouhá **lanová dráha** vedoucí z vrcholu hory. Večer nás čeká dobrá večeře a společné posezení u táboráku.

12. den

Náš poslední den se setkáme s profesionálními **psovody** a smečkou sibiřských **husky** a vydáme se s nimi na procházku po lesních stezkách (**dog-trekking**). Součástí bude i oběd ve formě typického ruského **pikniku** u táboráku. Po návratu do lesního parku si dopřejeme **relaxační** odpoledne, zaplaveme si v jezeru a vyzkoušíme typickou ruskou saunu zvanou **baňa**. Večer strávíme společným posezením s večeří připravenou na grilu a dobrým pitím.

13. – 14. den

Odjezd z **GREENVALD Parku Skandinávie** v dopoledních hodinách. Cesta včetně nočního přejezdu autobusem přes Lotyšsko, Litvu a Polsko. V pozdních odpoledních hodinách přijedeme do první výstupní zastávky do **Brna** a budeme pokračovat do **Prahy**, kde se rozloučíme s posledními účastníky zájezdu.

7 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zanalyzovat předpoklady cestovního ruchu v Leningradské oblasti a Petrohradu a na základě provedených analýz navrhnout zcela nový program zájezdu do Petrohradu a Leningradské oblasti pro mladé cestovatele do 30 let, kteří vyhledávají aktivní formu dovolené. Tento cíl byl naplněn za pomoci výsledků získaných na základě provedených analýz. V praktické části práce byla provedena vlastní analýza lokalizačních předpokladů cestovního ruchu těchto oblastí a zároveň byly zanalyzovány dostupné nabídky zájezdů, aktivit a zážitků českých a ruských touroperátorů. Cíl práce byl splněn také díky odpovědím, které byly získány formou neformálních řízených rozhovorů, kterých se zúčastnili lidé, kteří žijí nebo někdy žili v Petrohradě nebo Leningradské oblasti, a jejichž poznatky byly pro práci velmi přínosné a užitečné.

Ze získaných výsledků práce bylo zjištěno, že obě zkoumané oblasti disponují velkým turistickým potenciálem. Petrohrad, hlavní město kultury, který je oblíbený především pro své památky, nabízí obrovský kulturně-historický potenciál, zatímco v Leningradské oblasti převažuje potenciál přírodního rázu, a to především z toho důvodu, že sem často cestují lidé z větších měst a tráví zde svůj volný čas rekreací a odpočinkem v přírodě. V Petrohradě lze navštívit jedno z největších muzeí světa zvané Ermitáž, které sídlí v Zimním paláci a přilehlých budovách, a disponuje miliony kusy exponátů z celého světa, zatímco těm, kteří chtějí poznat pravé ruské umění je radno navštívit Ruské muzeum. Kromě velkého množství muzeí se Petrohrad pyšní mnoha dalšími majestátními budovami, paláci, kostely a katedrálami, mosty, nábřežími nebo bohatě zdobenými stanicemi petrohradského metra. Kulturní duch je ve městě přítomen doslova na každém kroku. Velice zajímavým přírodním úkazem, který se v Petrohradě odehrává v období června a července, jsou bílé noci, které souvisí s obdobím letního slunovratu, kdy slunce zapadá pouze na několik hodin za obzor a vychází velmi brzy ráno, což má za následek to, že se v noci plně nesetmí. Leningradská oblast je oblíbená především pro své přírodní bohatství v podobě rozsáhlých lesních ploch a jezer a je ideálním místem pro rekreaci spojenou s odpočinkem, ale i pro aktivní formu dovolené. Přírodní potenciál oblasti lze využít mnoha různými způsoby, od procházek

v přírodě až po rybaření a koupání v některých z mnoha jezer a řek. Kromě přírodních atraktivit oblast nabízí také mnoho těch kulturních. Zajímavými místy k návštěvě jsou města Vyborg, Gatčina nebo Šlisselburg. V obou oblastech lze také vyzkoušet mnoho venkovních a zážitkových aktivit, které návštěvníkům zajistí nevšední zážitek z cesty. Krásy Petrohradu si tak návštěvníci mohou užít i jinak než jen pěšky, a to třeba jízdou na kole, plavbou lodí po řece Něvě nebo třeba poklidnou projížděkou po petrohradských říčkách a kanálech na kajaku, kanoi či paddleboardu. Město lze také objevovat v duchu revoluční, sovětské a válečné historie. Lze navštívit památníky a muzea spojená s bloádou Leningradu (Cesta života), projít se po místech odkud Lenin vedl bolševické povstání nebo se vrátit do minulosti v Muzeu sovětských hracích automatů. Nedaleko u městečka Kronštadt spadající pod Petrohrad se na jedné ze zdejších pevností nachází Kingwinch Wake Park, který svým návštěvníkům nabízí mnoho možností sportovního vyžití od wakesurfingu až po lezecké stěny. Území Leningradské oblasti také nabízí nesčetné množství vyžití v podobě venkovních a zážitkových aktivit. Skvělým místem pro aktivní odpočinek je lesní park GREENVALD Park Skandinávie, ve kterém je možné ubytovat se ve stanech, pronajatých chatkách, eko-domech či domech ve skandinávském stylu. Lokalita a prostředí parku nabízí návštěvníkům mnoho možností pěší turistiky a bezprostřední blízkost jezera nabízí množství vodních aktivit od koupání a rybaření po projížďku na kajaku, kanoi, paddleboardu nebo loďce. Součástí parku jsou také lezecké stěny, velký lanový park, lanová dráha nebo typická ruská sauna baňa. V Leningradské oblasti jsou obecně velmi oblíbenými aktivitami zejména pěší turistika, koupání v jezerech či rybaření a za zkoušku stojí také dog-trekking se sibiřskými husky nebo výlet do vojenské základny včetně jízdy tankem, střelbou ze sovětských zbraní a typický vojenský polní oběd.

Autorka tuto bakalářskou práci psala se záměrem informovat a inspirovat každého, kdo rád cestuje a touží poznat část největší země světa i jiným způsobem než prostřednictvím klasických poznávacích zájezdů, které se běžně vyskytují v nabídce cestovních kanceláří. A protože autorka v Petrohradě nestrávila tolik času, kolik původně plánovala, bylo pro ni psaní této práce skvělým prostředkem k získání nových informací, poznatků a zajímavostí o zkoumaných oblastech a celkově tuto bakalářskou práci považuje za velmi přínosnou.

8 Seznam použité literatury

ACK ČR, 2021. *Představení asociace* [online]. Asociace cestovních kanceláří České republiky, ackcr.cz <https://www.ackcr.cz/predstaveni-asociace/>

AČCKA, 2021. *O AČCKA* [online]. Asociace českých cestovních kanceláří a agentur, accka.cz. Dostupné z: <https://www.accka.cz/stranky/o-nas/o-accka>

ADÁMEK, Martin, 2017. *Bílé noci v Rusku: otevírání mostů, bohatý program, festivaly a nezapomenutelný zážitek* [online]. Radynacestu.cz – cestovní kancelář [cit. 2021-07-23]. Dostupné z: <https://www.radynacestu.cz/magazin/bile-noci/>

ADMINISTRACIJA SANKT-PETĚRBURGA, 2021. *Gubernator Sankt-Petěrburga* [online]. Oficiální stránka Administrace Sankt-Petěrburga, gov.spb.ru [cit. 2021-06-06]. Dostupné z: <https://www.gov.spb.ru/governor/>

BÍNA, Jan, 2001. *Rajonizace cestovního ruchu ve zvláště chráněných územích*. In: Hasman, M. – Říha, J. – Šittler, E. (ed.): Sborník 6. mezinárodní konference Cestovní ruch, regionální rozvoj a školství. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zemědělská fakulta, Tábor, 257 s.

BÍNA, Jan, 2002. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*. Urbanismus a územní rozvoj, roč. 5, č. 2, str. 2–11

FEDERAL AGENCY FOR TOURISM, 2014a. *Leningrad Region* [online]. Tourism.gov.ru, 30.07.2014 [cit. 2021-05-21]. Dostupné z: https://tourism.gov.ru/en/contents/turism_v_rossii/russia-s-regions/northwest-federal-district/leningrad-region/

FEDERAL AGENCY FOR TOURISM, 2014b. *Saint Petersburg* [online]. Tourism.gov.ru, 30.07.2014 [cit. 2021-06-05]. Dostupné z: https://tourism.gov.ru/en/contents/turism_v_rossii/russia-s-regions/northwest-federal-district/saint-petersburg

- FIESTA.RU, 2017. *70 primechatelnych mest Leningradskoj oblasti* [online]. 2011-2021 Fiesta, blog [cit. 2021-07-25]. Dostupné z: <https://www.fiesta.ru/spb/live/34-interest-places-len-obl/>
- GLOBAL PLATFORM LTD., 2021. *New7Wonders* [online]. [cit. 2021-05-21]. Dostupné z: <https://new7wonders.com/>
- GOOGLE MAPS, 2021. *Saint Peterburg* [online]. Mapsgoogle.com [cit. 2021-06-05]. Dostupné z: <https://goo.gl/maps/KmuaCSi5eGKgFJQR7>
- GREENVALD PARK SKANDINAVIA [online]. park-scandinavia.ru [cit. 2021-07-17]. Dostupné z: <https://park-scandinavia.ru/>
- HAMMARNEH, Iveta, 2012. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. 1. vyd., Praha: Grada Publishing, a.s., 2012. 224 s. ISBN 978-80-247-4430-8.
- HOWARD, Jeremy, 2008. *Petrohrad*. Velký průvodce National Geographic. Brno: Computer Press, 2008, 271 s. ISBN 978-80-251-2106-1.
- JANDUSOVÁ, Andrea, 2017. *Glamour camping – nová forma cestování* [online]. Dotazník k diplomové práci *Zhodnocení potenciálu Glamour campingu v České republice* na Vyplňto.cz [cit. 2021-07-16]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/glamour-camping-nova-forma-c/>
- JUNGMANN, Josef, 1837. *Slovník česko-německý*, Díl III. P - R. 1. vyd. Praha: Knížecí arcibiskupská tiskárna, 1837. 974 s.
- KINGWINCH.RU. *Kingwinch Kronstadt* [online]. Kingwinch Wake Park [cit. 2021-07-27]. Dostupné z: <https://kingwinch.ru/en/nashi-parki/kronshtadt.html>
- KLUB SEVERSKÝCH PSŮ. *Dogtrekking* [online]. Polardogs.cz [cit. 2021-07-27]. Dostupné z: <https://www.polardogs.cz/dogtrekking.html>

KOLEKTIV AUTORŮ LINGEA, 2018. *Petrohrad – Inspirace na cesty*. Brno: Lingea s.r.o., 2018, 144 s. ISBN: 978-80-7508-407-1

KOMITET PO PEČATI LENINGRADSKOJ OBLASTI, 2021. *About the Region* [online]. Government of the Leningrad Region, Lenobl.ru, 19.05.2021 [cit. 2021-05-20]. Dostupné z: <https://lenobl.ru/en/about-region/>

MACROTRENDS LLC, 2021. *Saint Petersburg, Russia Metro Area Population 1950-2021* [online]. Macrotrends.net, 2021 [cit. 2021-06-05]. Dostupné z: <https://www.macrotrends.net/cities/22365/saint-petersburg/population>

MARIOT, Peter, 1983. *Geografia cestovného ruchu*. 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1983. 252 s. ISBN 71-053-83

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2021. *Seznam cestovních kanceláří* [online]. Mmr.cz, 10. 6. 2021 [cit. 2021-06-17]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/seznam-cestovnich-kancelari>

MOST PETERSBURG, 2020. *Scarlet Sails 2021* [online]. Mostpetersburg.com [cit. 2021-07-17]. Dostupné z: <https://mostpetersburg.com/scarlet-sails>

PALATKOVÁ, Monika, 2011a. *Marketingový management destinací*. 1. vyd., Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3749-2

PALATKOVÁ, Monika, 2011b. *Mezinárodní cestovní ruch*. 1. vyd., Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 224 s. ISBN 978-80-247-3750-8

PÁSKOVÁ, Martina, 2003a. *Vlivy cestovního ruchu na přírodní i lidmi vytvořené prostředí a jejich časoprostorové souvislosti*. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha, 2003

PÁSKOVÁ, Martina, 2003b. *Změny geografického prostředí vyvolané rozvojem cestovního ruchu ve světle kriticko-realistické metodologie*. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, Praha, 2003

- PÁSKOVÁ, Martina, 2014. *Udržitelnost cestovního ruchu*. 3. vyd., přeprac. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 335 s. ISBN 978-80-7435-329-1.
- PETROSTAT, 2019. *Leningrad region* [online]. Federal State Statistics Service, Catalogue code 1100919, Petrostat.gks.ru, 2019 [cit. 2021-05-21]. Dostupné z: https://petrostat.gks.ru/storage/mediabank/Lo_eng_print.pdf
- PETROVA, Elena, 2006. *Vulnerability of Russian regions to natural risk: Experience of quantitative assessment* [online]. Researchgate.com, Natural Hazards and Earth System Sciences, January 2006 [cit. 2021-06-03]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/29630028_Vulnerability_of_Russian_regions_to_natural_risk_Experience_of_quantitative_assessment
- PORTÁL PRE ŠTUDENTA, 2020. *Nerastné suroviny Leningradskej oblasti. Prezentácia – minerály Leningradskej oblasti* [online]. Portál pre študenta. Samostudium, 2020. ik-ptz.ru/sk [cit. 2021-07-23]. Dostupné z: <https://ik-ptz.ru/sk/math/poleznye-iskopaemye-leningradskoj-oblasti-prezentaciya---poleznye.html>
- RAMBLER, 2018. *Pochemu Leningradsckaja oblast ne smenila nazvanie na Sankt-Peterburgskuju* [online]. News.rambler.ru, Russkaja semerka, 21.7.2018 [cit. 2021-08-09]. Dostupné z: <https://news.rambler.ru/other/40382950-pochemu-leningradsckaja-oblast-ne-smenila-nazvanie-na-sankt-peterburgskuju/>
- RICHARDSON, Dan, 2006. *Petrohrad*. Turistický průvodce. Brno: Jota, 2006. ISBN 80-7217-405-30.
- RUSALIA TRAVEL, 2021. *Essential tourists maps of St. Petersburg (PDF and JPG)* [online]. Russiau.com [cit. 2021-08-03]. Dostupné z: <https://russiau.com/tourist-maps-st-petersburg/>
- RYGLOVÁ, Kateřina, BURIAN, Michal a VAJČNEROVÁ, Ida, 2011. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 216 s. ISBN 978-80-247-4039-3

SAINT-PETERSBURG.COM, 2021a. *Great Italians in St. Petersburg* [online]. [cit. 2021-06-07]. Dostupné z <http://www.saint-petersburg.com/famous-people/great-italians/>

SAINT-PETERSBURG.COM, 2021b. *Quick Facts*. St. Petersburg in Facts and Figures [online]. [cit. 2021-06-06]. Dostupné z: <http://www.saint-petersburg.com/quick-facts/>

SDRUŽENÍ OBRANY SPOTŘEBITELŮ – ASOCIACE, Z.S., 2013. *Co si představit pod pojmem Asociace cestovních kanceláří?* [online]. Asociace-sos.cz, 1. 12. 2013. Dostupné z: <https://www.asociace-sos.cz/asociace-cestovnich-kancelari/>

ŠAUER, Martin, VYSTOUPIL, Jiří, HOLEŠINSKÁ, Andrea a kolektiv, 2015. *Cestovní ruch. Učební text*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 477 s.

ŠTYRSKÝ, Jiří, 2015. *Geografie cestovního ruchu*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. 160 s. ISBN 978-80-7435-539-4

THE OFFICIAL TRAVEL SITE OF LENINGRAD REGION, 2019. *Leningrad Region – the historic region of Ingria* [online]. Official touristic portal of Leningrad Region, Lentravel.ru, 2019. Dostupné z: <http://lentravel.ru/eng/>

TRASA.RU, 2016. *Geografija Leningradskoj oblasti* [online]. Travel Association Trasa.ru – 2005-2016 [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: http://trasa.ru/region/leningradskaya_geo.html

UNESCO World Heritage Centre, 2021a. *Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage* [online]. [cit. 2021-06-21]. Dostupné z: <https://whc.unesco.org/en/conventiontext/>

UNESCO World Heritage Centre, 2021b. *World Heritage List* [online]. [cit. 2021-05-21]. Dostupné z: <https://whc.unesco.org/en/list/>

VELVYSLANECTVÍ ČR V MOSKVĚ, 2019. *Rusko: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled* [online]. BusinessInfo.cz – Oficiální portál pro

podnikání a export, 15.12.2019. [cit. 2021-05-20]. Dostupné z:
<https://www.businessinfo.cz/navody/rusko-zakladni-charakteristika-teritoria-ekonomicky-prehled/#section-defc0155-e056-40ff-a4c7-2627f7446a2c>

VIATOR.COM, 2021. *About Us* [online]. 1997-2021 Viator, Inc. [cit. 2021-07-26].
Dostupné z: <https://www.viator.com/support/about>

VYSTOUPIL, Jiří a kol., 1992. *Cestovní ruch a rekreace* (část B 7). In: kol. autorů
(ed.): *Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva*.

WIKIVOYAGE. *Leningrad Oblast* [online]. En/wikiVoyage.org [cit. 2021-06-03].
Dostupné z: https://en.wikivoyage.org/wiki/Leningrad_Oblast

WIKIWAND. *Historické centrum Petrohradu a související skupiny památek*
[online]. Wikiwand.com [cit. 2021-07-26]. Dostupné z:
https://www.wikiwand.com/cs/Historick%C3%A9_centrum_Petrohradu_a_souvisej%C3%ADc%C3%AD_skupiny_pam%C3%A1tek

WORLDOMETER. *Map of Russia (Political)* [online]. Worldometers.info [cit. 2021-06-05].
Dostupné z: <https://www.worldometers.info/maps/russia-political-map/>

ZÁKONY PRO LIDI, 2018. *Zákon č. 159/1999 Sb.* [online]. Zakonyprolidi.cz [cit. 2021-07-06].
Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-159>

ZELENKA, Josef, 2007. *Marketing cestovního ruchu*. 1. vyd. Hradec Králové:
Gaudeamus, 2007. 214 s. ISBN 978-80-7041-070-7

ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina, 2012. *Výkladový slovník cestovního ruchu*.
Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-
80-7201-880-2

ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD ČR V MOSKVĚ, 2016. *Souhrnná teritoriální informace Rusko* [online].
Ministerstvo zahraničních věcí ČR, BusinessInfo.cz – Oficiální portál pro podnikání a export, 01. 06. 2016 [cit. 2021-05-01]. Dostupné z:

https://www.mzv.cz/public/a9/8/77/2294622_1675164_Souhrnna_teritorialni_informace_Rusko_k_01._06._2016_.pdf

9 Přílohy

Seznam příloh

- Příloha 1:** Řízený rozhovor v českém jazyce
- Příloha 2:** Řízený rozhovor v anglickém jazyce
- Příloha 3:** Historické centrum Petrohradu a související skupiny památek UNESCO
- Příloha 4:** Turistická mapa Leningradské oblasti
- Příloha 5:** Mapa Petrohradu z roku 1737
- Příloha 6:** Centrum Petrohradu
- Příloha 7:** Centrum Petrohradu
- Příloha 8:** Petrohrad
- Příloha 9:** Petropavlovská pevnost – pláněk
- Příloha 10:** Ermitáž – expozice
- Příloha 11:** Petrohradská síť hromadné dopravy
- Příloha 12:** Petrohradské metro
- Příloha 13:** Výlety do okolí
- Příloha 14:** Petrodvorec
- Příloha 15:** Kazaňská katedrála
- Příloha 16:** Petrohradská mešita
- Příloha 17:** Petropavlovská pevnost
- Příloha 18:** Palácové náměstí, budova Generálního štábu
- Příloha 19:** Zimní palác a Ermitáž
- Příloha 20:** Katedrála sv. Izáka
- Příloha 21:** Admiralita
- Příloha 22:** Chrám Vzkříšení Krista
- Příloha 23:** Ruské muzeum a socha Alexandra Sergejeviče Puškina
- Příloha 24:** Něvský prospekt
- Příloha 25:** Pohled přes řeku na budovu Admirality a katedrálu sv. Izáka z Vasiljevského ostrova
- Příloha 26:** Ostrov Nové Holandsko

Příloha 27: Park 300. výročí založení Petrohradu, Gazprom Arena a Lakhta Center
na pobřeží Finského zálivu Baltského moře

Příloha 28: Interiéry petrohradského metra

Příloha 29: Tradiční ruské jídlo – pyški, pelmeni, sovětské máslo, sladkosti

Příloha 1: Řízený rozhovor v českém jazyce

Zdroj: Vlastní (2021)

Řízený rozhovor – Leningradská oblast a Petrohrad

Cílem tohoto řízeného rozhovoru je získat přehled o názorech a zkušenostech respondentů s Leningradskou oblastí a Petrohradem. Má za úkol zjistit, čím je zkoumaná oblast turisticky zajímavá, a to především pro potenciální návštěvníky. Výsledky všech rozhovorů budou zpracovány jako podklad pro bakalářskou práci studentky Univerzity Hradec Králové.

Rozhovor obsahuje celkem 21 otázek. První část obsahuje identifikační otázky, druhá část se zaměřuje na Leningradskou oblast a třetí část na samotné město Petrohrad. Poslední otázka je dobrovolná a dává respondentovi prostor k tomu, aby ještě dodal případné připomínky a poznatky ke zkoumaným oblastem.

Identifikační otázky

1. Jaké je vaše pohlaví? muž / žena
2. Kolik Vám je let?
3. V současnosti jste: student / zaměstnanec / podnikatel / nezaměstnaný / na mateřské / rodičovské dovolené / jiné (doplňte)
4. Odkud původem jste?

Leningradská oblast

5. Co si představíte, když se řekne Leningradská oblast?
6. Jaký má podle Vašeho názoru Leningradská oblast turistický potenciál?
7. Doporučil/a byste nějaká místa či atraktivity v Leningradské oblasti (ať už přírodní nebo kulturní), které stojí za návštěvu?
8. Doporučil/a byste nějaké společenské či kulturní akce v období letních měsíců v Leningradské oblasti, které by si turista neměl nechat ujít?
9. Doporučil/a byste nějaké venkovní (outdoorové) aktivity v Leningradské oblasti, které stojí za to vyzkoušet?
10. Jaký způsob přepravy doporučujete k přemístování se po Leningradské oblasti?
11. Je v Leningradské oblasti něco, na co by si měl dát návštěvník pozor, čemu by se měl vyhnout (hrozba, nebezpečí)?

Petrohrad

12. Co si představíte, když se řekne Petrohrad?
13. Jaký má podle Vašeho názoru Petrohrad turistický potenciál?
14. Doporučil/a byste nějaká místa či atraktivity v Petrohradě (ať už přírodní nebo kulturní), které stojí za návštěvu?
15. Doporučil/a byste nějaké společenské či kulturní akce v období letních měsíců v Petrohradě, které by si turista neměl nechat ujít?
16. Doporučil/a byste nějaké venkovní (outdoorové) aktivity v Petrohradě, které stojí za to vyzkoušet?
17. Jaký způsob přepravy doporučujete po městě Petrohradu?
18. Jaký typ ubytování byste doporučil/a k přenocování v Petrohradě pro skupinu mladých aktivních lidí do 30 let?
19. Doporučil/a byste nějaká místa s dobrým jídlem a občerstvením v Petrohradě, která jsou vaše oblíbená a která stojí za to navštívit?
20. Je v Petrohradě něco, na co by si měl dát návštěvník pozor, čemu by se měl vyhnout (hrozba, nebezpečí)?

Závěr

21. Je zde ještě něco dalšího, co byste chtěl/a k Leningradské oblasti a Petrohradu dodat?

Příloha 2: Řízený rozhovor v anglickém jazyce

Zdroj: Vlastní (2021)

Structured Interview – Leningrad region and Saint Petersburg

The aim of this structured interview is to gain an overview of respondents' views and experiences with the Leningrad region and the city of Saint Petersburg. Its task is to find out what makes the area of interest for potential tourists. The results of all interviews will be processed as a basis for the bachelor's thesis of a student at the University of Hradec Kralove.

The interview contains a total of 21 questions. The first part contains identification questions, the second part focuses on the Leningrad region and the third part on the city of Saint Petersburg itself. The last question is voluntary and gives the respondent space to add any further comments about the researched areas.

Identification questions

1. What is your gender? male / female
2. What is your age?
3. You are currently: student / employee / entrepreneur / unemployed / on maternity / parental leave / other (fill in)
4. Where do you come from?

Leningrad region

5. What are your thoughts when it comes to the Leningrad region?
6. In your opinion, what is the tourism potential in the Leningrad region?
7. Would you recommend any places or attractions in the Leningrad region (whether natural or cultural) that are worth visiting?
8. Would you recommend any social or cultural events taking place during summer months in the Leningrad region that are worth visiting?
9. Would you recommend any outdoor activities in the Leningrad region that are worth trying?
10. What form of transport would you recommend using within Leningrad region?

11. Is there anything in the Leningrad region that a visitor should be careful about, should avoid (threat or danger)?

Saint Petersburg

12. What are your thoughts when it comes to Saint Petersburg?

13. In your opinion, what is the tourism potential in Saint Petersburg?

14. Would you recommend any places or attractions in Saint Petersburg (whether natural or cultural) that are worth visiting?

15. Would you recommend any social or cultural events taking place during summer months in Saint Petersburg that are worth visiting?

16. Would you recommend any outdoor activities in Saint Petersburg that are worth trying?

17. What form of transport would you recommend using around the city of Saint Petersburg?

18. Would you recommend any places with food and snacks in Saint Petersburg that are your favourite and worth trying?

19. What form of accommodation in Saint Petersburg would you recommend to a group of 10 young active people aged up to 30?

20. Is there anything in Saint Petersburg that a visitor should be careful about, should avoid (threat or danger)?

Conclusion

21. Is there anything else you would like to add about the Leningrad region and Saint Petersburg?

Příloha 4: Historické centrum Petrohradu a související skupiny památek UNESCO – Seznam zapsaných památek UNESCO – Zdroj: Wikiwand

Obrázek	Název	Místo
	Historické centrum Petrohradu	Petrohrad
	Stará část města Kronštadt	Petrohrad město Kronštadt
	Pevnosti Kronštadt	Petrohrad město Kronštadt – Finský záliv
	Stará část města Šlisselburg	Leningradská oblast město Šlisselburg
	pevnost Orešek	Leningradská oblast město Šlisselburg
	Palácové a parkové komplexy města Puškin a jeho historické centrum	Petrohrad město Puškin
	Paláce a parky města Pavlovsk a jeho historické centrum	Petrohrad město Pavlovsk

	<p>Pulkovská hvězdárna</p>	<p>Petrohrad Pulkovské výšiny</p>
	<p>Palácový a parkový komplex v Ropše</p>	<p>Leningradská oblast město Ropša</p>
	<p>Palácový a parkový komplex v Gostilicích</p>	<p>Leningradská oblast vesnice Gostilicy</p>
	<p>Palácový a parkový komplex v Tajcích</p>	<p>Leningradská oblast vesnice Tajcy</p>
	<p>Palácové a parkové komplexy města Gatčina a jeho historické centrum</p>	<p>Leningradská oblast město Gatčina</p>
	<p>Přímořský klášter sv. Sergeje</p>	<p>Petrohrad vesnice Strelna</p>
	<p>Palácové a parkové komplexy vesnice Strelna a její historické centrum</p>	<p>Petrohrad vesnice Strelna</p>

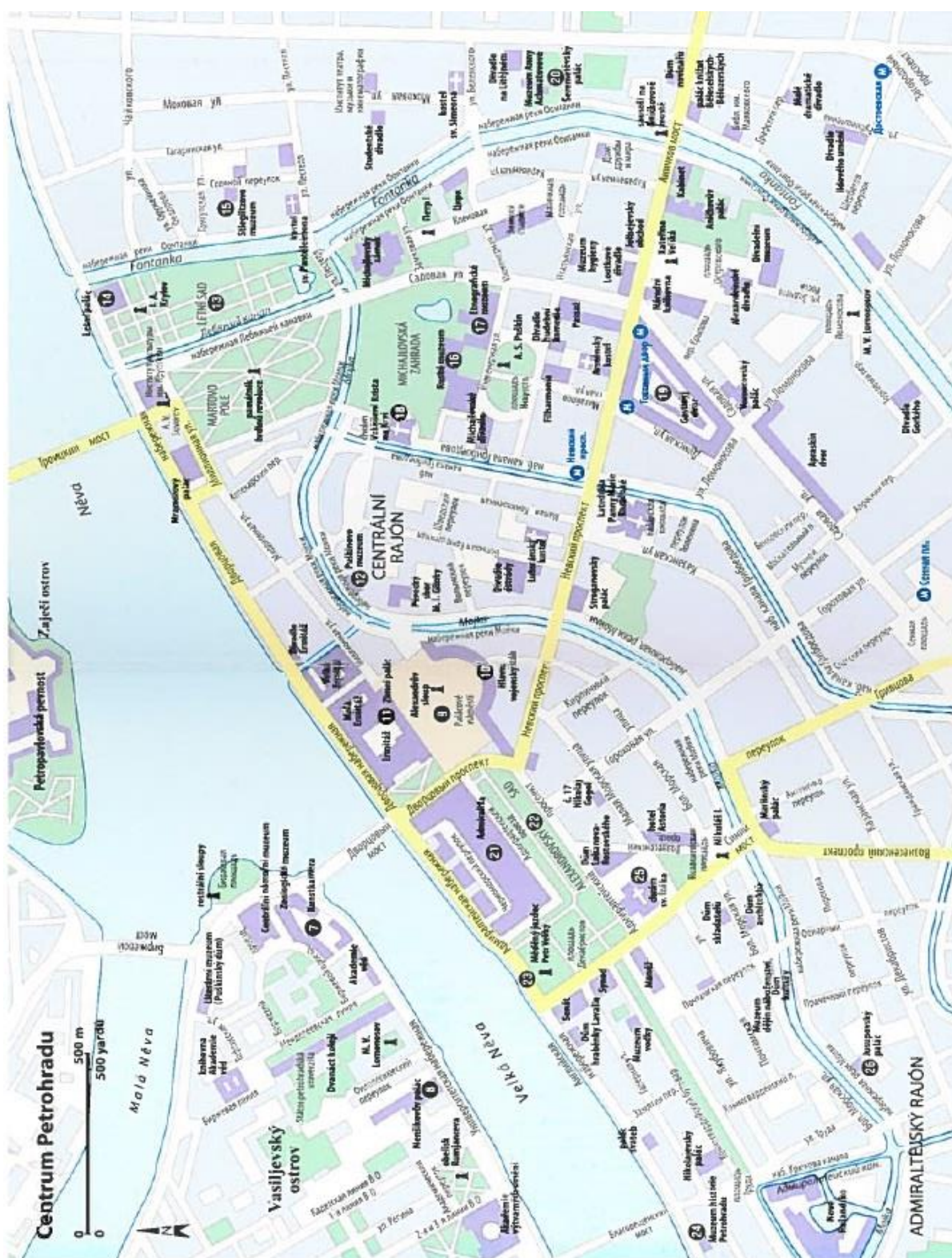
	Palácový a parkový komplex Michajlovka	Petrohrad město Petěrgof
	Palácový a parkový komplex Znamenka	Petrohrad město Petěrgof
	Palácové a parkové komplexy města Petěrgof a jeho historické centrum	Petrohrad město Petěrgof
	Palácový a parkový komplex Vlastní chata	Petrohrad město Petěrgof
	Palácový a parkový komplex Sergijevka	Petrohrad město Petěrgof
	Palácové a parkové komplexy města Oranienbaum (Lomonosov) a jeho historické centrum	Petrohrad město <u>Lomonosov</u>
	Vědecké městečko I. P. Pavlova na Koltušských výšinách	Leningradská oblast vesnice Pavlovo
	Statek Bogoslovka	Leningradská oblast Něvský lesopark

	<p>Šuvalovský park</p>	<p>Petrohrad Pargolovo</p>
	<p>Statek Vjazemských</p>	<p>Petrohrad Osinovaja rošča</p>
	<p>Sestrorecký razliv, park Dubki, Sestrorecká zbrojovka</p>	<p>Petrohrad město Sestroreck</p>
	<p>Dům a muzeum I. Repina "Penaty"</p>	<p>Petrohrad vesnice Repino</p>
	<p>Komarovský vesnický hřbitov</p>	<p>Petrohrad vesnice Komarovo</p>
	<p>Lindulovský háj</p>	<p>Leningradská oblast nejbližší vesnice Roščino</p>
	<p>Řeka Něva se svými břehy a nábřežími</p>	<p>Petrohrad Leningradská oblast</p>

	<p>Ižorský výběžek</p>	<p>Leningradská oblast Volosovský rajón</p>
	<p>Dudergofské výšiny</p>	<p>Petrohrad vesnice Možajskij</p>
	<p>Koltušská vyvýšenina</p>	<p>Leningradská oblast vesnice Koltuši</p>
	<p>Jukkovská vyvýšenina</p>	<p>Leningradská oblast vesnice Jukki</p>
	<p>Cesty: Moskeská silnice, Kyjevská silnice, železnice Petrohrad – Pavlovsk, silnice Puškin – Gatčina, Volchonská silnice, Tallinnská silnice, Petěrgovská silnice, Ropšinská silnice, Gostilická silnice, Přímořská silnice, Vyborská silnice, Koltušská silnice, Ligovský kanál</p>	<p>Petrohrad Leningradská oblast</p>
	<p>Plavební koridory: Petrovský, Kronšadtský, Zelenogorský, Mořský kanál</p>	<p>Petrohrad Leningradská oblast</p>
	<p>Zelený pás Slávy a Cesta života</p>	<p>Petrohrad Leningradská oblast</p>

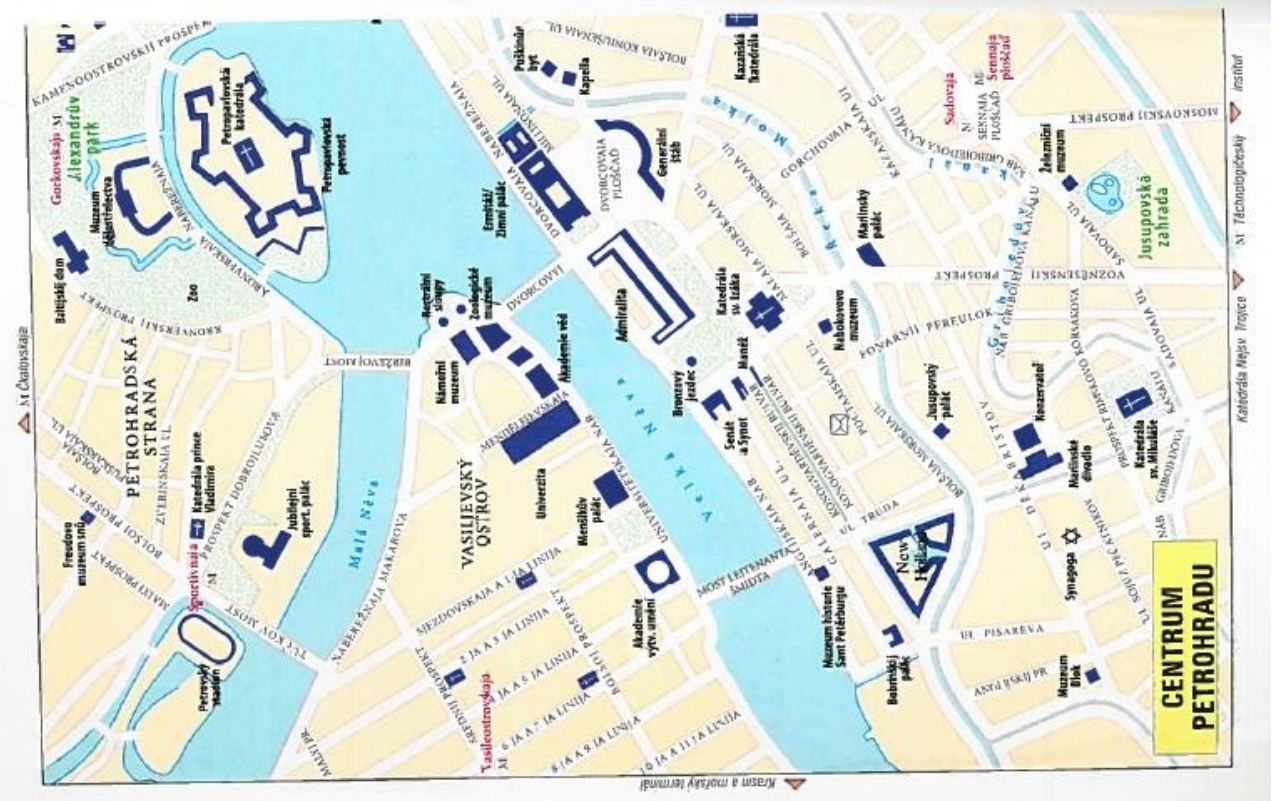
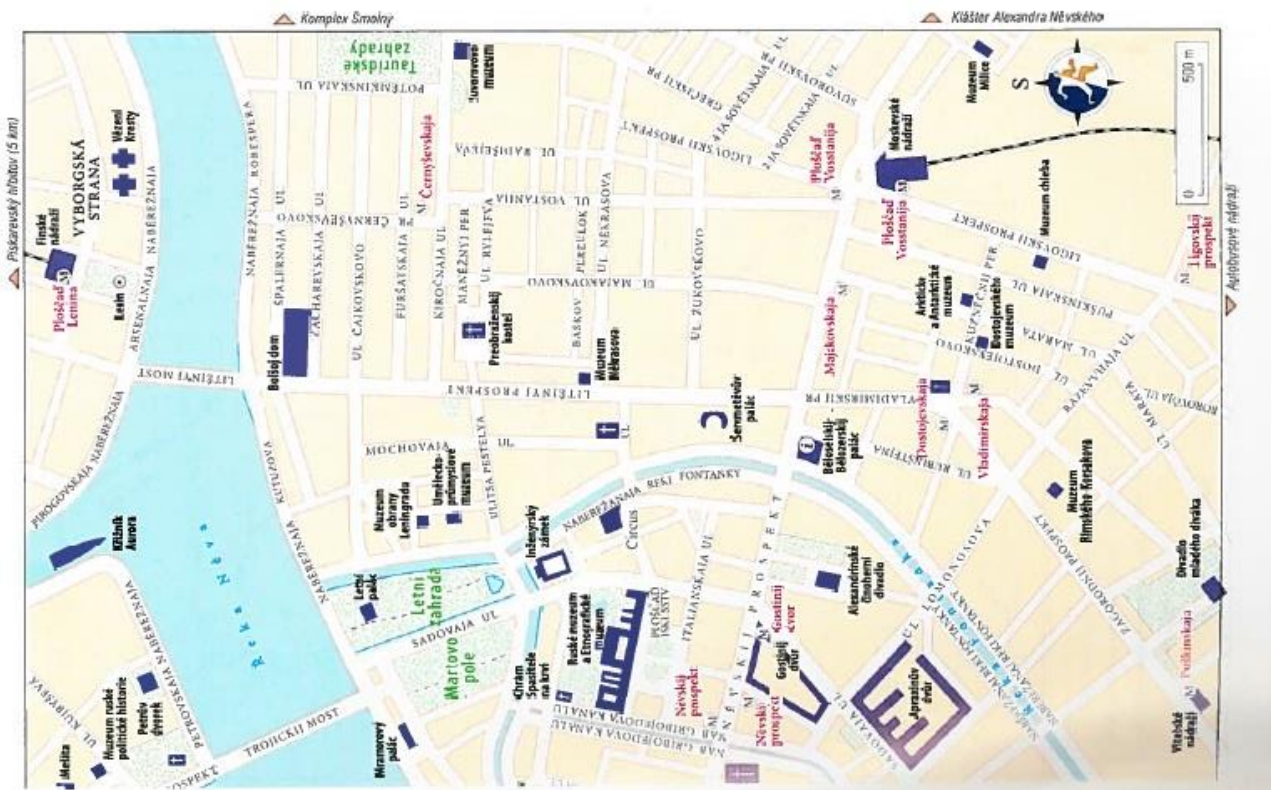
Příloha 6: Centrum Petrohradu

Zdroj: Kolektiv autorů Lingea (2018)

Příloha 7: Centrum Petrohradu

Zdroj: Richardson (2006)

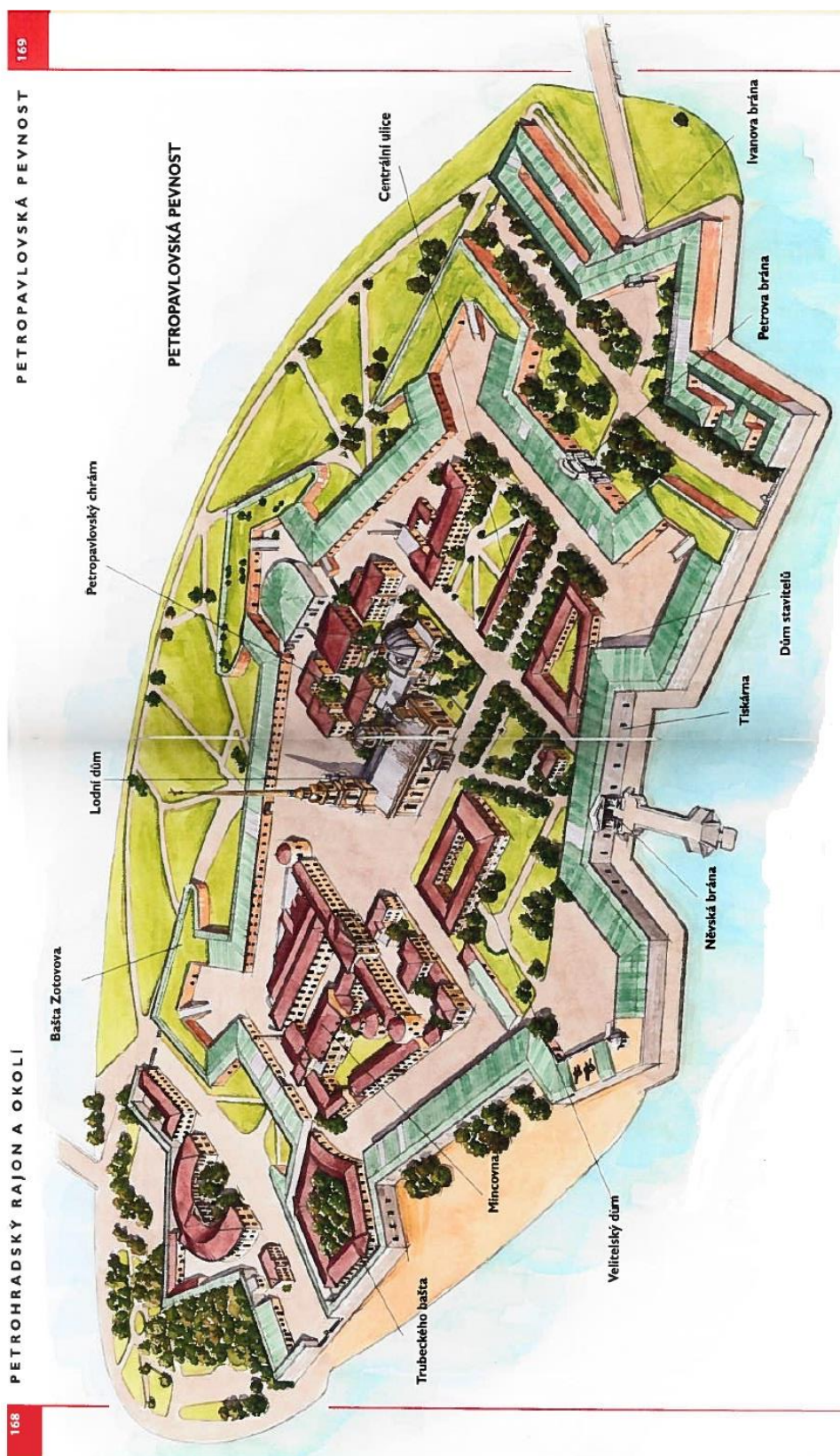
Příloha 8: Petrohrad

Zdroj: Howard (2008)

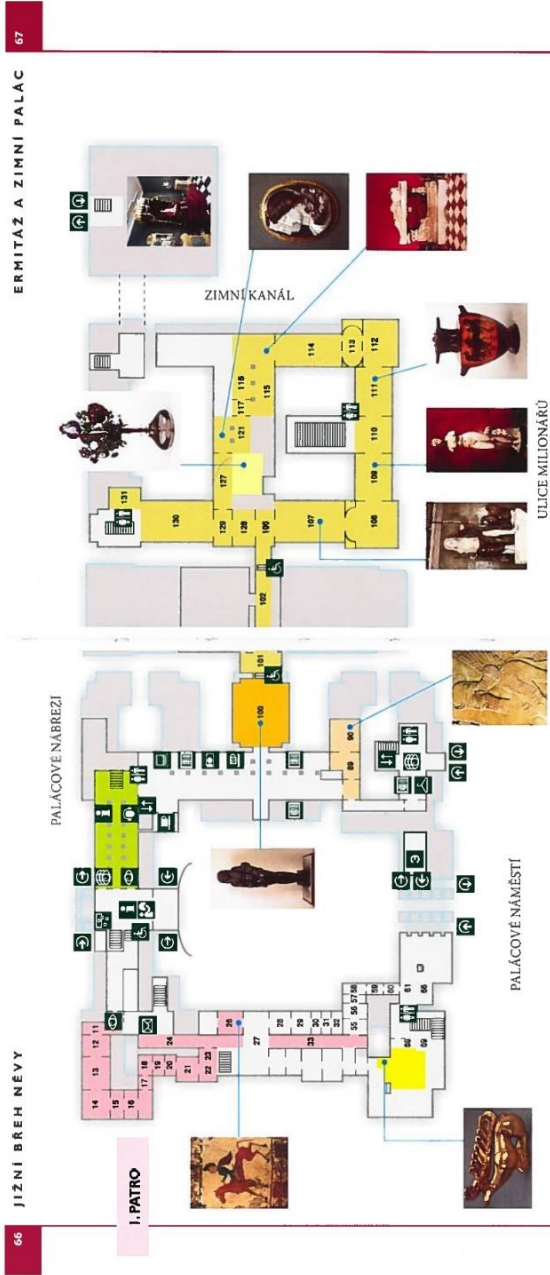

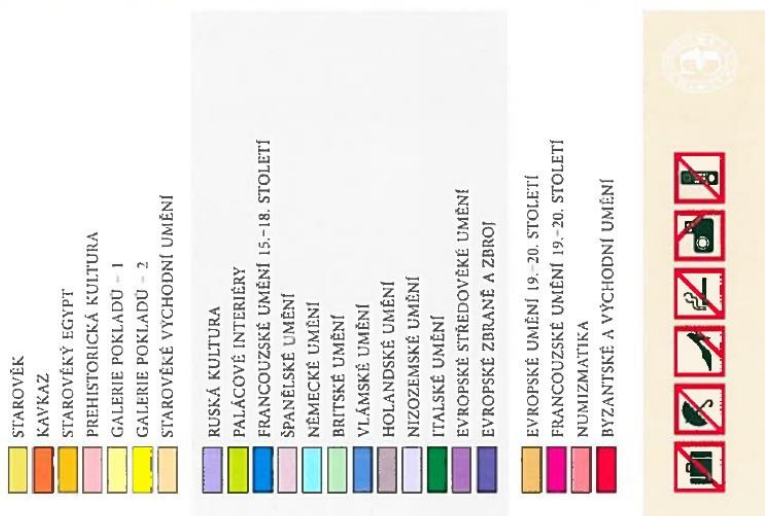
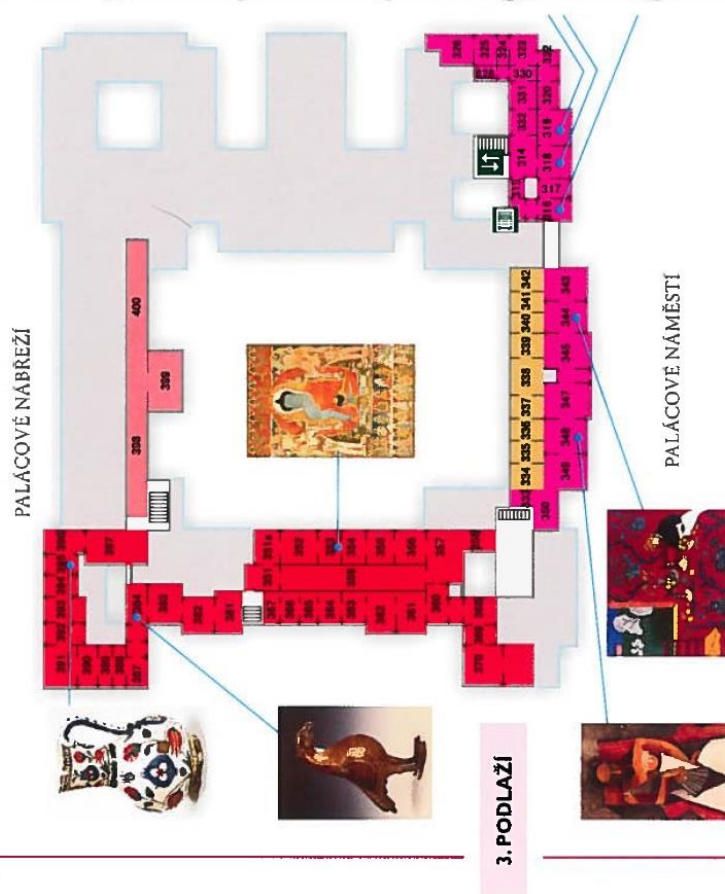
Příloha 9: Petropavlovská pevnost – pláněk

Zdroj: Howard (2008: 168-169)

Příloha 10: Ermitáž – expozice
 Zdroj: Howard (2008: 66-71)

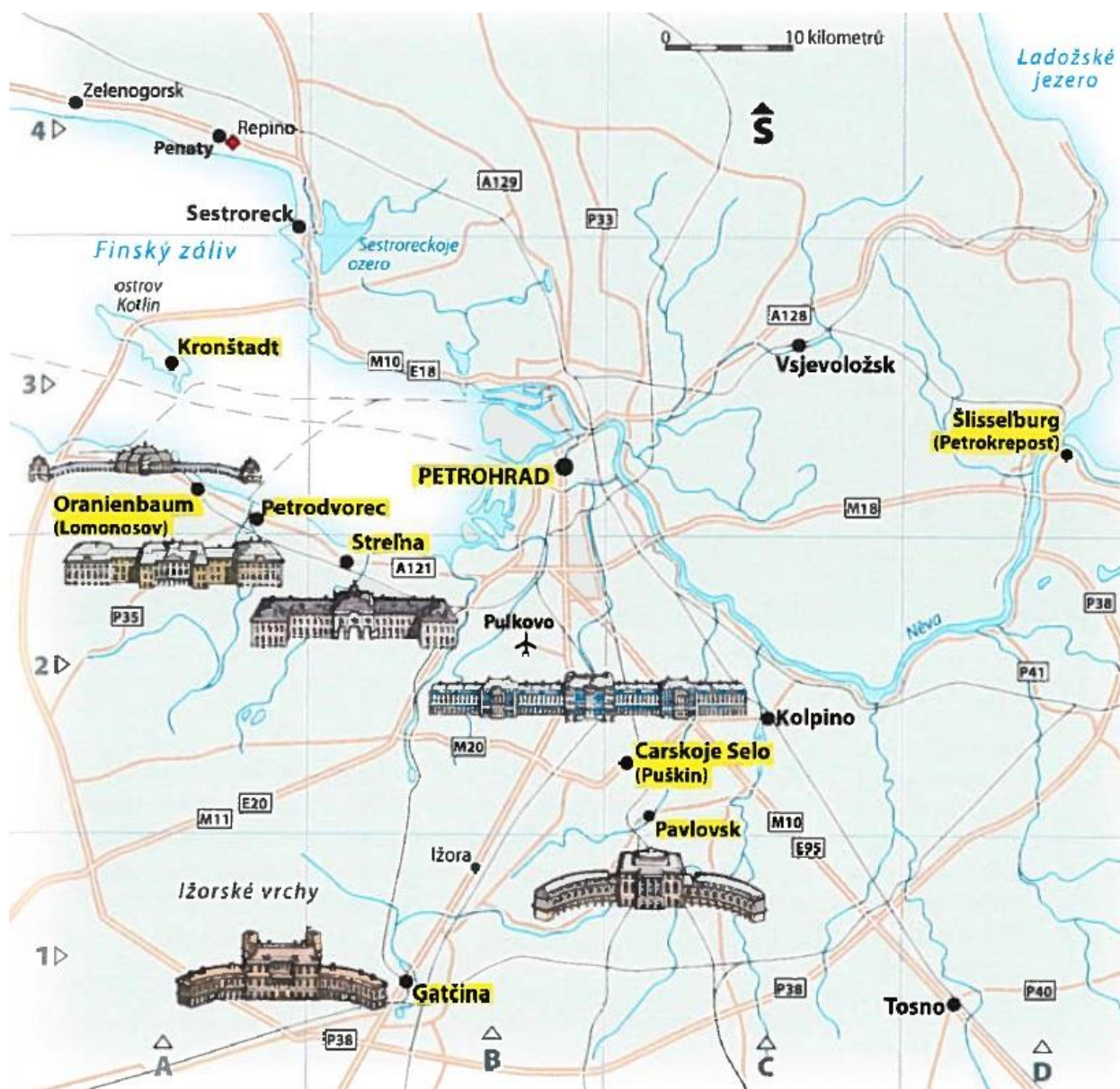
Příloha 12: Petrohradské metro

Zdroj: Richardson (2006)

Příloha 13: Výlety do okolí

Zdroj: Howard (2008: 203)

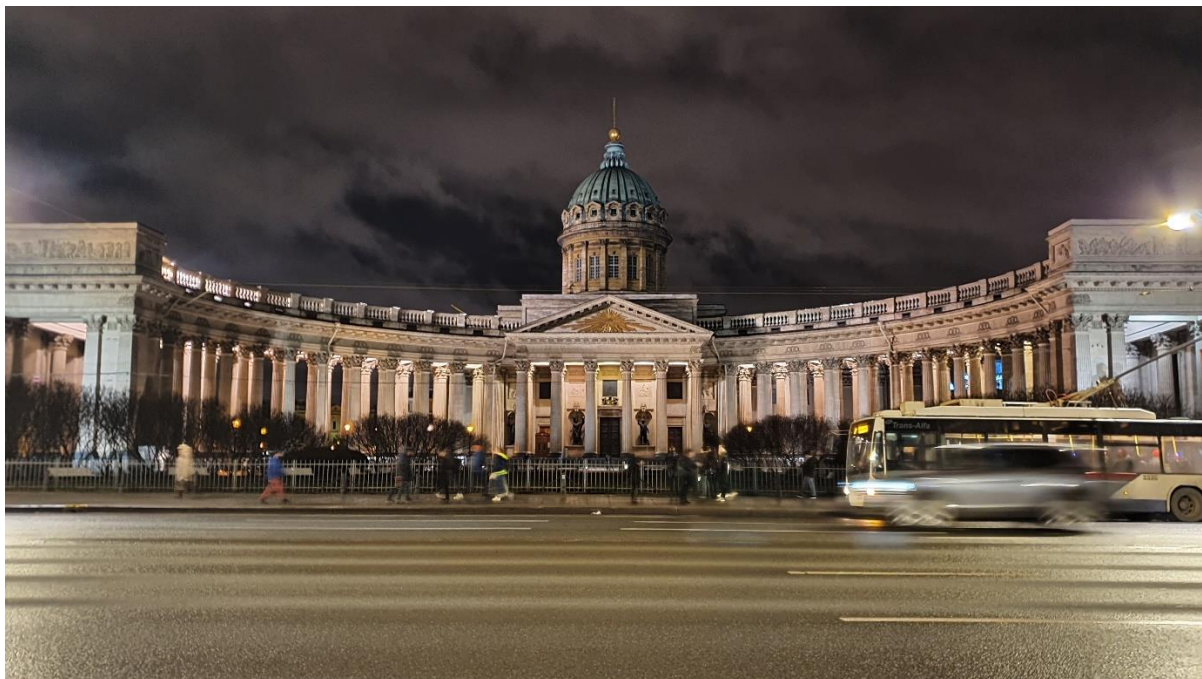
Příloha 14: Petrodvorec

Zdroj: Howard (2008: 208-209)

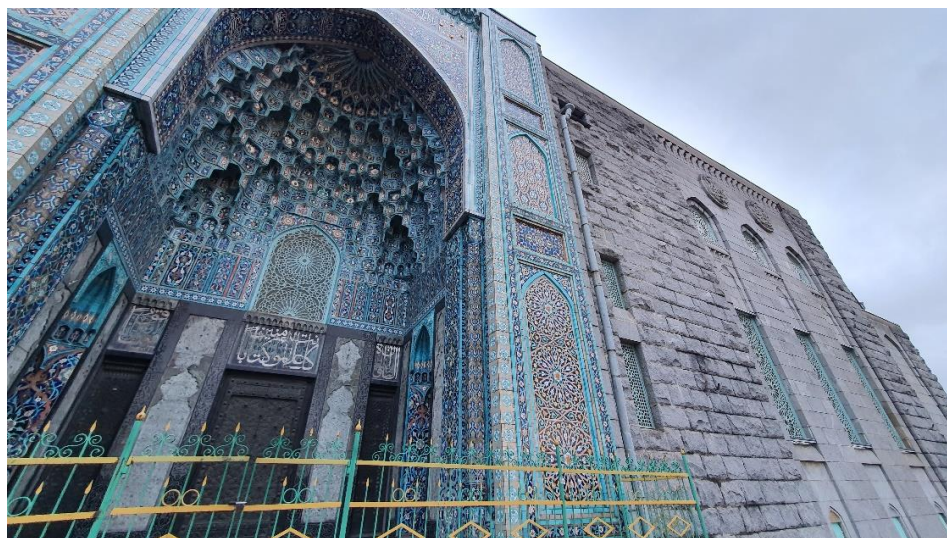
Příloha 15: Kazaňská katedrála

Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 16: Petrohradská mešita

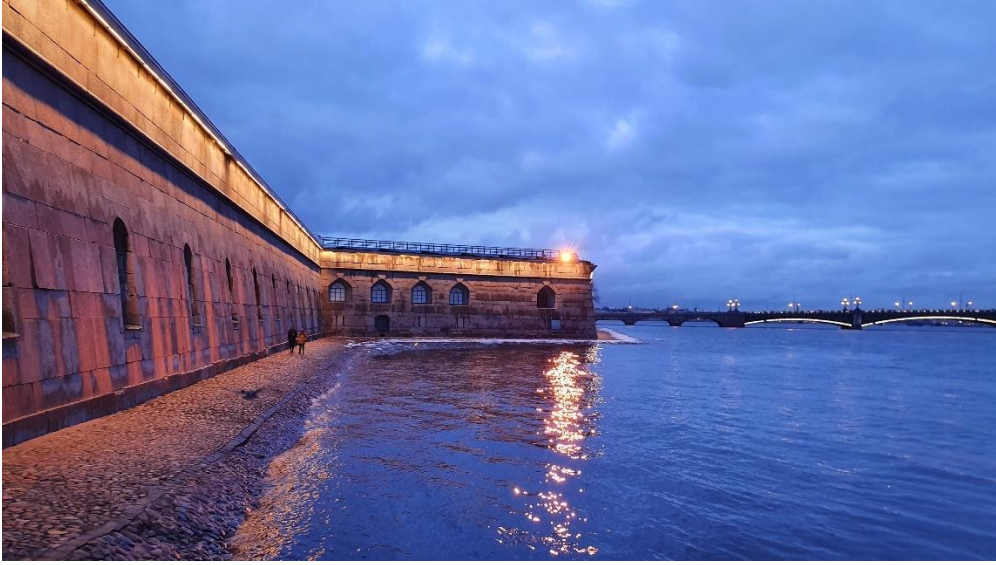
Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 17: Petropavlovská pevnost

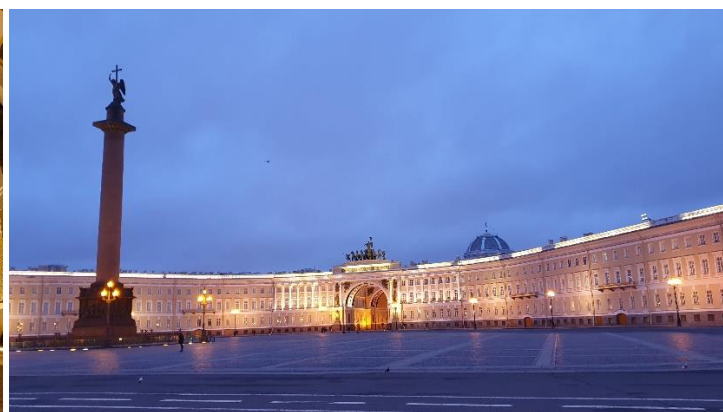
Zdroj: Vlastní (2020)

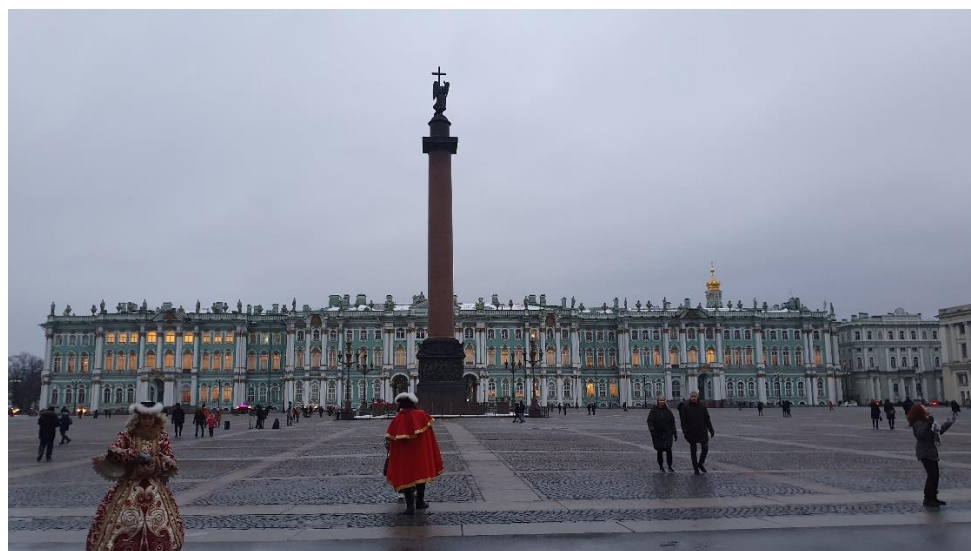
Příloha 18: Palácové náměstí a budova Generálního štábu

Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 19: Zimní palác a Ermitáž

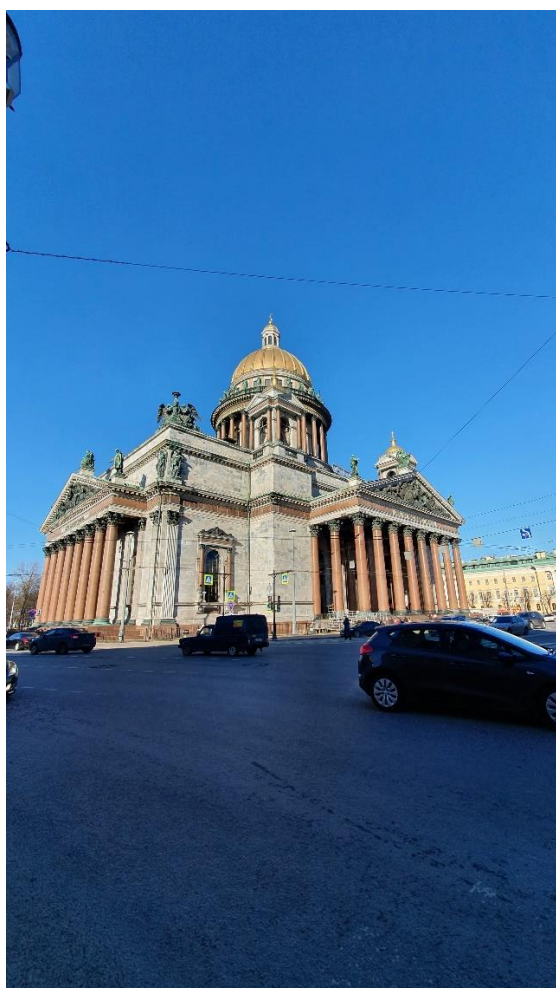
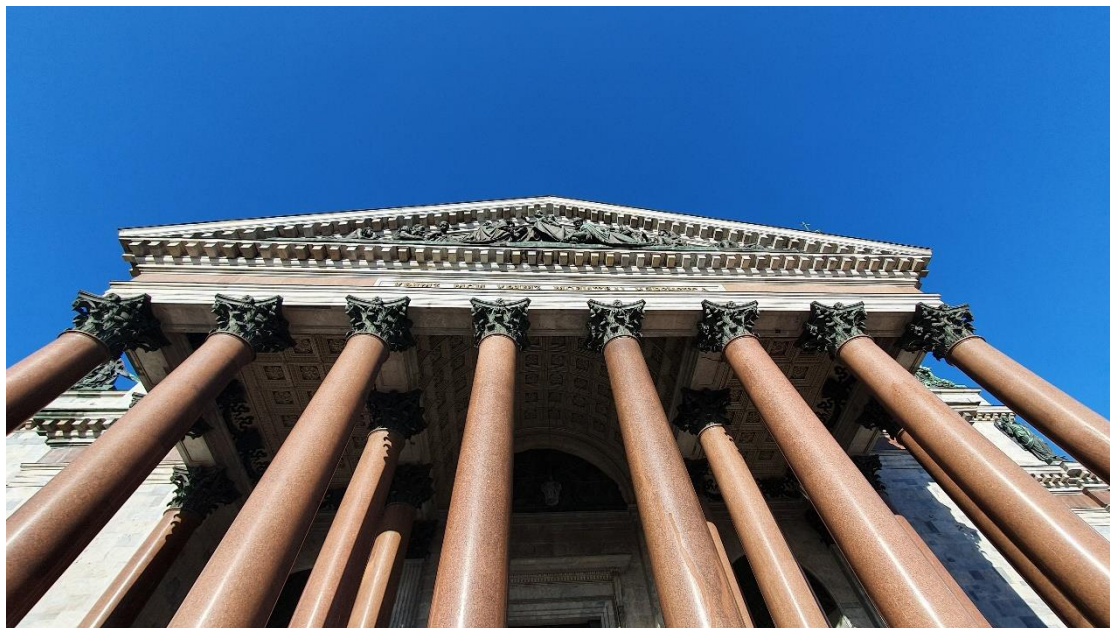
Zdroj: Vlastní (2020)

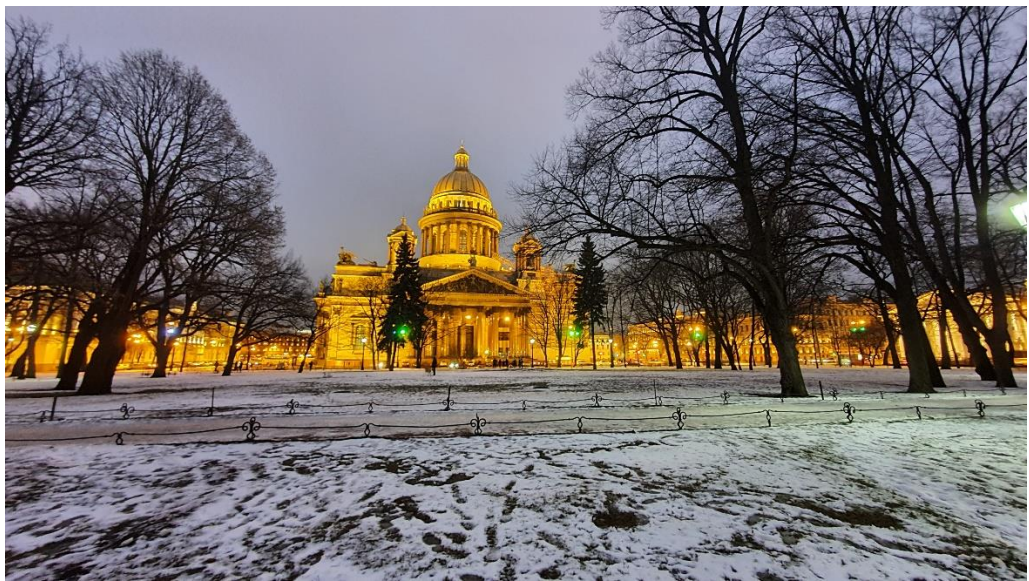

Příloha 20: Katedrála sv. Izáka

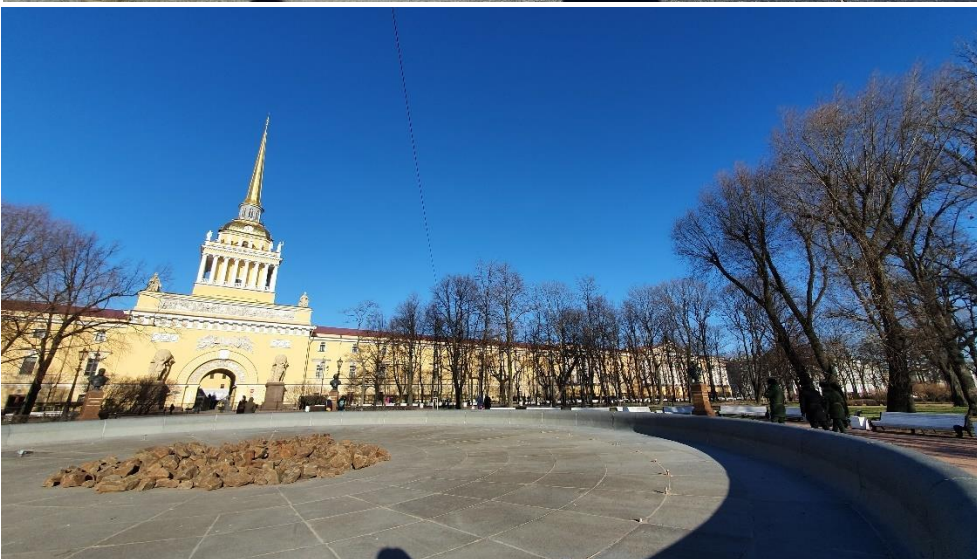
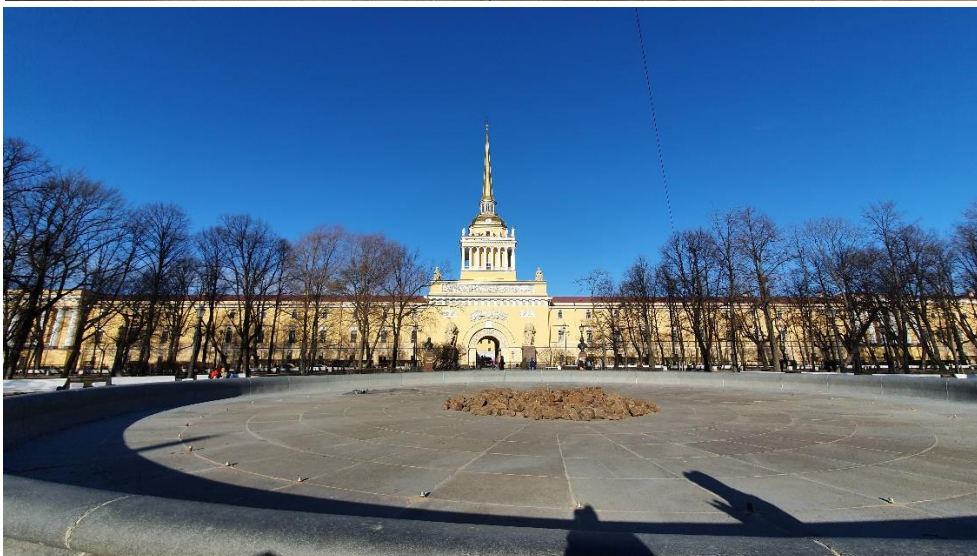
Zdroj: Vlastní (2020)

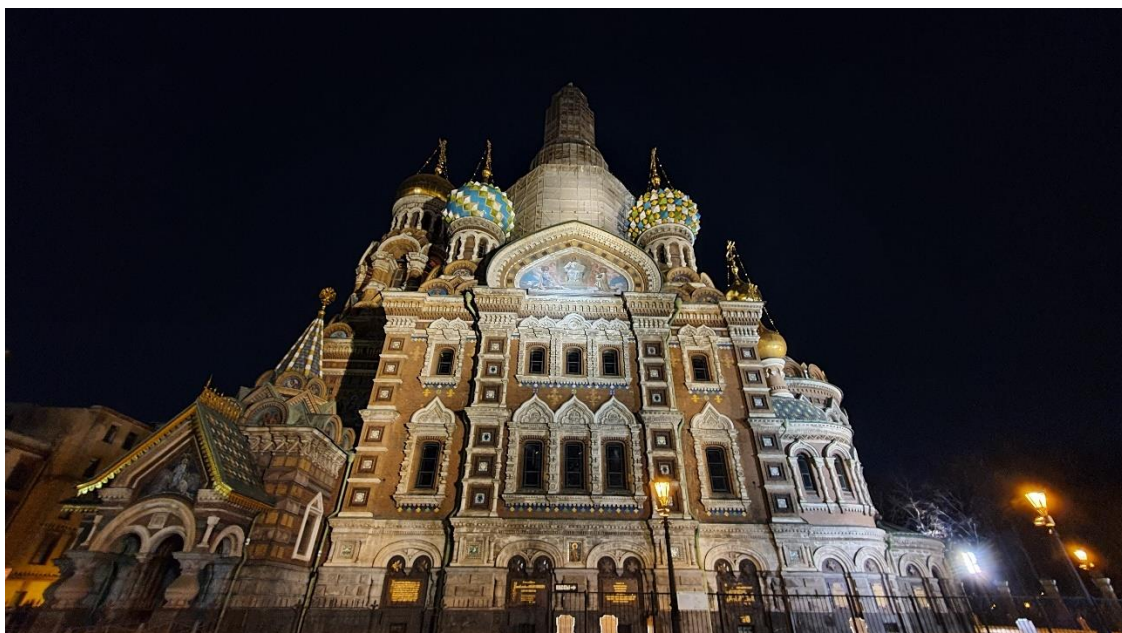
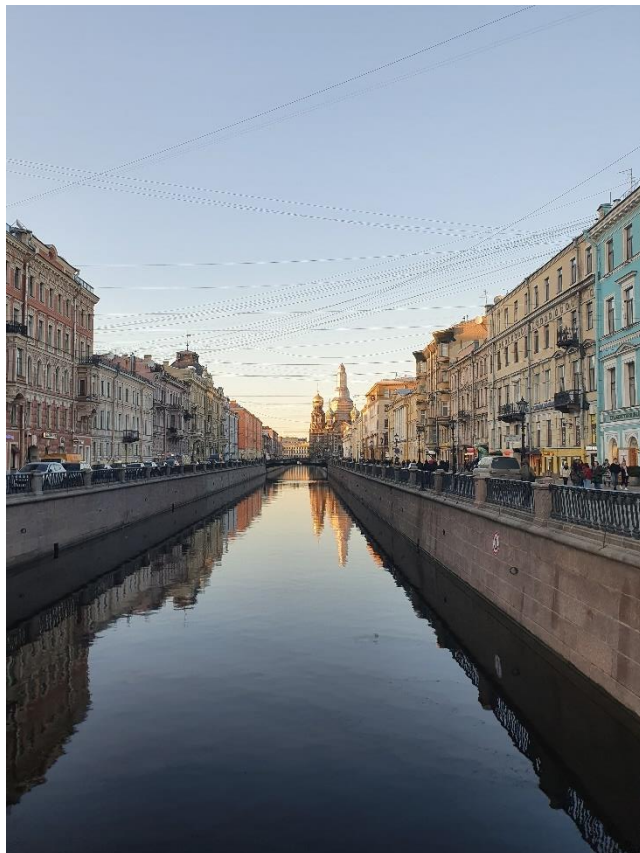
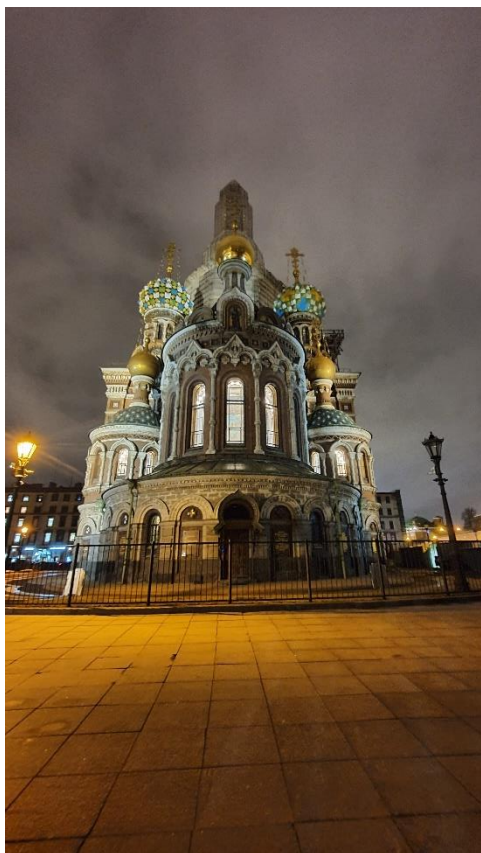
Příloha 21: Admiralita

Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 22: Chrám Vzkříšení Krista

Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 23: Ruské muzeum a socha Alexandra Sergejeviče Puškina

Zdroj: Vlastní (2020)

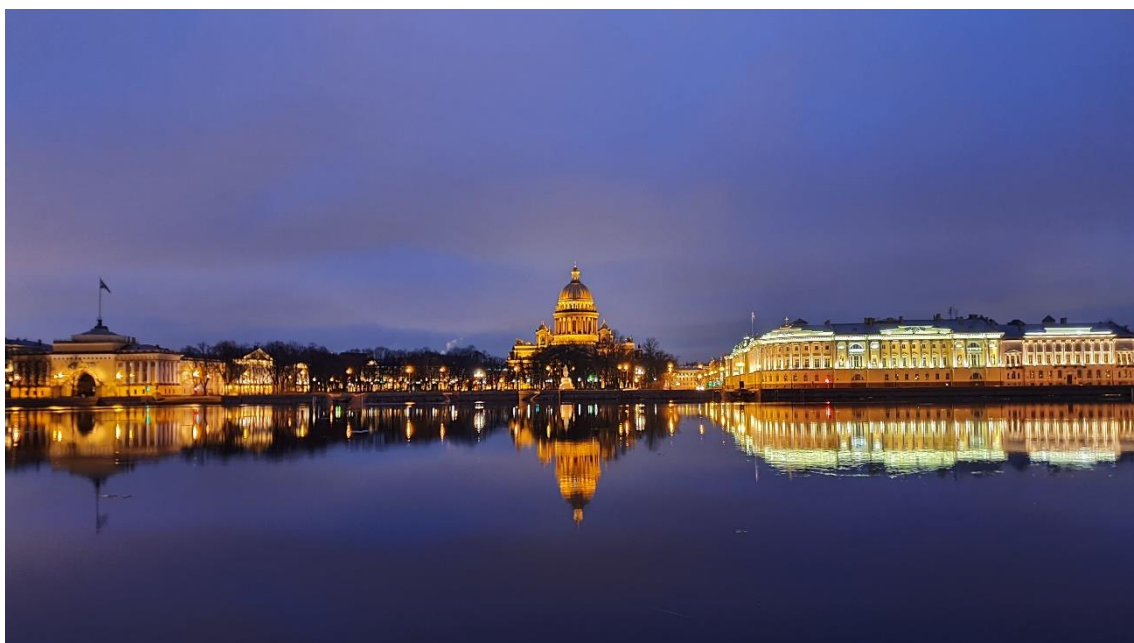
Příloha 24: Něvský prospekt

Zdroj: Vlastní (2020)

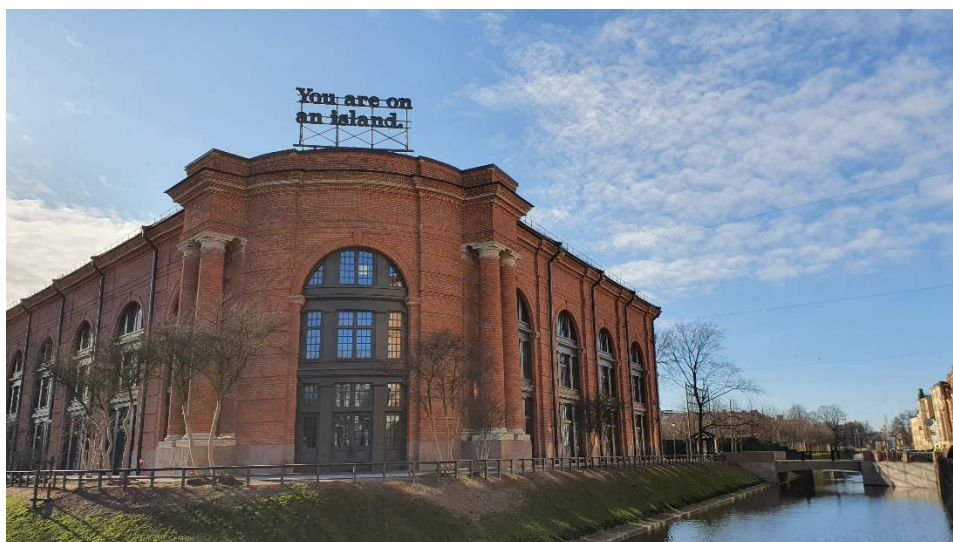
Příloha 25: Pohled přes řeku na budovu Admirality a katedrálu sv. Izáka z Vasiljevského ostrova

Zdroj: Vlastní (2020)

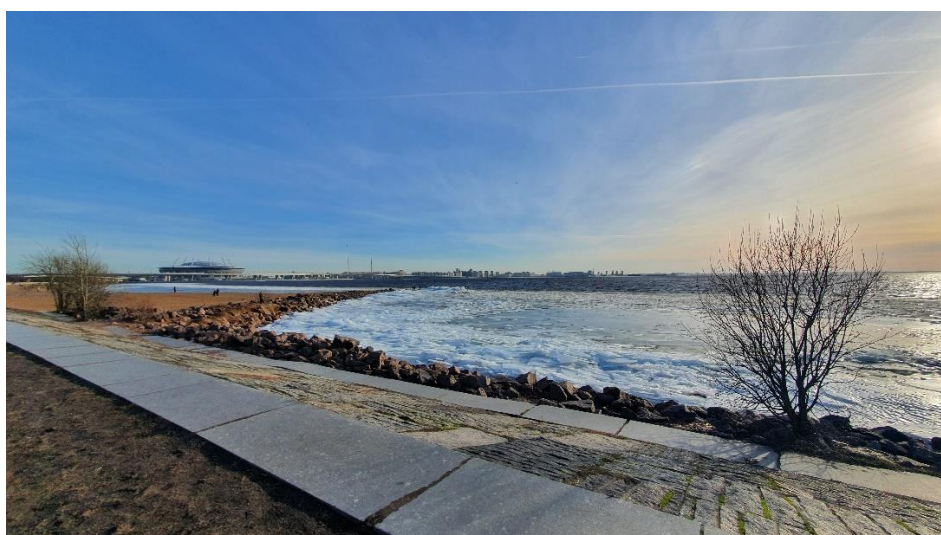
Příloha 26: Ostrov Nové Holandsko

Zdroj: Vlastní (2020)

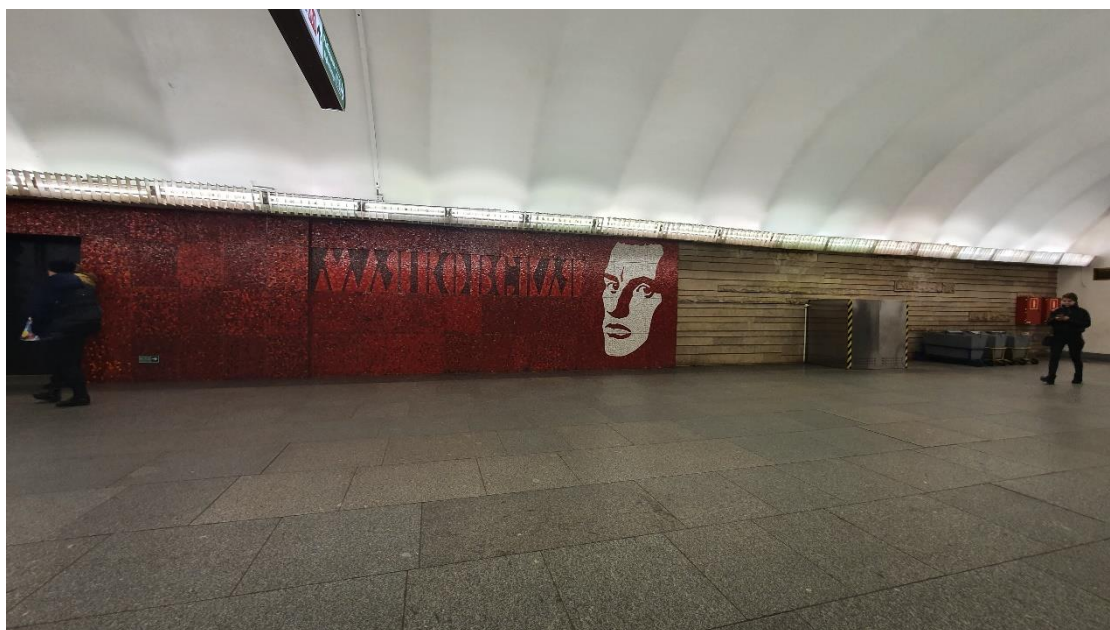
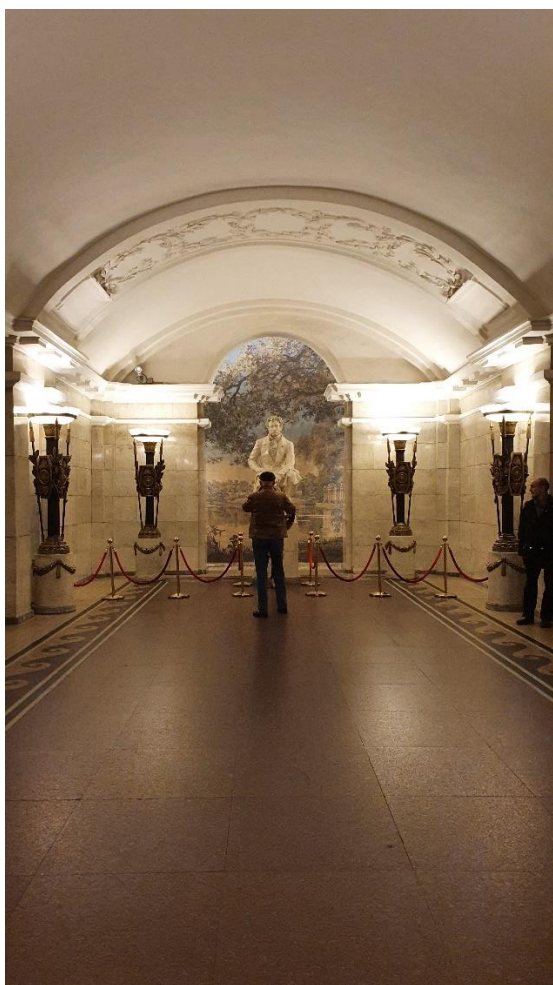
Příloha 27: Park 300. výročí založení Petrohradu, Gazprom Arena a Lakhta Center na pobřeží Finského zálivu Baltského moře

Zdroj: Vlastní (2020)

Příloha 28: Interiéry petrohradského metra

Zdroj: Vlastní (2020)

Пříloha 29: Tradiční ruské jídlo – pyški, pelmeni, sovětské máslo, sladkosti
Zdroj: Vlastní (2020)

Zadání bakalářské práce

Autor: Barbora Níčová

Studium: I1800612

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Název bakalářské práce: **Analýza předpokladů CR v oblasti Petrohradu**

Název bakalářské práce AJ: Analysis of tourism prerequisites in the Saint-Petersburg region

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl práce

Analyzovat předpoklady cestovního ruchu v oblasti Petrohrad a vytvořit vlastní netradičně pojatý zájezd do dané oblasti zaměřený na cílovou skupinu mladých lidí.

Osnova práce

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika zpracování
3. TEORETICKÁ ČÁST
 - 3.1. Cestovní ruch
 - 3.2. Geografie cestovního ruchu
 - 3.3. Předpoklady cestovního ruchu
4. PRAKTICKÁ ČÁST
 - 4.1. Vymezení a charakteristika oblasti Petrohradu
 - 4.1.1. Atraktivita oblasti Petrohradu
 - 4.1.2. Analýza předpokladů cestovního ruchu v oblasti Petrohrad
 - 4.1.3. SWOT analýza
 - 4.3. Analýza nabídky zájezdů do Petrohradu od českých cestovních kanceláří
 - 4.4. Výzkum zaměřený na motivaci potenciálních účastníků zájezdu do oblasti Petrohrad
 - 4.5. Tvorba zájezdu do Petrohradu pro cílovou skupinu mladých lidí
5. Shrnutí výsledků a diskuze
6. Závěr
7. Seznam použité literatury
8. Přílohy

- ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. Výkladový slovník cestovního ruchu kompletně přepracované a doplněné 2. vydání. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2
- ŠAUER, Martin, VYSTOUPIL, Jiří, HOLEŠINSKÁ, Andrea, PALATKOVÁ, Monika, PÁSKOVÁ, Martina, ZELENKA, Josef, FIALOVÁ, Dana, VÁGNER, Jiří, HALÁMEK, Petr, REPÍK, Ondřej a PETR, Ondřej. Cestovní ruch. Učební text. Brno: Masarykova univerzita, 2015.
- ŠTÝRSKÝ, Jiří. Geografie cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. ISBN 978-80-7435-539-4
- HOWARD, Jeremy. Petrohrad. Velký průvodce National Geographic. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-2106-1
- PHILLIPS, Catherine. Petrohrad. Společník cestovatele. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2007. ISBN 978-80-249-0856-4
- Petrohrad, inspirace na cesty. Vyd. 2. Brno: Lingea, 2018. ISBN 978-80-7508-407-1

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Mgr. David Chaloupský, Ph.D.

Oponent: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 15.10.2020